Nr 50
44e jaargang
5-12-89

kuifje

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77

Film: BACK TO THE FUTURE II

DE JONGE REINOUT
De bloedrode vos

GROTE PRIJSVRAAG
DERDE DEEL

45 F — NEDERLAND ƒ 2,75

TELEFAX-TELEFAX-

NOGMAALS: BARON VON MÜNCHHAUSEN

Enkele maanden geleden berichtten we je over de spectaculaire film *The Adventures of Baron Münchhausen* van Terry Gilliam. Inmiddels draait de film in de Nederlandse en Belgische bioscopen, en met heel veel succes. Als je van de filmavonturen van de ondernemende baron genoten hebt, kunnen we ons voorstellen dat je ook aan het oorspronkelijke boek veel plezier zult beleven.

De avonturen van Baron von Münchhausen werd onlangs door uitgeverij Loeb herdrukt (prijs f 25/500 Bfr.). Het is geïllustreerd met filmfoto's, maar ook met de beroemde illustraties van Gustave Doré. Het verhaal is talloze malen naverteld en opnieuw aangedikt, maar dit boek bevat een vertaling van de oorspronkelijke tekst, die geschreven werd door Rudolf Erich Raspe. Hij was een Duitser, maar schreef zijn boek in het Engels (1737 - 1794). Het verscheen in 1785 in Londen - anoniem, en Raspe heeft het vaderschap van de Baron altijd ontkent.

Het boek was het enige succes van een man die de ene mislukking op de andere stapelde. Die opeenvolging van rampen had hij voornamelijk aan zichzelf te danken. Hij wenste zich niets aan te trekken van de beperkingen van de werkelijkheid en miste bovendien elke zelfkritiek. Volgens de vertaler van het boek, de Nederlandse schrijver Godfried Bomans, was de Baron Raspes wraak op de maatschappij die zijn talenten niet wenste te erkennen.

De Baron heeft overigens echt bestaan. Hij heette volluit Hieronymus Karl Friedrich, Freiherr von Münchhausen. Als kapitein was hij betrokken geweest bij enkele Russische veldtochten tegen de Turken. In 1760 had hij zich op zijn landgoed in Duitsland teruggetrokken. Zijn faam berustte op de fantastische verhalen die hij zijn gasten met een stalen gezicht vertelde. Raspe kende Münchhausen persoonlijk en maakte hem de hoofdpersoon van zijn verhalen.

Dank zij Raspe werd de baron wereldberoemd, maar de echte Münchhausen nam hem dat niet in dank af. Het boek legde hem het zwijgen op. Hij voelde zich als leugenaar te kijk gezet en weerde voortaan elk bezoek. In 1797 stierf hij als een verbitterd man.

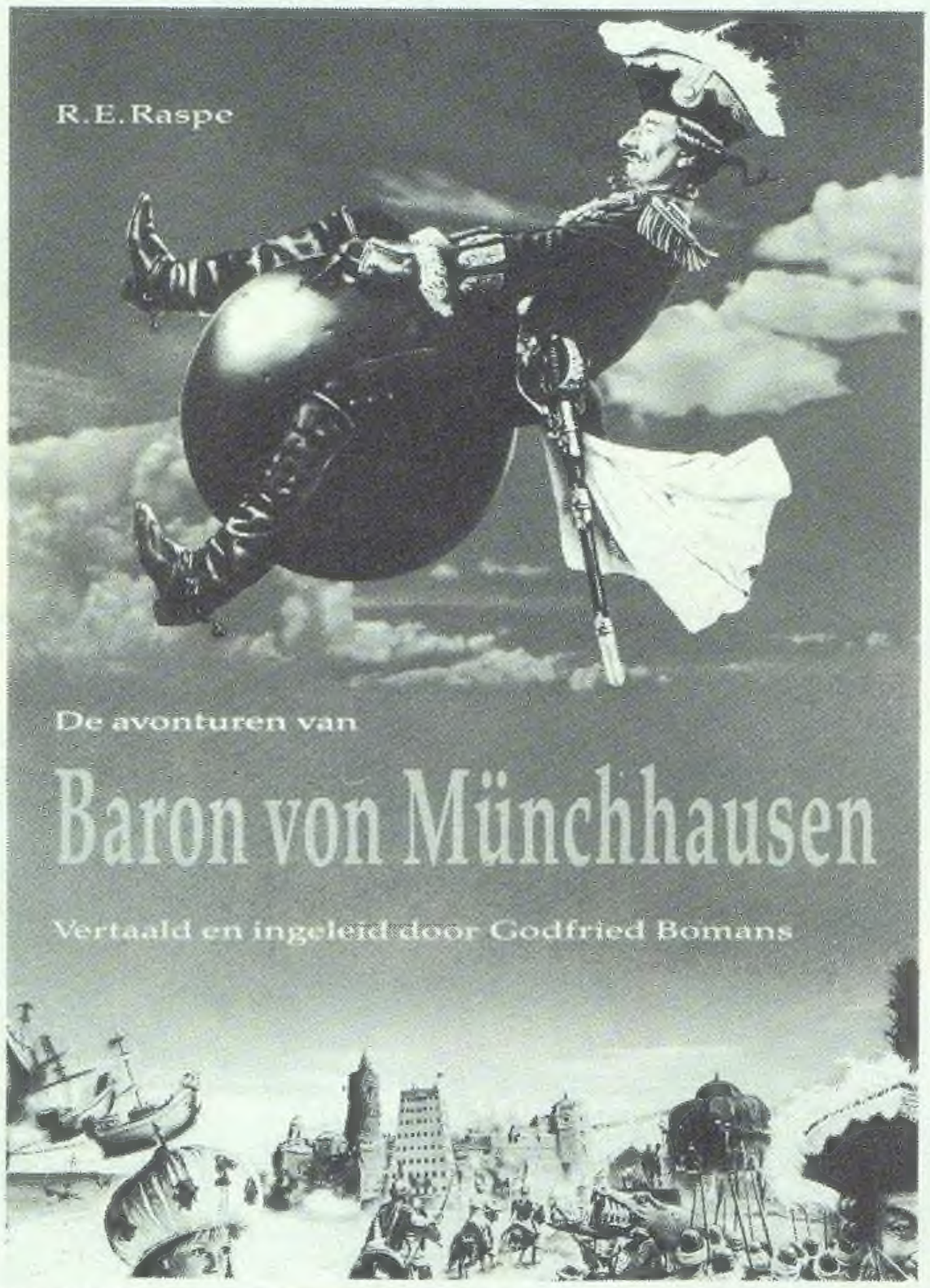

Het weekblad Kuifje is een uitgave van:
De Lombard Uitgaven N.V.
P.H. Spaaklaan 1-11
1070 Brussel
Telefoon: 02/5266811
Telefax: 02/5204405
Uitgever: Rob Harren
Hoofdredacteur: Jean-Luc Vernal
Redactie: Sophie Dumont, Michèle Gauthier en Martine Vienne
Administratie: Myriam van Dyck
Druk: Continental Printing Grimbergen/België

Abonnementsopgave/ klachten voor België:
M.C.E.
P.B. 4
1610 Ruisbroek
Telefoon: 02/525.14.03
Abonnementsprijzen:
Per half jaar (26 nrs): 1100 BF,
Per jaar (52 nrs): 1990 BF,
door storting op rekening
310-0702950-77
van M.C.E.-Brussel
Advertenties voor België:
de Lombard Uitgaven - Brussel
Nicole Geerlandt
tel. 02/5266811

Abonnementsopgave/ klachten voor Nederland:
P.V.O.-abonnementen services
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-7450
toestel 412
Abonnementsprijs: 6 maanden: fl. 65,—
Adreswijziging: 4 weken van te voren schriftelijke opgave via wikkel rond KUIFJE.
Annuleringen: opzegging 4 weken vóór het einde van de abonnementstermijn schriftelijk opgeven.

Advertenties Nederland:
Lombard Nederland B.V.
Postbus 341
2100 AH Heemstede

Redactie Kuifje-Nederland:
Lombard Uitgaven Nederland B.V.
Postbus 341
2100 AH Heemstede
Buitenlandse abonnementsprijs op aanvraag.

DE BESTE WESTERN STRIP
CARTLAND Deel 8
De schaduw van het leven
Overal verkrijgbaar!
Uitgever
DARGAUD
BENELUX

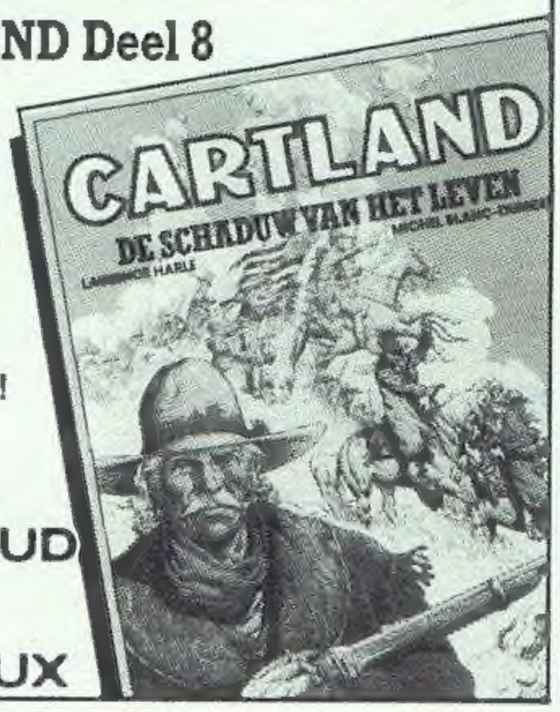

Swing
Verse, natuurlijke vruchtensappen zonder bewaarmiddelen noch toegevoegde suiker.
Zon, kwaliteit en gezondheid in de fles!
Solasun NV, B - 9230 Melle
Tel.: 32-91/31.41.75

ALLES OVER PAARDEN EN PONY'S

Overal verkrijgbaar!
Uitgave:
HOLCO BV ALKMAAR

B. Disano
J.-Cl. Smit-le-Bénédicte

DE JONGE REINOUT

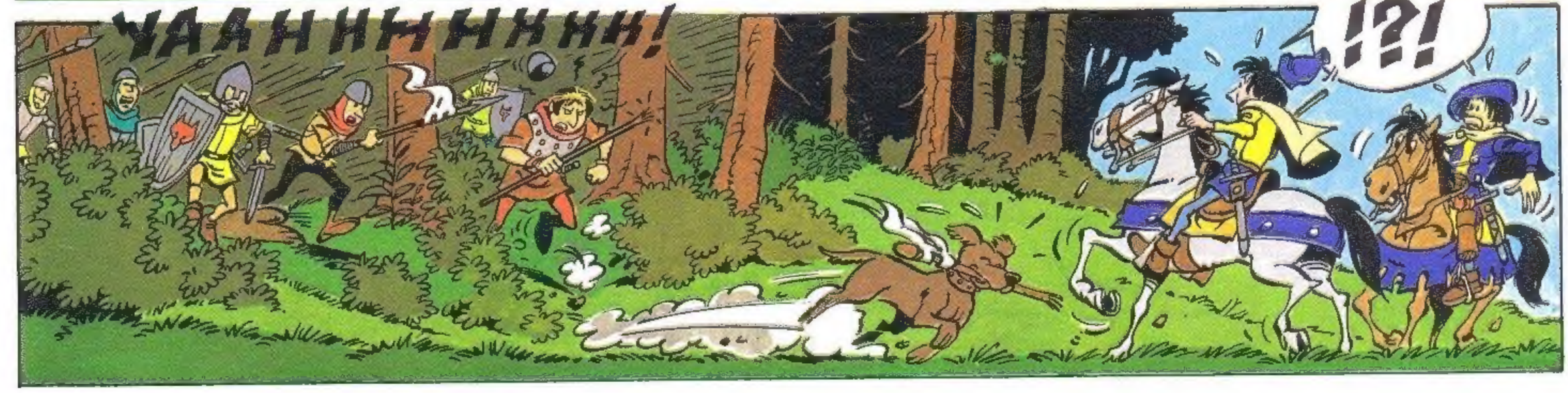

1.

DE JONGE REINOUT *DE BLOEDRODE VOS*

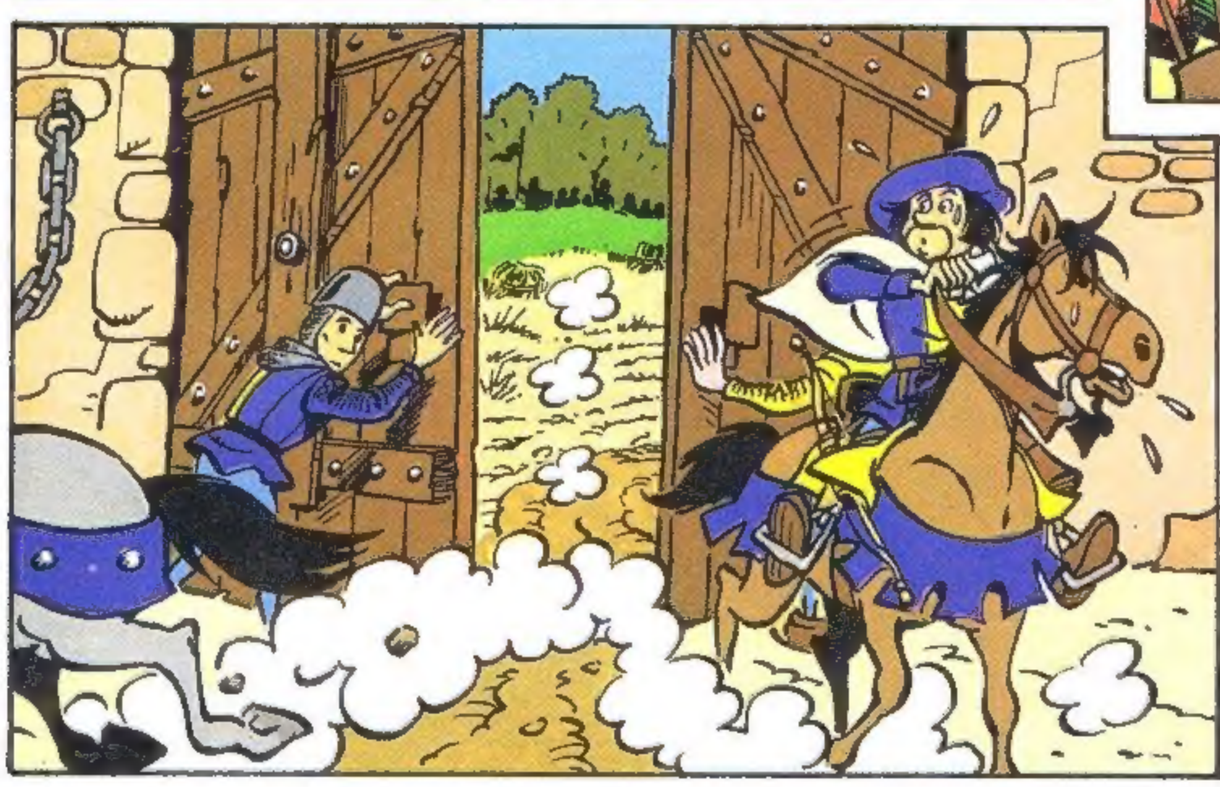

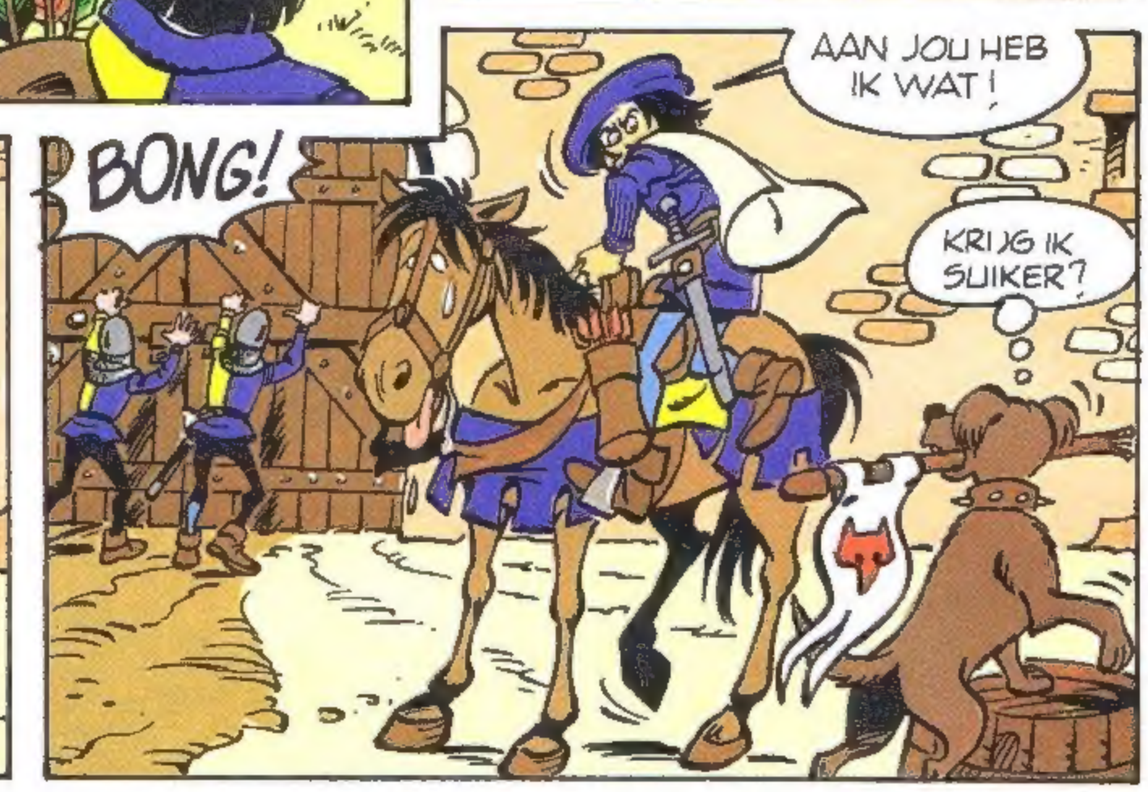

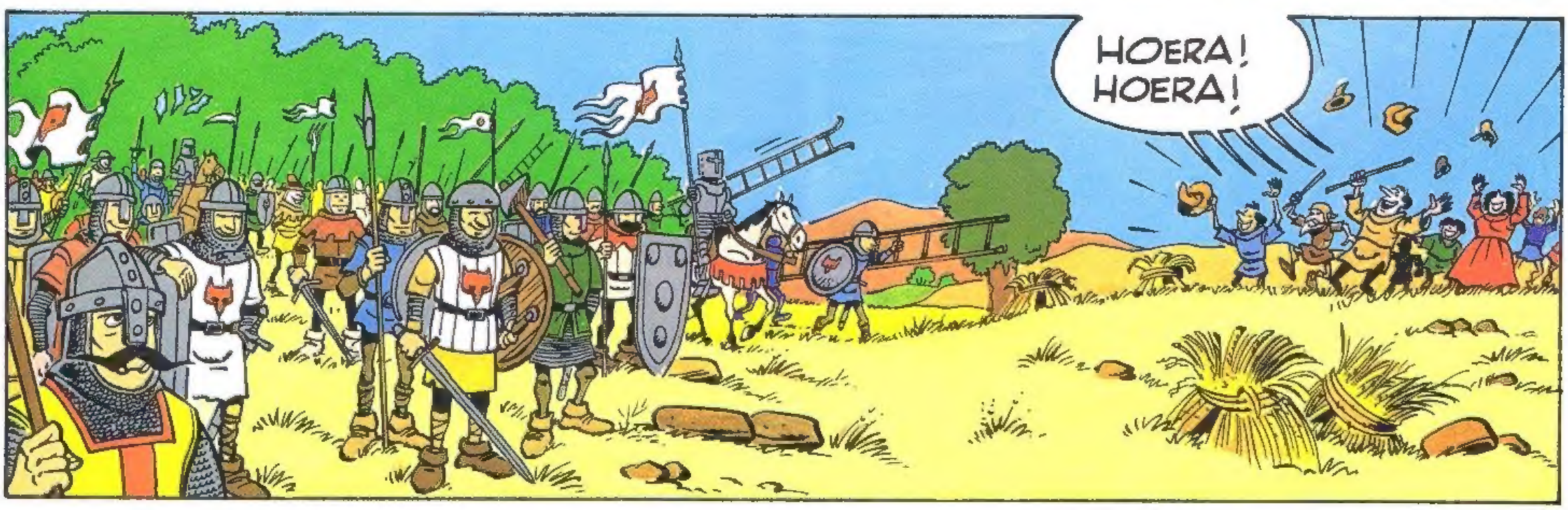

...DE BLOED-RODE VOS!!

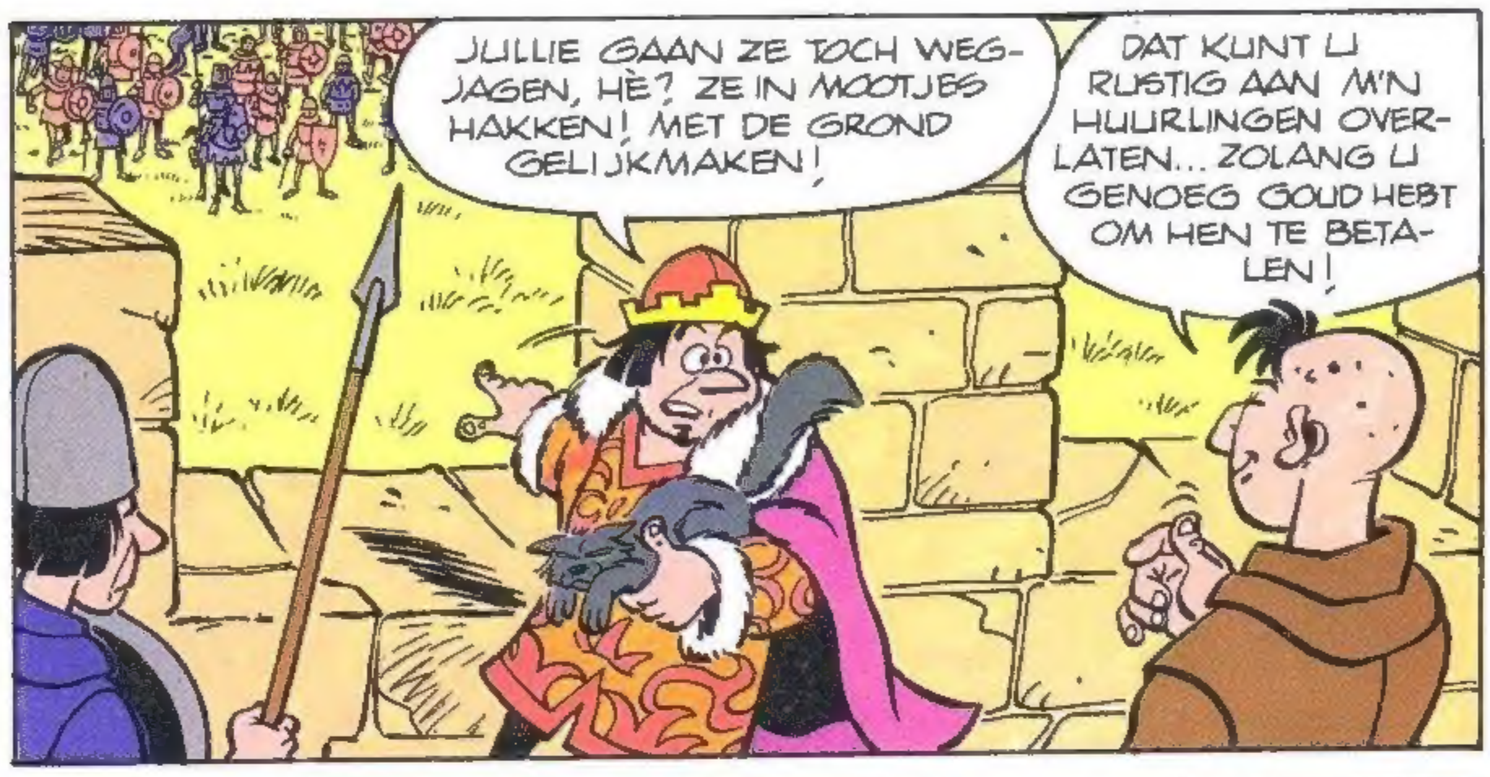
JULLIE GAAN ZE TOCH WEG-JAGEN, HÈ? ZE IN MOOTJES HAKKEN! MET DE GROND GELIJKMAKEN!
DAT KUNT U RUSTIG AAN M'N HUURLINGEN OVER-LATEN... ZOLANG U GENOEG GOUD HEBT OM HEN TE BETA-LEN!

PFF! IN MIJN TIJD VOCHTEN ZE OM DE EER! VERDORIE, KOM! VANAF DE TRANS VAN DE SLOTTOREN ZAL IK DE VERDEDIGING VAN ONZE MOOIE STAD LEIDEN!
OPGERUIMD STAAT NET-JES!

HET TEKEN! TEN AANVAL...

YAAHHHHHHHHHHH

YAAHH AHHHHHH

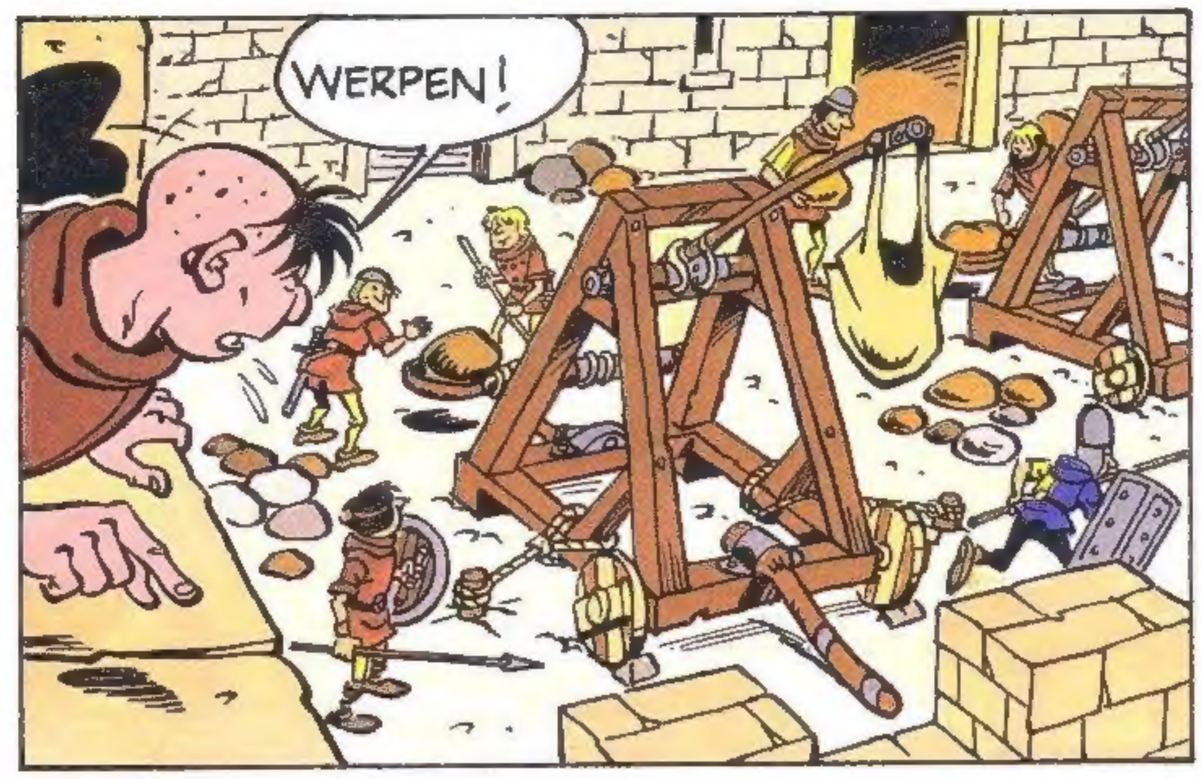
WERPEN!

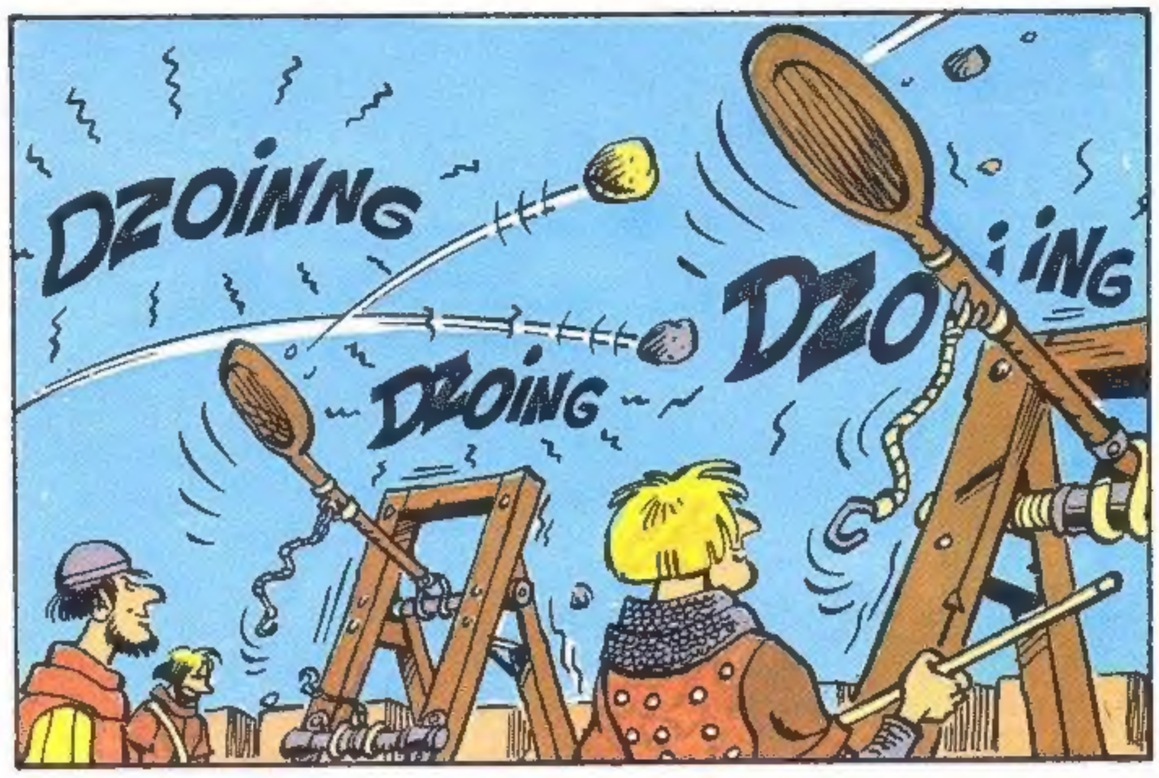
DZOINNG
DZOING
DZO ING

3.

DE JONGE REINOUT

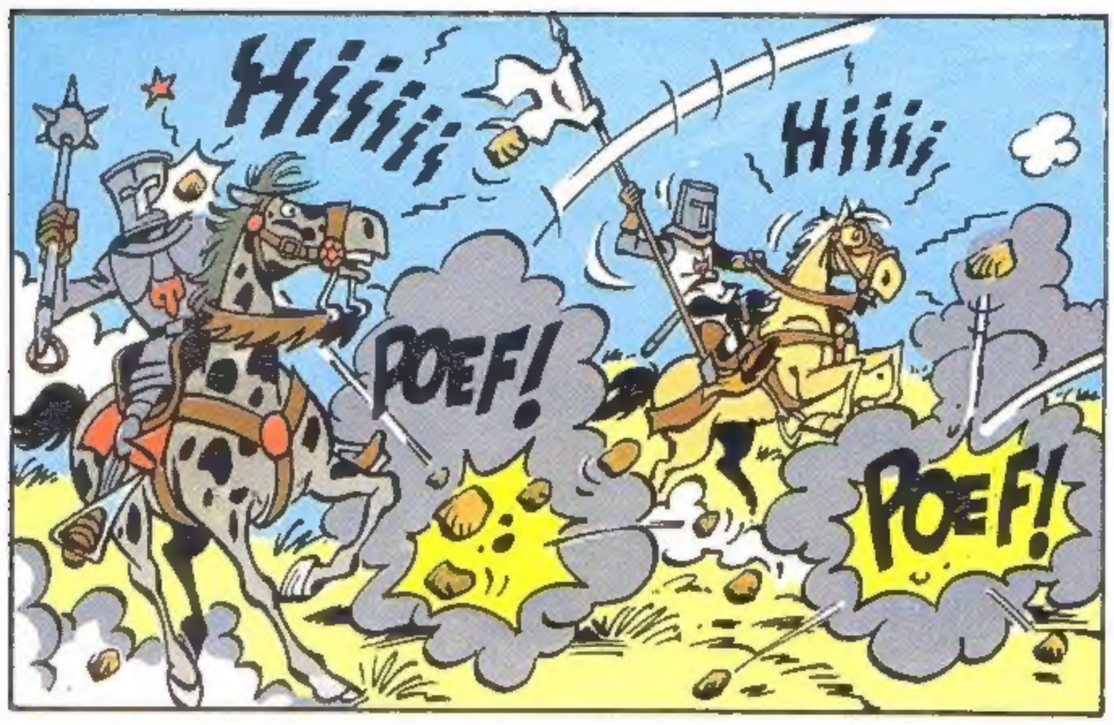

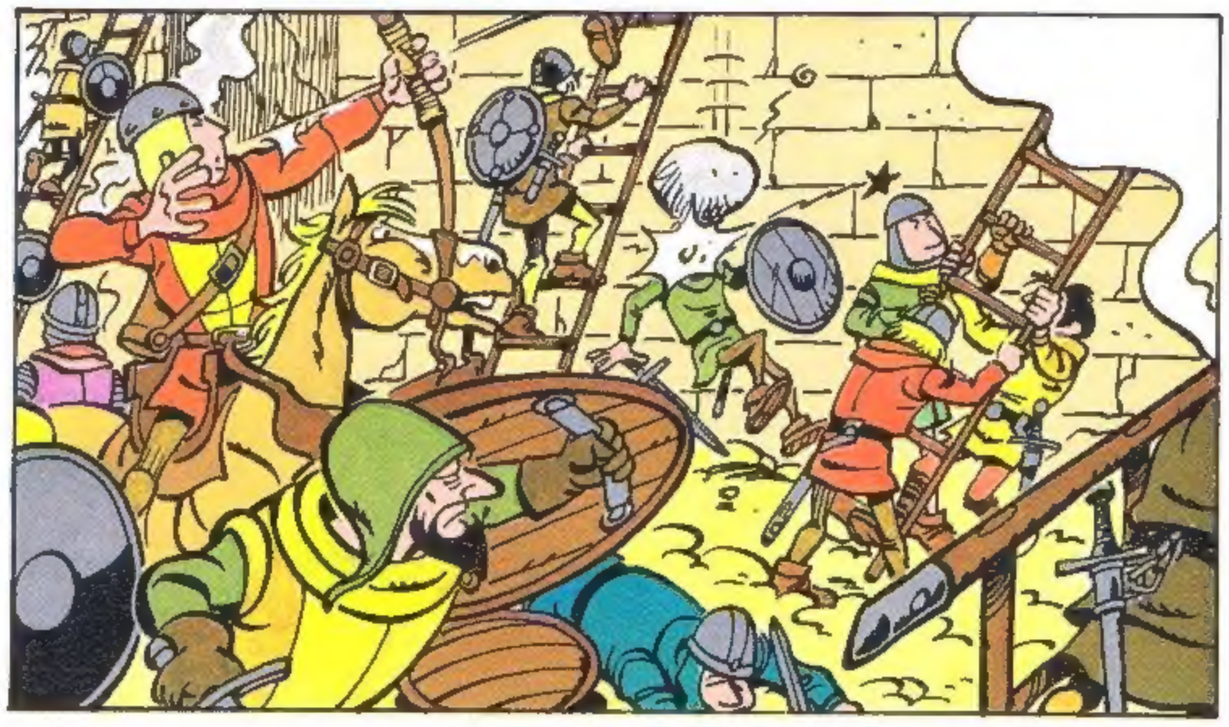

4.

DAT SCHEELDE MAAR EEN HAAR!

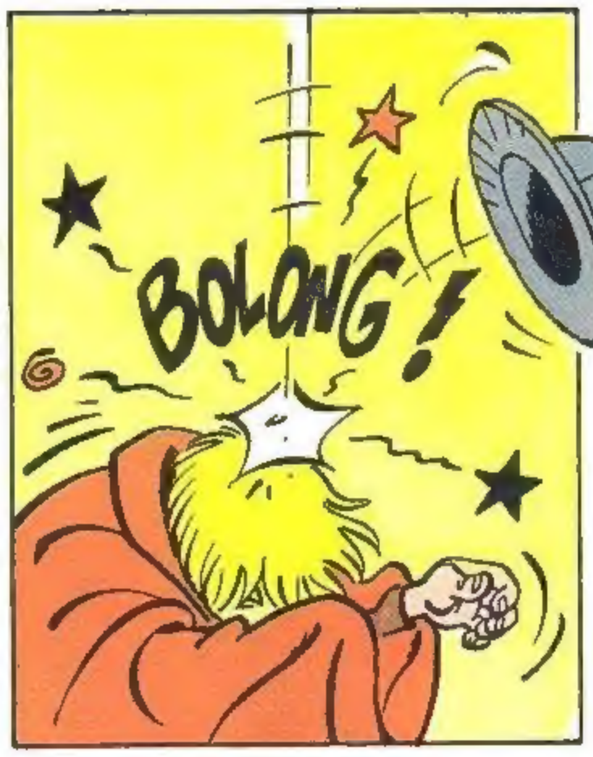
BOLONG!

POEF!

IS HIJ ERNSTIG GEWOND?
GEEN IDEE! HIJ MOET HIER SNEL WEG!

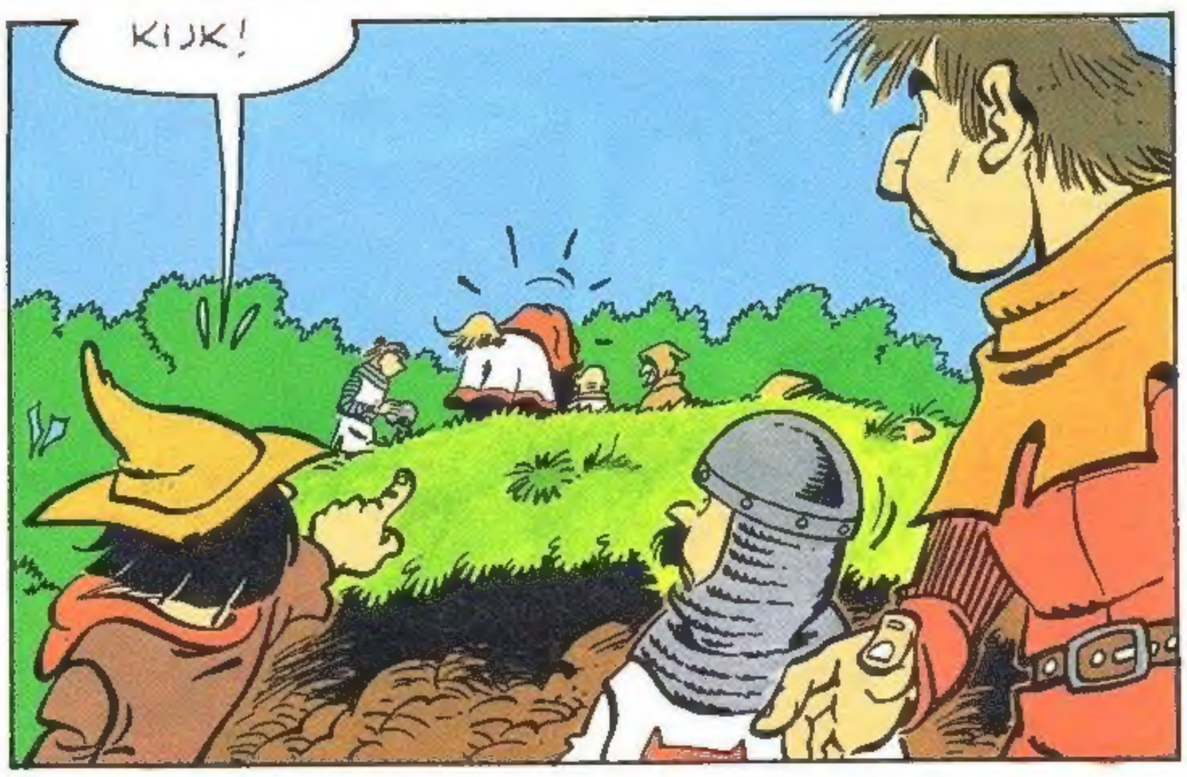
KIJK!

WAAR GAAN DIE HEEN?
ZE LATEN ONS IN DE STEEK!
ZO TE ZIEN IS DE BLOEDRODE VOS GEWOND!

DE BLOEDRODE VOS IS GEWOND!
DE BLOEDRODE VOS IS ERNSTIG GEWOND!
ZONDER AANVOERDER ZIJN WE VERLOREN!

DE OVERWINNING, HEER! GEPREZEN ZIJ UW MOED!
DAT ZAL DIE ONGELOVIGE LAFBEKKEN LEREN ME UIT TE DAGEN!

AAN HET EINDE VAN DE MIDDAG, DIEP IN HET WOUD...
VOORZICHTIG...

5.

DE JONGE REINOUT

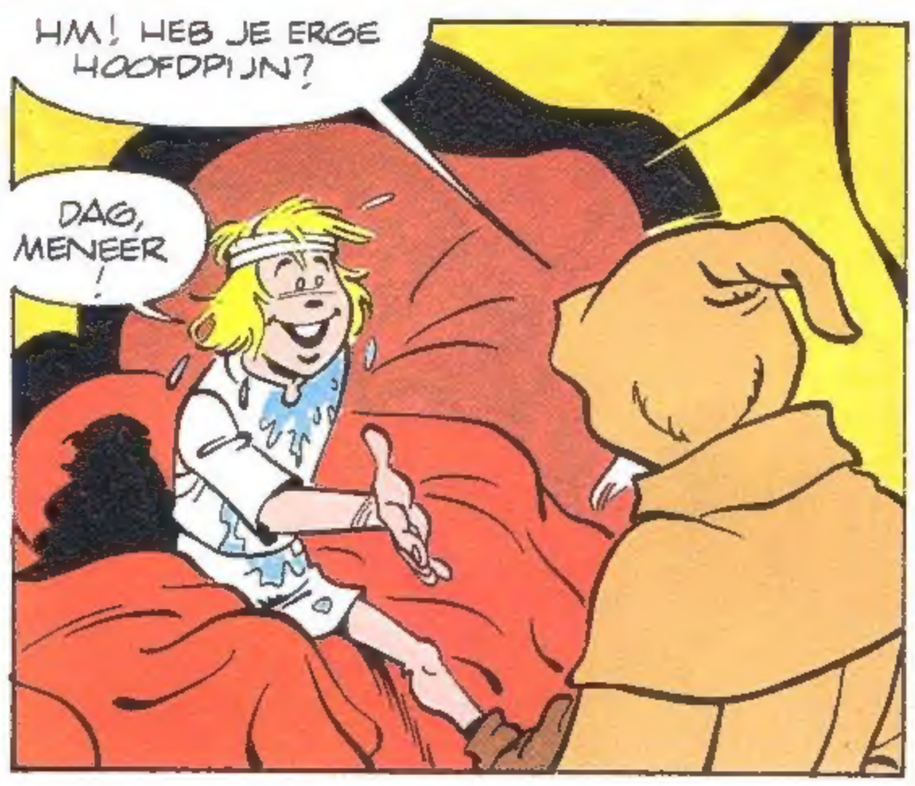

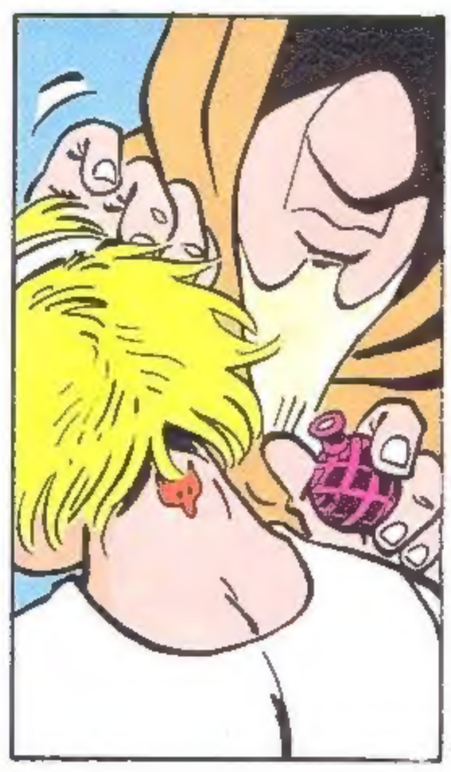

6.

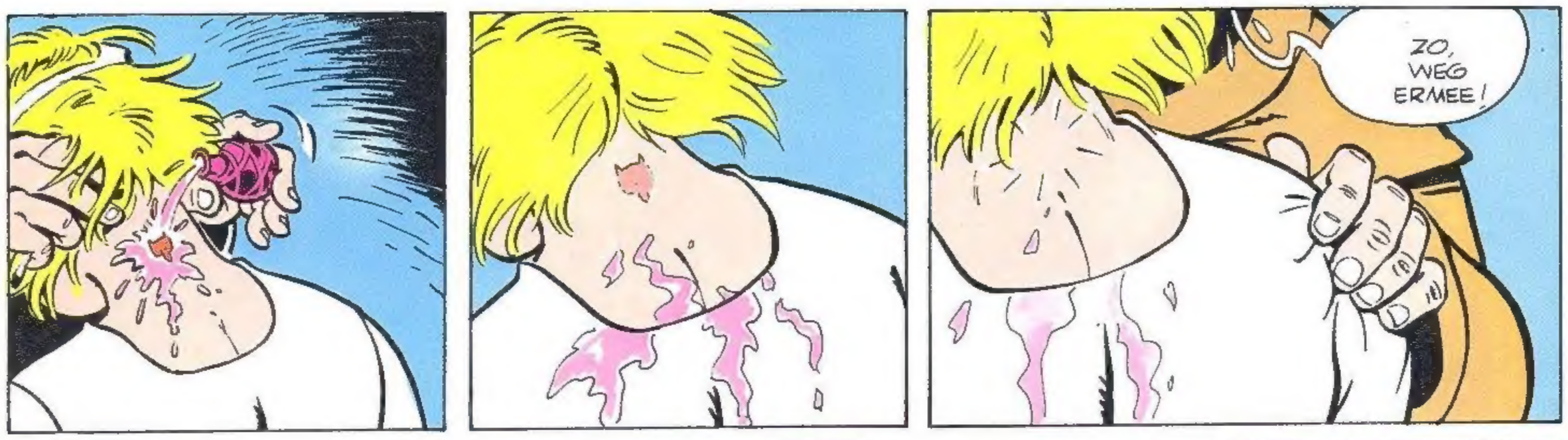

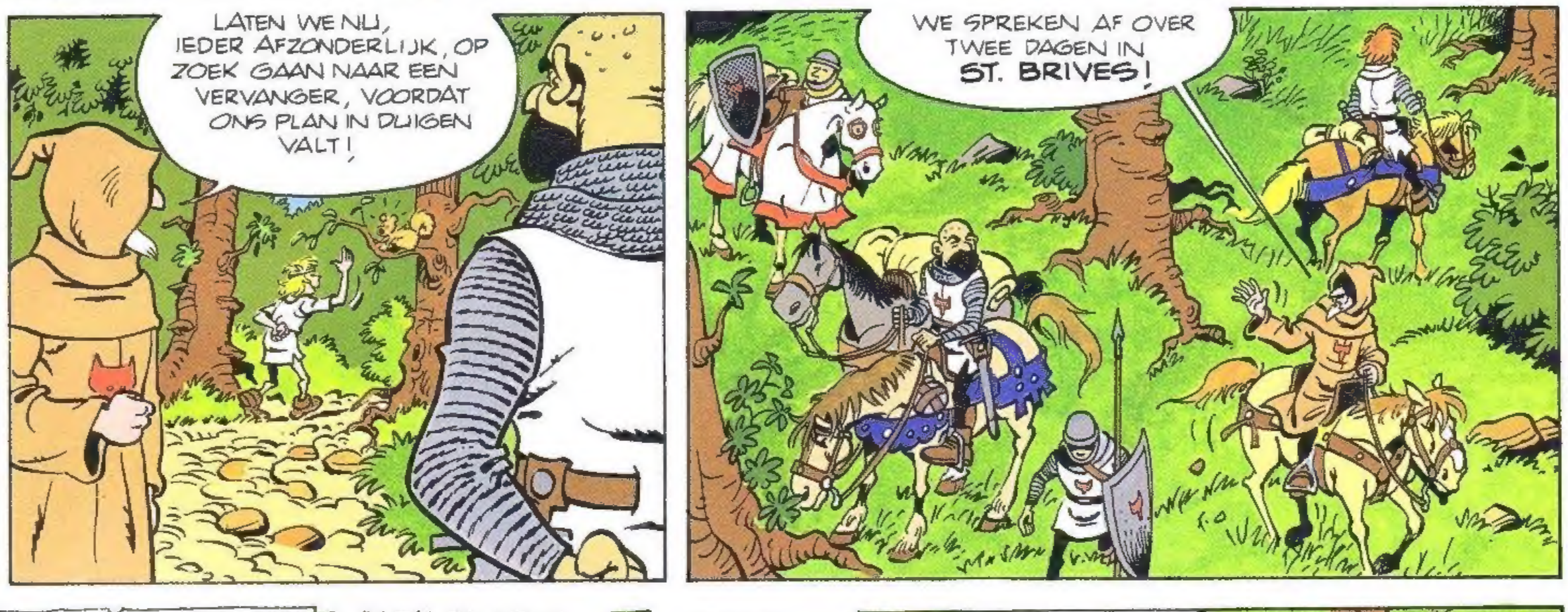

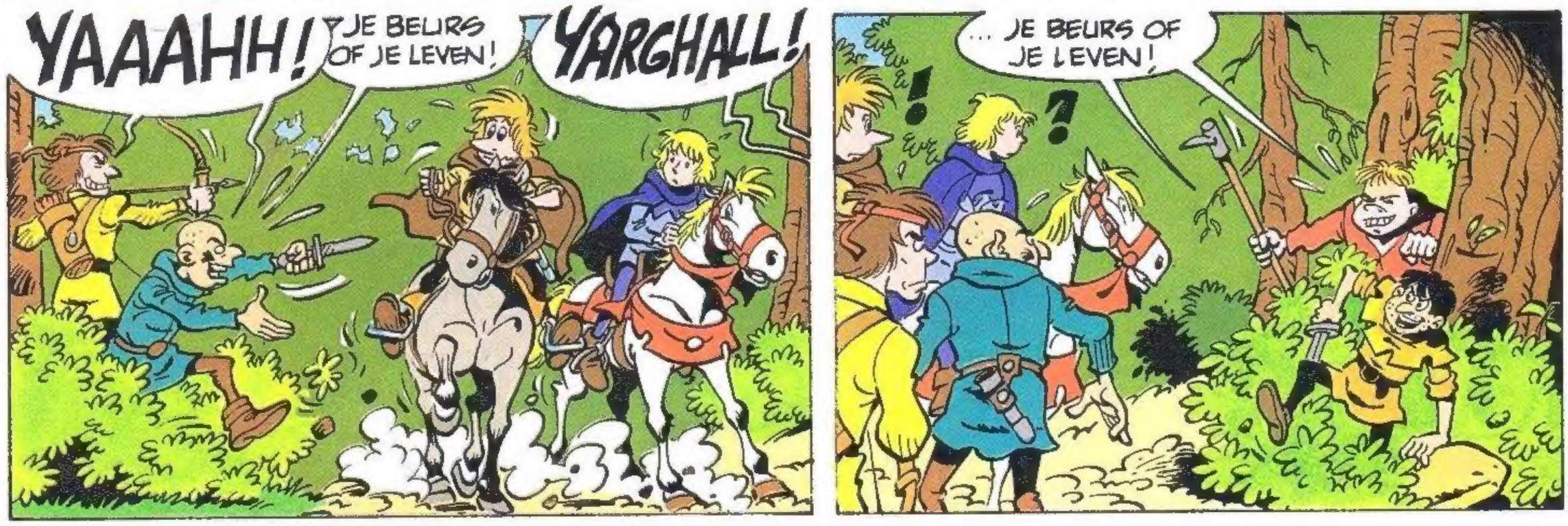

wordt vervolgd

GROTE WEDSTRIJD

SPEEL HET SPEL!

TOTAAL BEDRAG AAN PRIJZEN
62.400 FF
383.620 BF
20.600 FL

Met de medewerking van
Atari - Charton - Aux Nations - Bburago

TE WINNEN

1ste PRIJS
1 computer ATARI 1040 STE
+ kleurenscherm
Waarde:
Frankrijk : 7.300,-FF
België : 45.000,-BF
Nederland : 2.400,-FL

2de TOT 4de PRIJS
3 computers ATARI 520
(aansluitbaar op het televisietoestel)
Waarde:
Frankrijk : 3.400,-FF
België : 20.900,-BF
Nederland : 1.200,-FL

5de TOT 14de PRIJS
10 biljarttafels CHARTON
Waarde:
Frankrijk : 1.300,-FF
België : 7.995,-BF
Nederland : 430,-FL

15de TOT 27ste PRIJS
13 spelcomputers ATARI
+ 1 spel
Waarde:
Frankrijk : 600,-FF
België : 3.690,-BF
Nederland : 200,-FL

28ste TOT 35ste PRIJS
8 tafelvoetbalspelen CHARTON
Waarde:
Frankrijk : 570,-FF
België : 3.500,-BF
Nederland : 185,-FL

36ste TOT 59ste PRIJS
Een prachtige pluche knuffel «AUX NATIONS» waaronder deze dieren: Hondjes - Bobtails - Schnauzers - Panters - Poezen - Lam - Beertjes - Eekhoorntje.

60ste TOT 100ste PRIJS
Een metalen miniatuurautootje BbURAGO. De beroemste modellen uit de geschiedenis van de automobiel.

Computer ATARI 1040 STE + kleurenscherm

Biljarttafel CHARTON

Tafelvoetbalspelen CHARTON

Computer ATARI 520

Spelcomputer ATARI

Pluche knuffeldieren «AUX NATIONS» + auto's BbURAGO

HOE DEELNEMEN EN WINNEN!...

Vergeet niet dat de wedstrijd «Speel het spel» uit drie delen bestaat. De antwoorden van het eerste en van het tweede deel moeten overgebracht worden op het antwoordformulier dat verschijnt in Kuifje 50.
Dit formulier, met uw antwoorden op de drie delen van de wedstrijd, moet opgestuurd worden, voor België, naar P.-H. Spaaklaan 7, 1070 Brussel, en dit vóór 15 januari 1990. Voor Nederland: Postbus 341 - 2100 AH Heemstede.

De prijzen zullen naar de winnaars opgezonden worden vóór 28 februari 1990.
Zij kunnen niet voor geld gewisseld worden.
Deelnemen aan deze wedstrijd betekent dat men de voorwaarden van onderhavig reglement aanvaardt.
Personeelsleden van Lombard Uitgaven en hun familieleden worden uitgesloten van deelname aan deze wedstrijd.

DERDE DEEL

SPEEL HET SPEL!

Maak het kadertje achter het juiste antwoord zwart.

Vraag 7

In de jaren 1950-55, kende een rubberen poppetje van ongeveer 10 cm een daverend succes in heel Europa. Hij had een puntig hoedje en kon in alle mogelijke houdingen geplooid worden. Ken je zijn naam?

A. Jepe ☐ **B. Jopo** ☐ **C. Jeffe** ☐

Vraag 8

Deze prent waar Ian Kaledine als kind met een matriochka speelt is gehaald uit een album van Kaledine van Ferry uitgegeven bij Lombard Uitgaven. Weet jij uit welk album?

A. De zwarte Samoerai ☐
B. Het gloeiende mes ☐
C. Peri de fee ☐

Bijkomstige vraag:

Geef de geboortedatum die vermeld staat op de identiteitskaart van het gemaskerd model, die geposeerd heeft voor de Atari-advertentie in Kuifje 49.

ANTWOORDFORMULIER

Het formulier mag worden overgeschreven of gefotocopieerd.

Vraag 1	Vraag 2	Vraag 3	Vraag 4	Vraag 5
A. ☐ B. ☐ C. ☐	A. ☐ B. ☐ C. ☐	A. ☐ B. ☐ C. ☐	A. ☐ B. ☐ C. ☐	A. ☐ B. ☐ C. ☐

Vraag 6	Vraag 7	Vraag 8	Bijkomstige vraag
A. ☐ B. ☐ C. ☐	A. ☐ B. ☐ C. ☐	A. ☐ B. ☐ C. ☐	Ik veronderstel dat de leeftijd is: **dag** .....**maand** .....**jaar** .....

Naam: ..... **Voornaam:** ..... **Leeftijd:** .....

Volledig adres: .....

Postnummer ..... **Gemeente:** .....

Land: ..... **Tel.:** .....

Ik verklaar hierbij het reglement op deze dubbele pagina aangegeven te aanvaarden. Degenen die het juiste antwoord en de 8 vragen geven en voor de bijkomende vraag het dichtst bij de juiste geboortedatum zijn worden de winnaars.

Handtekening: .....

Opletten: leesportefeuillelezers a.u.b. niet in dit blad knippen, maar de bon overnemen of briefkaartje sturen.

RIK RINGERS HET GEHEIM VAN AGATHA

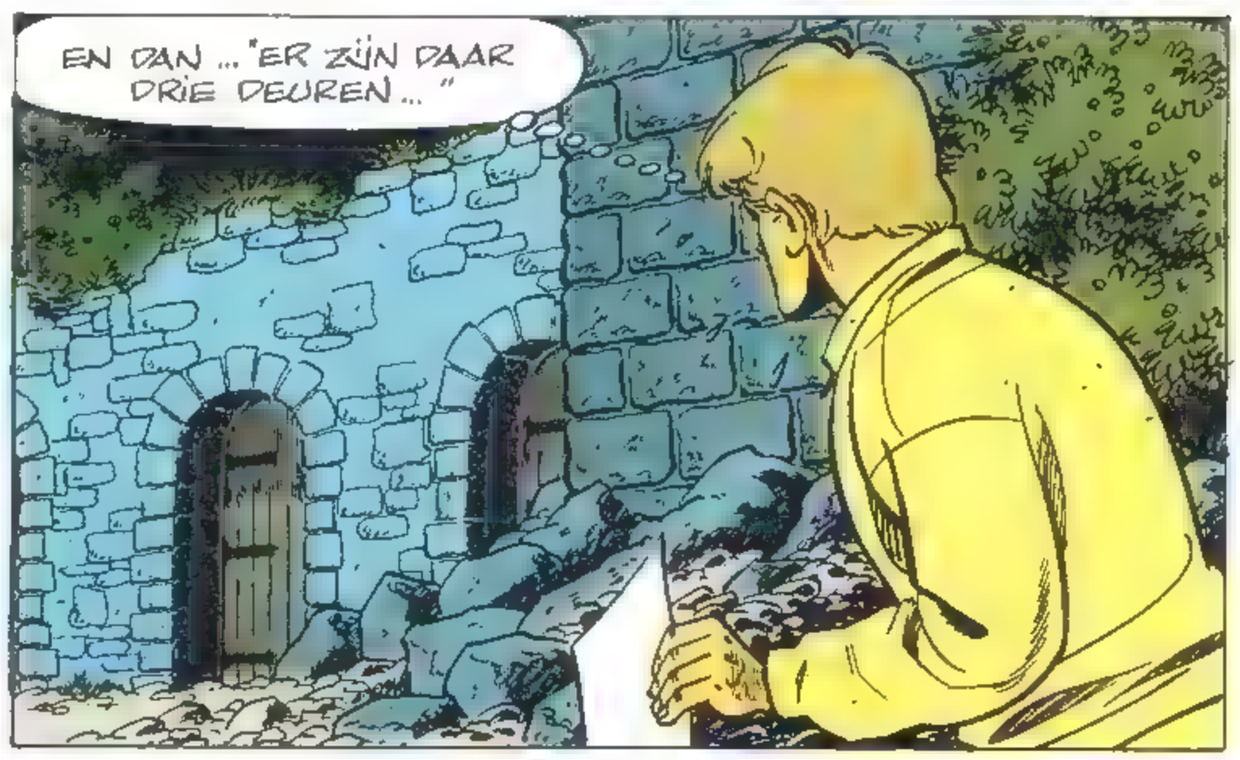

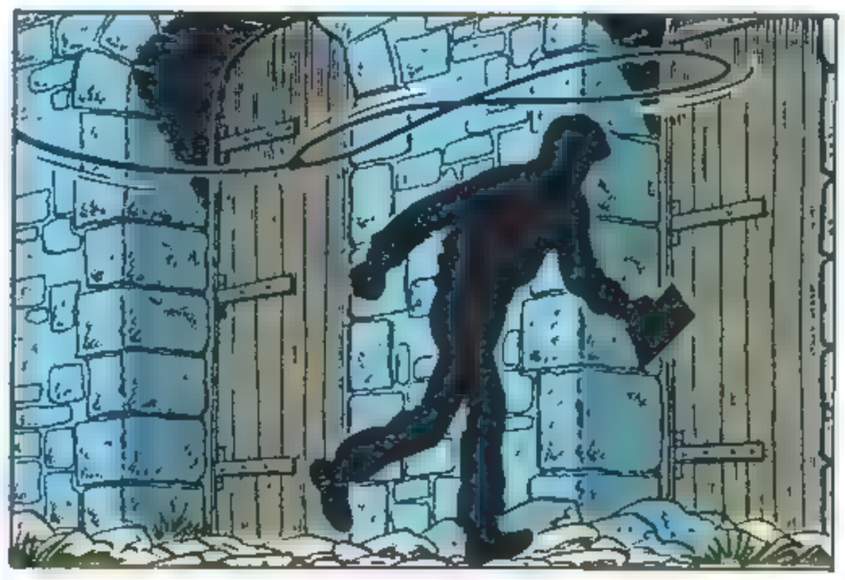

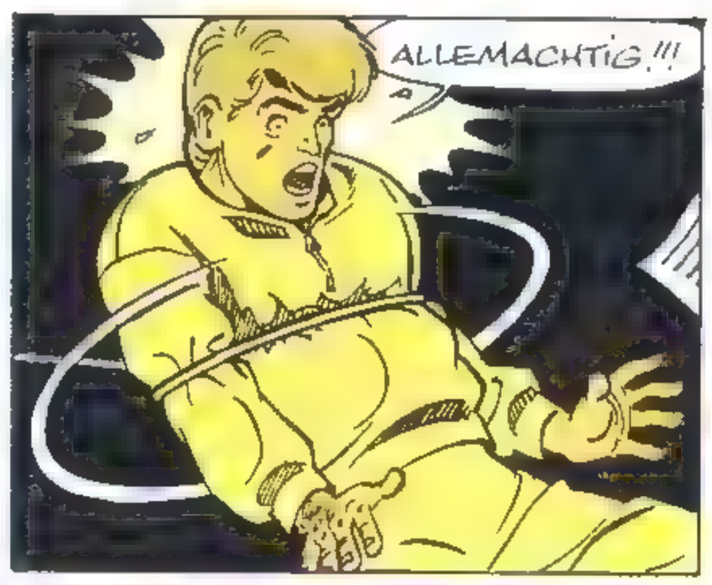

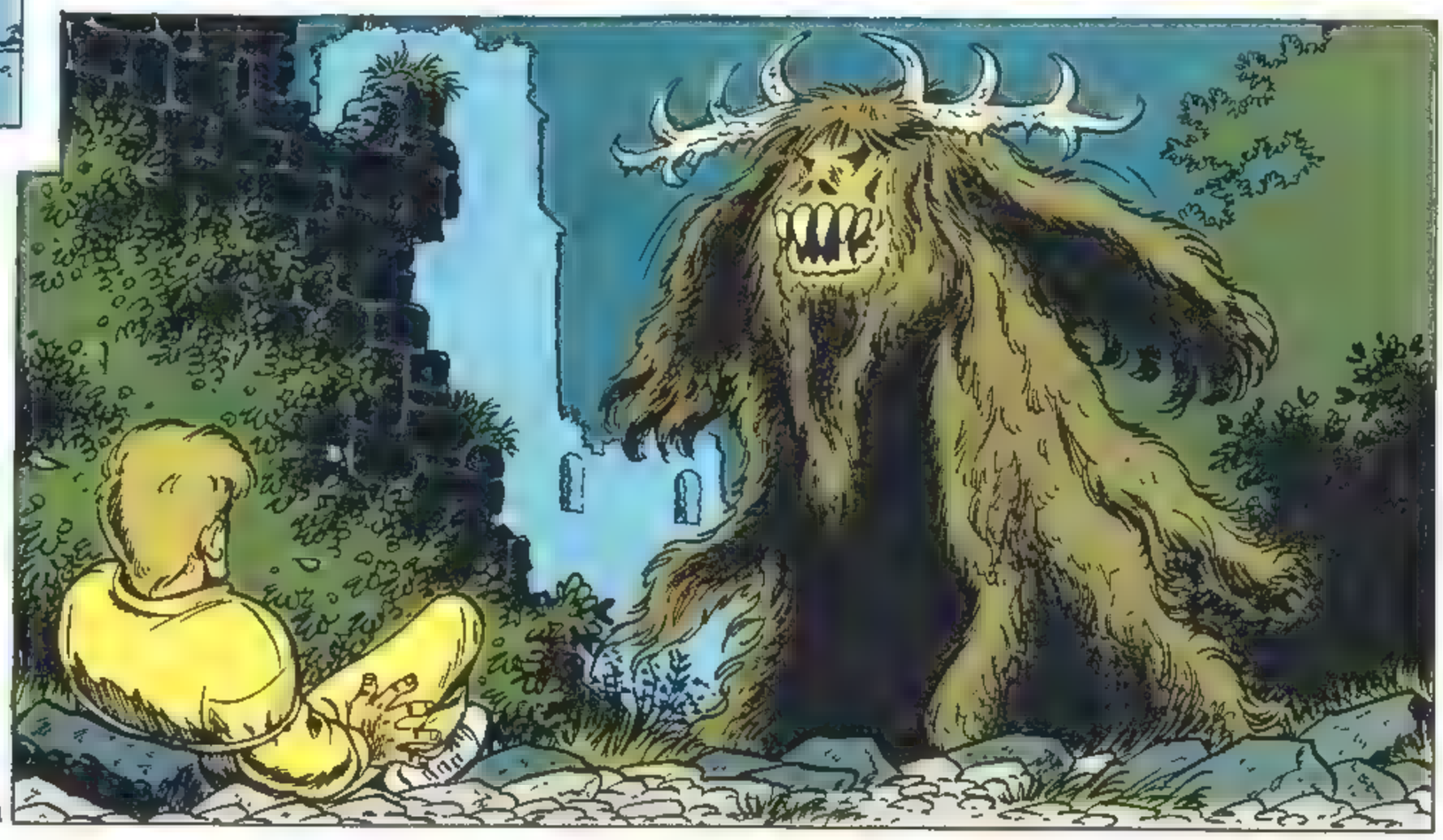

SAMENVATTING: Miss Daphne-Phyllis werd vermoord! Waarom? Napo vertelt aan Rik dat zij in het bezit was van het manuscript! 's Avonds ontvangt Rik een vreemde uitnodiging: namelijk om deel te nemen aan een rollenspel! Gaat hij er naar toe?

IK BEGRIJP HET! M'N OOM TIMOTHY DIE HET MANUSCRIPT VOND, WERD UITGESCHAKELD EN TOEN HET NA DE DOOD VAN M'N OUDERS IN M'N HANDEN KWAM...
TOEN WERD JIJ GEVAARLIJK NAPO, WANT JIJ RAKELDE DE ZAAK WEER OP EN BRACHT HEM IN DE BELANGSTELLING!...

DE KOLONEL WAS INMIDDELS, MISSCHIEN OMDAT HIJ MET HET VERLEDEN WILDE AFREKENEN, EEN HELD GEWORDEN... OF MISSCHIEN WAS HIJ ZIJN MISDAAD VAN DESTRIDS ECHT VERGETEN
MAAR HIJ HEEFT DIE MOSER-LÖHMAN ANDERS WEL AANGENOMEN OM MIJ TE DODEN!

HOE KWAM HET DAT JE KOLONEL RADCLIFE VERDACHT?
DOOR DIE TEKENING DIE AGATHA SAMEN MET HET MANUSCRIPT HAD NAGELATEN!

ALS JE ER ZO NAAR KIJKT ZIE JE 6 KUBUSSEN, MAAR ALS JE HEM OMDRAAIT...

ZIJN HET ER 7.!!!
JA! AGATHA PROBEERDE DE AANDACHT DUS TE VESTIGEN OP HET CIJFER 7... EN ZO GAF ZE OP EEN VERBORGEN MANIER DE "SLEUTEL" VAN DE HELE ZAAK!

OP HAAR SCHETS STONDEN 6 PERSONEN AANGEGEVEN... DAT ZOUDEN DE ENIGE VERDACHTEN ZIJN... MAAR MET DIE KUBUSTEKENING GEEFT ZE AAN DAT ER IN WERKELIJKHEID EEN ZEVENDE WAS... HET ZOONTJE VAN WINSTON RADCLIFE... DAVID!

HIJ HEEFT HET MANUSCRIPT GESTOLEN EN DAPHNE-PHYLLIS VERMOORD, OMDAT ZIJ GERADEN HAD WIE DE SCHULDIGE WAS!
NEE!

ER IS NOOIT EEN MANUSCRIPT VAN AGATHA CHRISTIE GEWEEST DAT IS EEN FABELTJE DAT JIJ SAMEN MET DAPHNE-PHYLLIS BROWN HEBT OPGEZET!

..JE..JE BENT GEK!!!
JULLIE HEBBEN DAT MANUSCRIPT VERZONNEN OM RADCLIFE TE CHANTEREN!... HET GELD ZOU VOOR DAPHNE-PHYLLIS ZIJN EN JIJ ZOU EINDELIJK EEN BEROEMDHEID WORDEN!

DIE MURDER-PARTY WAS EEN PRACHTIG MIDDEL OM RADCLIFE VAST TE PINNEN EN ER EEN ENORME PUBLICITEIT AAN TE GEVEN. DE PARTY WAS EVENEENS GESCHIKT OM NADINE EN WEST ZOGENAAMD AAN TE VALLEN EN EEN MEDEPLICHTIGE DIE JE IN DE WEG STOND... DAPHNE.. UIT TE SCHAKELEN!

43

TIBET en A.P. DUCHÂTEAU

1989

EINDE

Medewerking D. DESMIT

Album nr 4

VICTOR SACKVILLE

door Carin, Borile en Rivière

Het komplot in de Ardennen

Spa, april 1918. Het stadje met de warmwaterbronnen dat bezet is door het Duitse leger, maakt geschiedenis: Kaiser Wilhelm heeft Spa gekozen als tweede verblijfplaats.
Victor Sackville is, onder een valse naam, eveneens in Spa. Hij doet een onderzoek naar Jane Topham, een agente van de Intelligence Service.
En welke relatie onderhoudt ze met kolonel Wolfrath? Sackville begint aan de oprechtheid van zijn agente te twijfelen.
Tussen de mensen die een kuur doen, in de zalen van het Casino, maar ook in de opvangtehuizen van de armen, de slachtoffers van de oorlog, probeert Sackville het mysterie van Jane Topham op te helderen. Bij zijn onderzoek wordt hij geholpen door Leon, een weesjongen, en krijgt hij te maken met de ongenaakbare antiquair Blavier en mevrouw Maljean, een oude dame die een schandaaltje op z'n tijd niet uit de weg gaat en Jane geïntroduceerd heeft in de mondaine wereld van Spa.
Is Jane wel of niet een dubbelspionne?!

48 pagina's kleur **160 BF / 8,95 fl.**

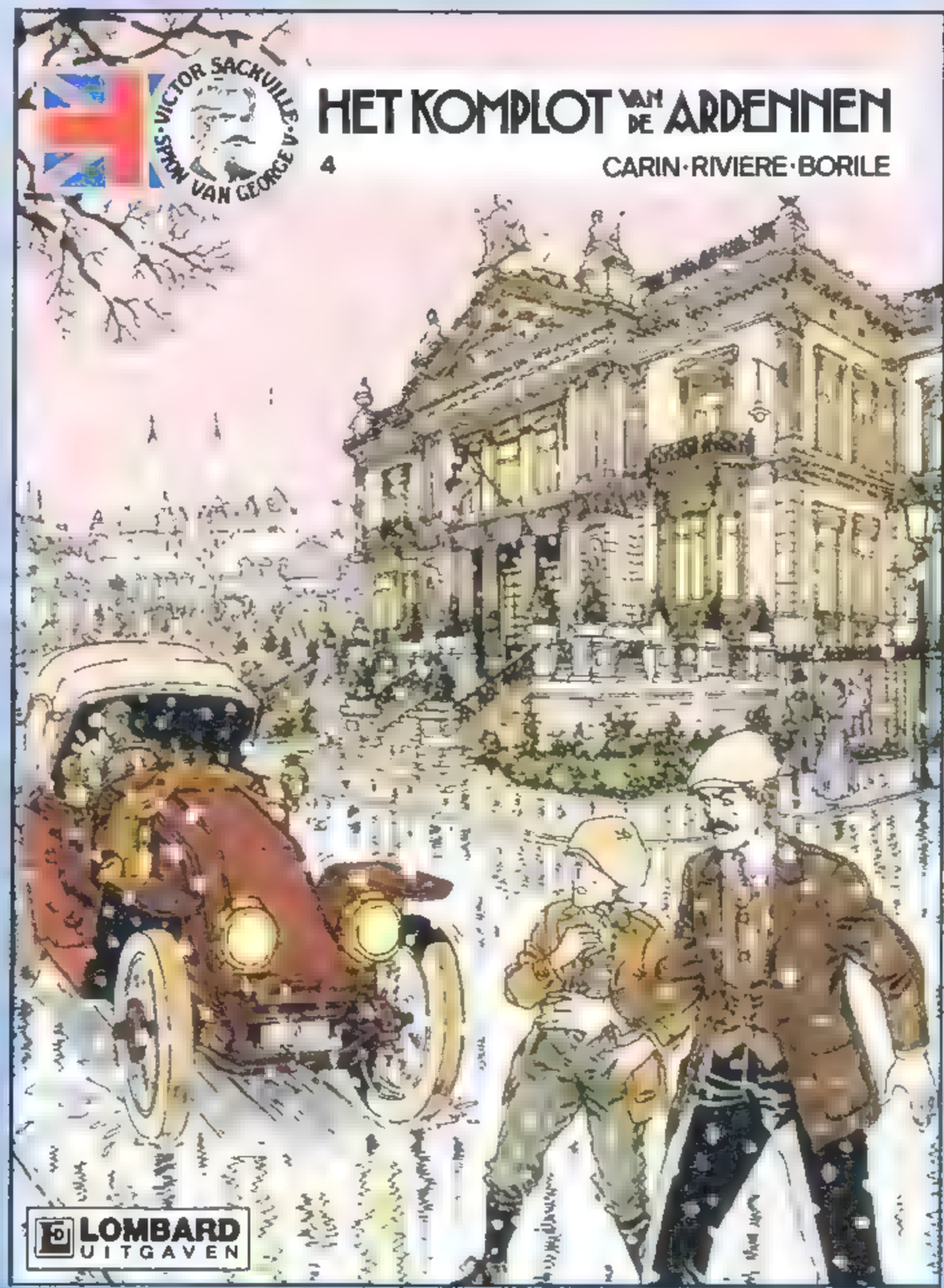

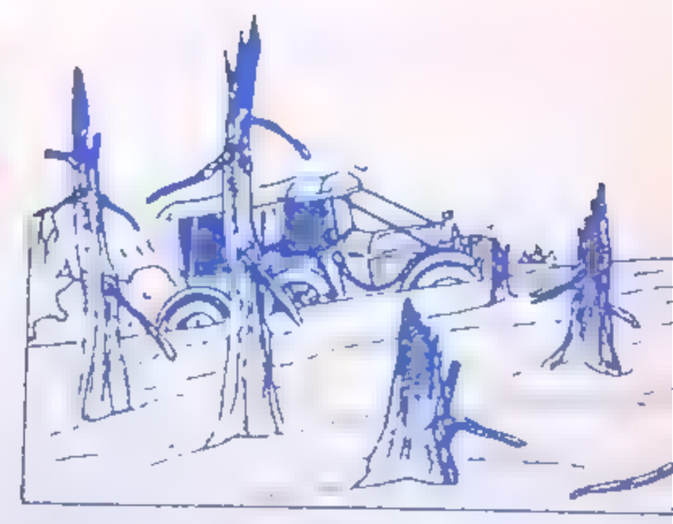

LOMBARD UITGAVEN

TERUG NAAR DE BIOSCOOP VOOR

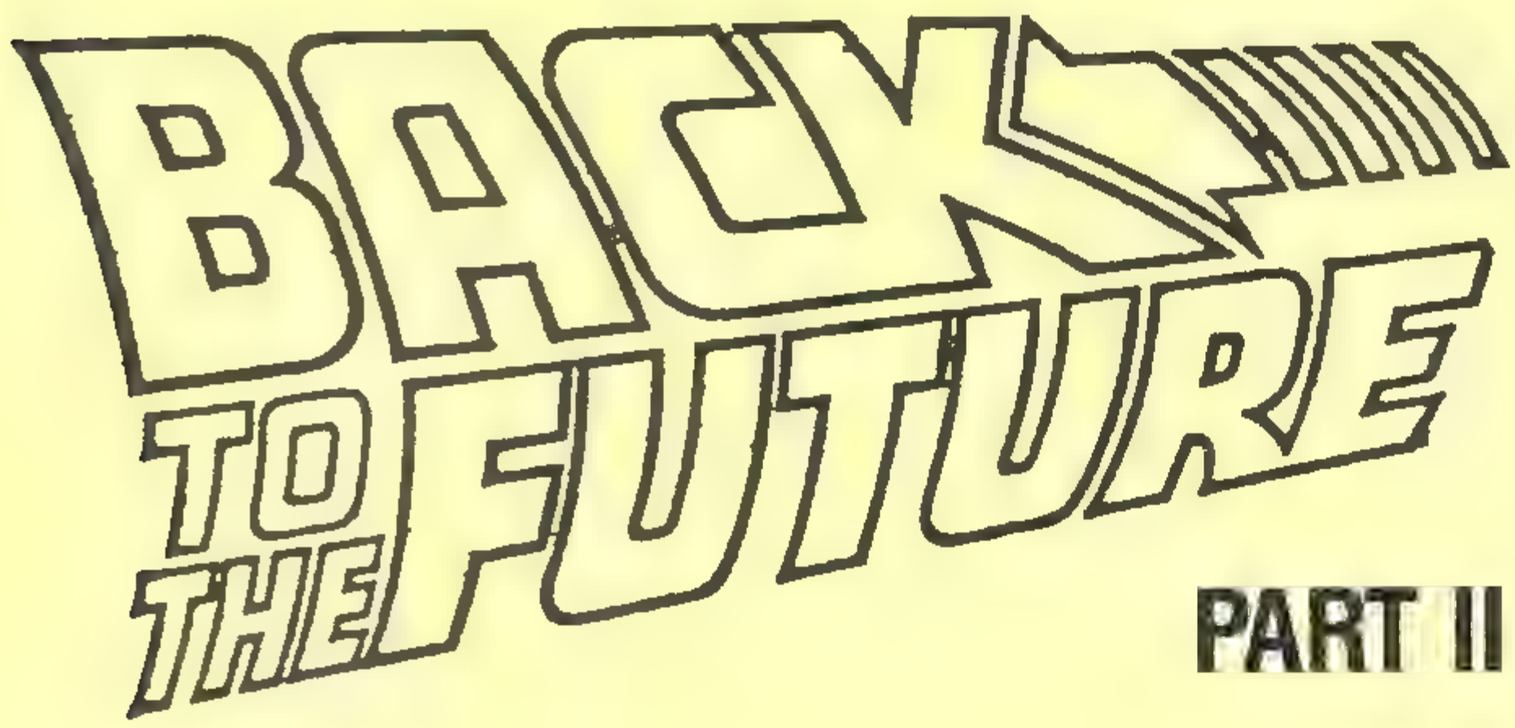

PART II

Het is niet ongebruikelijk dat succesfilms een vervolg krijgen. Zo ook het kassucces uit 1985 BACK TO THE FUTURE.

Het verhaal

In de eerste versie ging Marty (Michael J. Fox) terug naar de jaren vijftig, waar hij zijn moeder ontmoette. Zij kon niet weten dat ze haar zoon voor zich had. Sterker, ze werd verliefd op hem.
In deel twee komt Marty met de gekke dokter Doc Brown (Christopher Lloyd) terecht in het plaatsje Hill Valley. Daar is Biff Tannen (Thomas F. Wilson) niet alleen de rijkste man van de wereld geworden, maar ook de machtigste.
En alsof dat niet genoeg is, wordt de werkplaats van Doc totaal vernield en de dokter zelf tot idioot verklaard. Het kost de nodige moeite voordat alles weer normaal is.

Michael J. Fox

Deze ster dankt veel van zijn populariteit aan zijn bescheiden lengte. Behalve wat klein ziet hij er jong uit. Vandaar dat hij meestal de rol moet spelen van iemand die ruim tien jaar jonger is dan hijzelf.
Op 15-jarige leeftijd was Michael te zien in de tv-serie *Leo and Me*. Hij verhuisde naar Los Angeles en drie jaar later kreeg hij in de Walt Disney-film *Midnight Madness* zijn eerste filmrol. Behalve in BACK TO THE FUTURE PART II, zijn zevende filmhoofdrol alweer, is hij binnenkort ook te zien in de groots opgezette film *Casualties of War*.

Christopher Lloyd

Als je hem één keer gezien hebt, hoe klein de rol ook is, vergeet je hem niet meer. Hij was een van de gekken in de schitterende film *One Flew Over the Cuckoo's Nest*. Een te gekke rol, die hem op het lijf geschreven leek. De makers van de pas uitgebrachte film *Dream Team* hadden dat waarschijnlijk ook in de gaten, want in deze film, die het bekijken meer dan waard is, speelt hij een soortgelijke rol. Weer een gek dus.
Nu is hij de maffe dokter in BACK TO THE FUTURE PART II. Hij maakt een soort tijdmachine waarmee je terug kunt reizen in de tijd. Wel waakt hij ervoor dat het verleden niet beïnvloed wordt door het heden. Want stel je voor dat je terugreist en met je eigen moeder trouwt. Dan ben je de zoon van jezelf. Klopt dat?

Robert Zemeckis

Hij begon zijn carrière op de middelbare school, met 8 mm-filmpjes. Met *Field of Honor* won hij de felbegeerde Oscar. Zijn echte doorbraak kwam met de kraker *Romancing the Stone*, waarin het opdondertje Danny DeVito de show stal.
In 1985 regisseerde hij de eerste *Back to the Future*. De film werd met een opbrengst van meer dan 350 miljoen dollar de grootste hit van dat jaar.
Hij veranderde het aanzien van de film met de oogstrelende *Who Framed Roger Rabbit?* Het was de meest succesvolle film van 1988; opbrengst inmiddels meer dan 350 miljoen dollar.

Conclusies

Met wederom *wonderboy* Steven Spielberg op de achtergrond en grotendeels dezelfde filmcast kan deze film niet stuk. Het gegeven terug te reizen in de tijd is niet orgineel, maar dat hoeft ook niet. De aanpak is het wel en daar gaat het om. Die maakt BACK TO THE FUTURE PART II tot een van de beste films van dit jaar.

Rein van Willigen

DE BROERTJES VLEGEL DE VIJF LANDEN DER MAGI

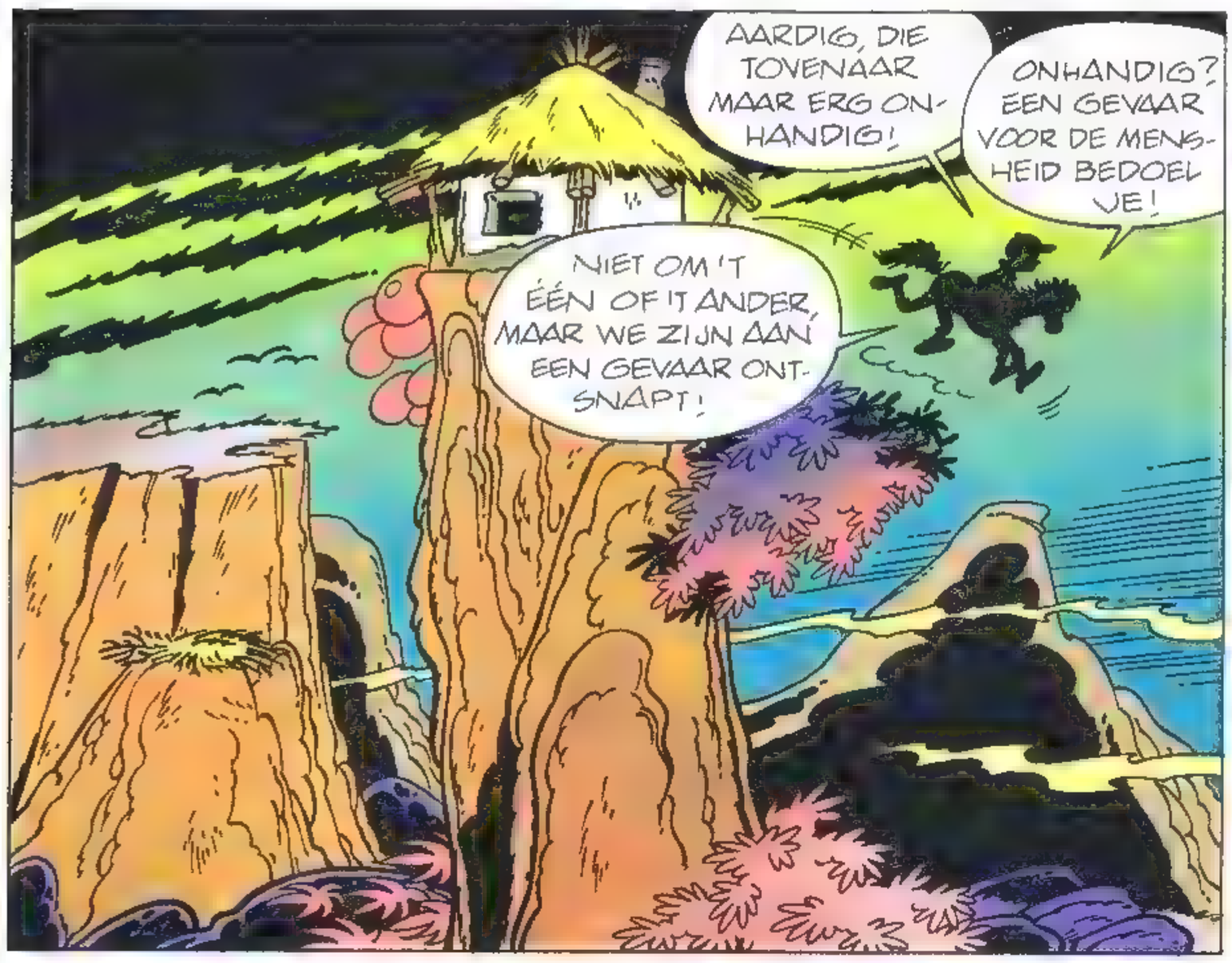

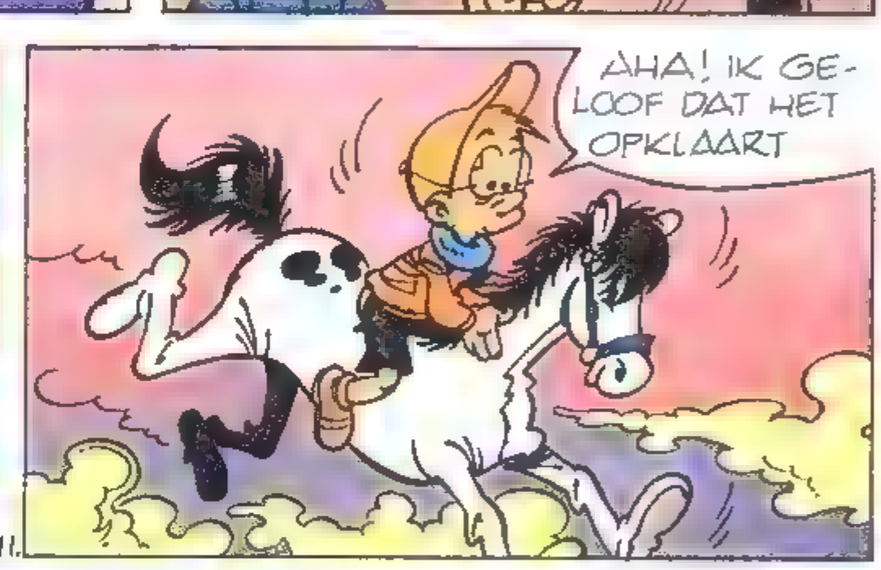

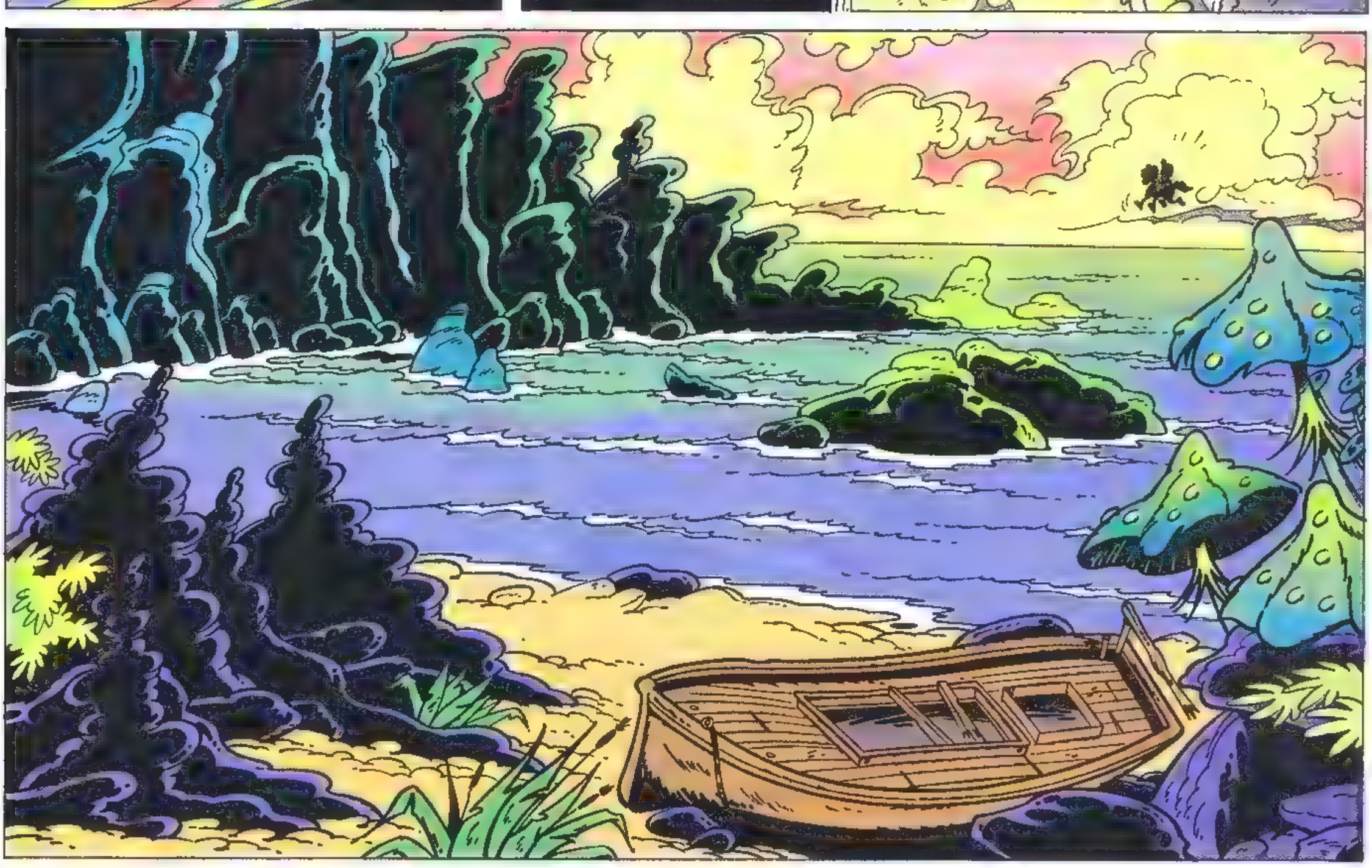

SAMENVATTING: Nadat ze zonder problemen de douane zijn gepasseerd, komen onze vrienden toe in het eerste magische land en ontmoeten er de plaatselijke tovenaar. Maar deze is werkelijk te onhandig! Onze vrienden besluiten hun weg verder te zetten...

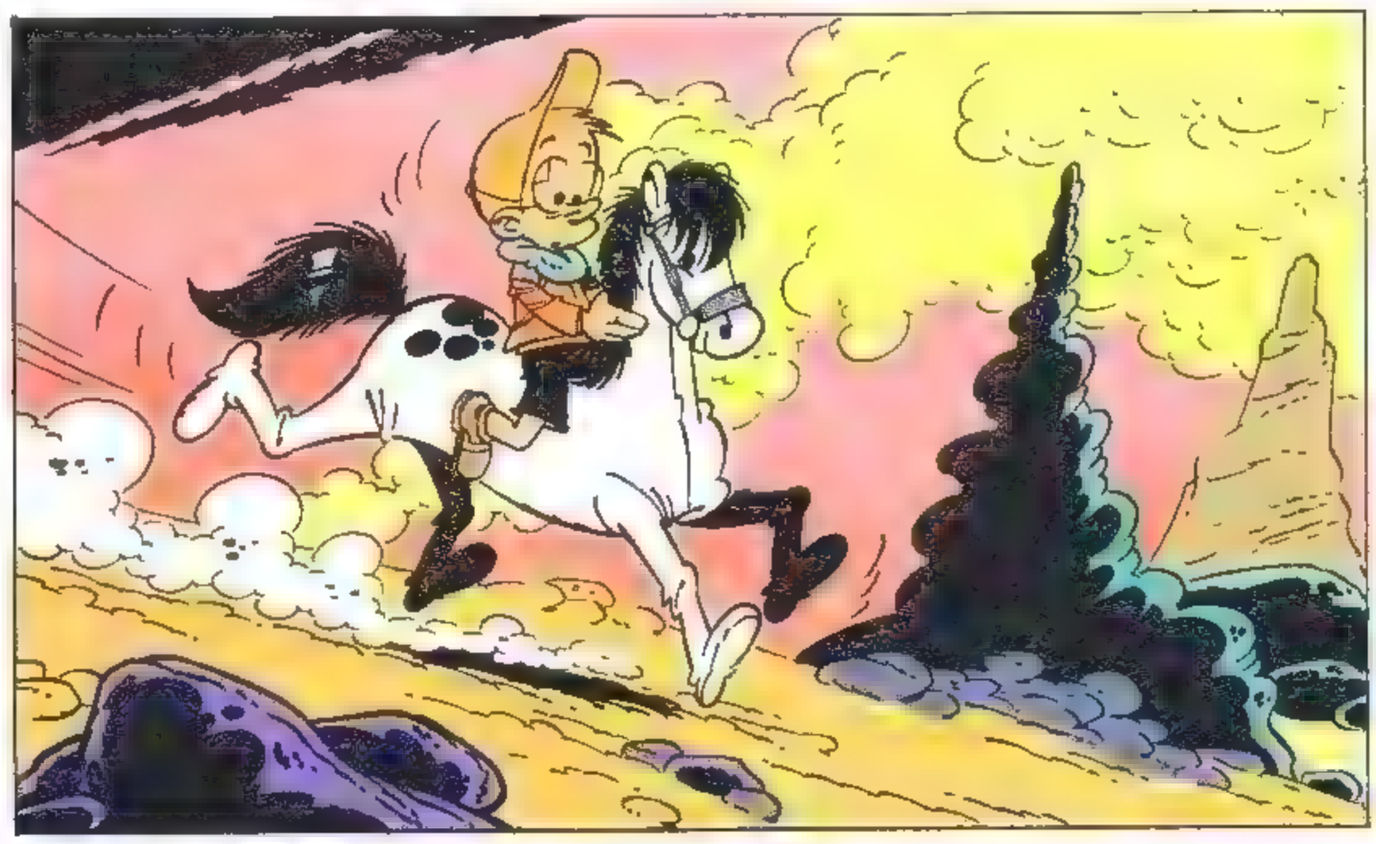

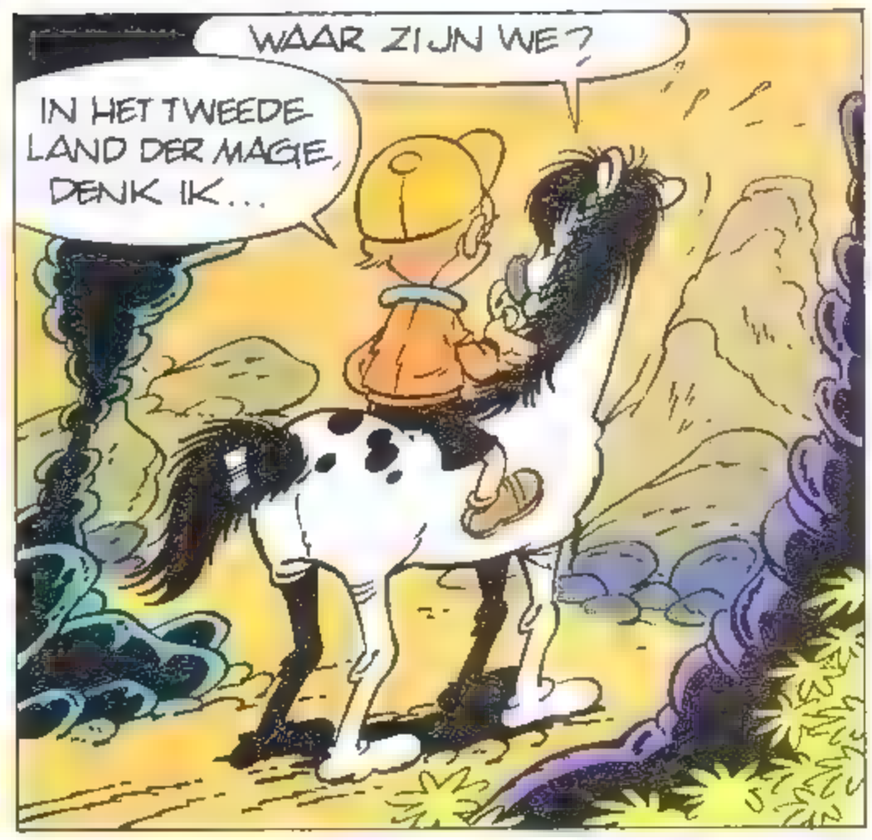

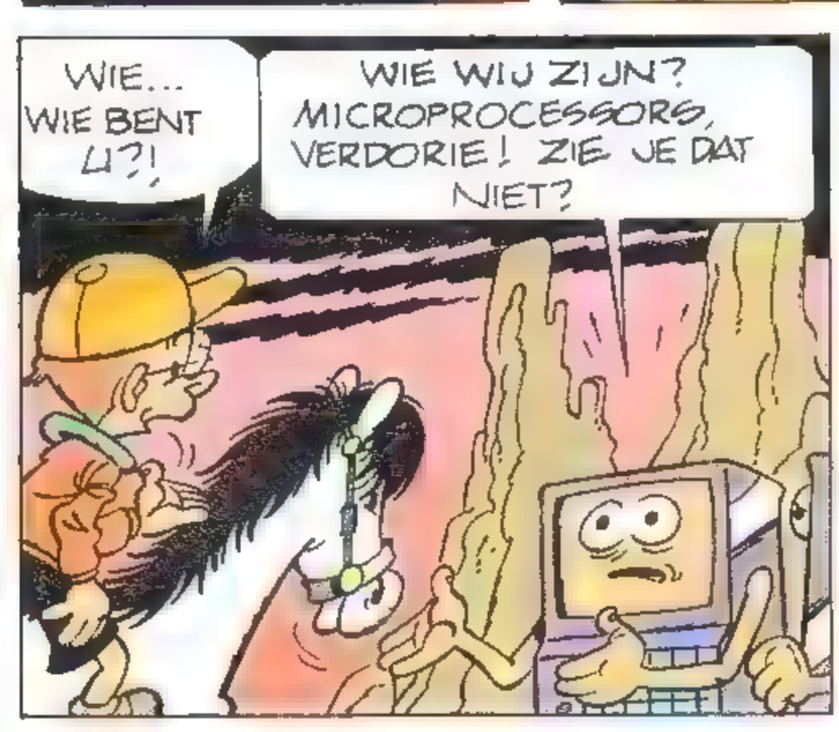

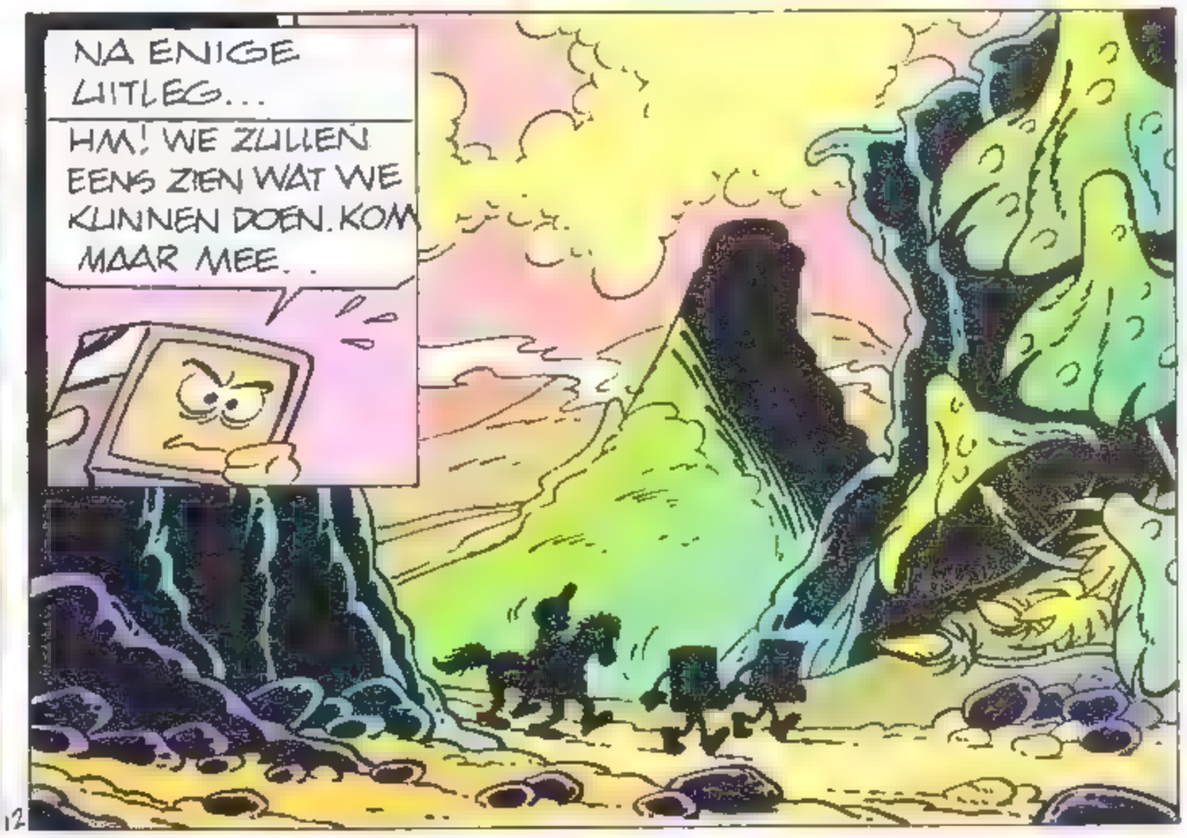

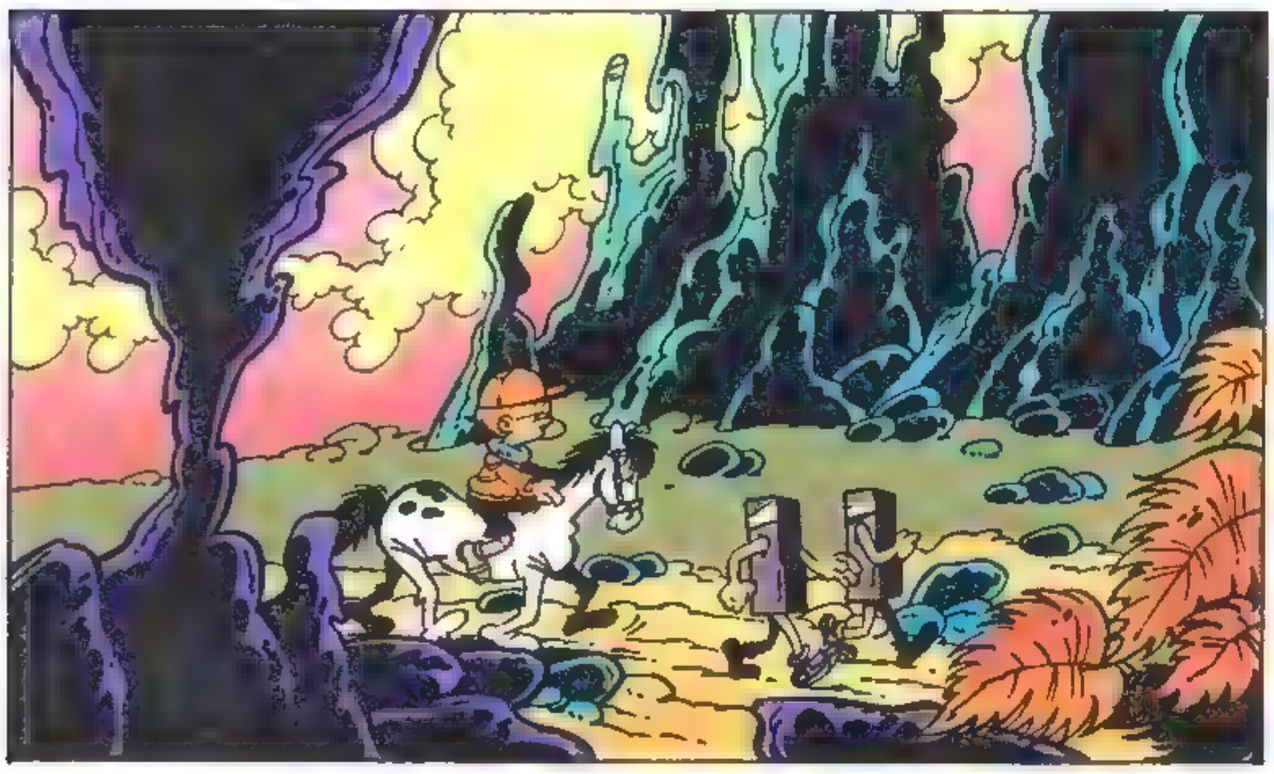

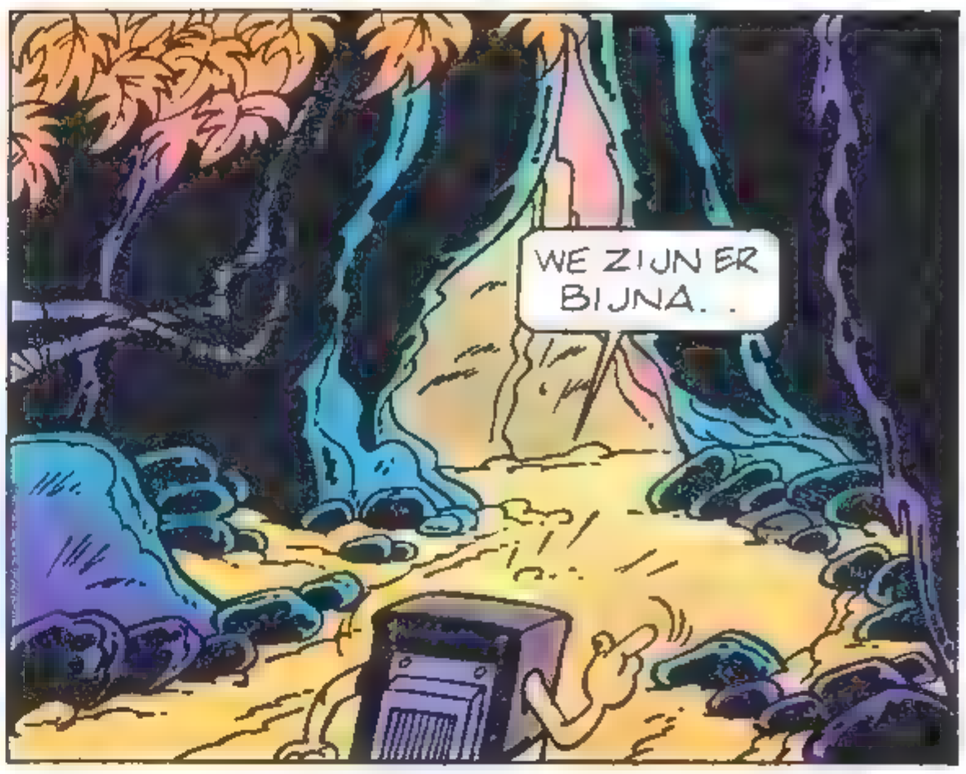
WE ZIJN ER BIJNA. .

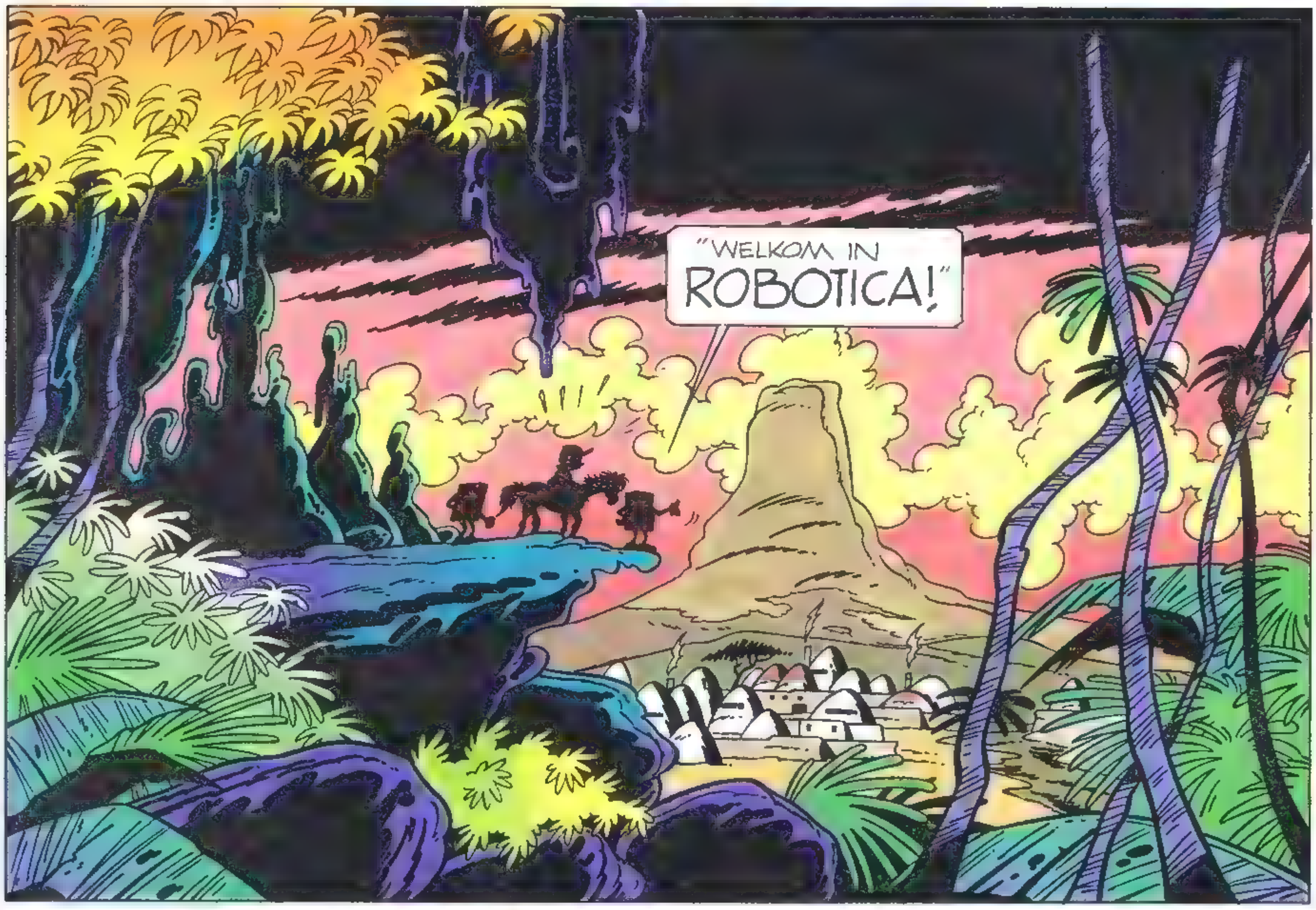
"WELKOM IN ROBOTICA!"

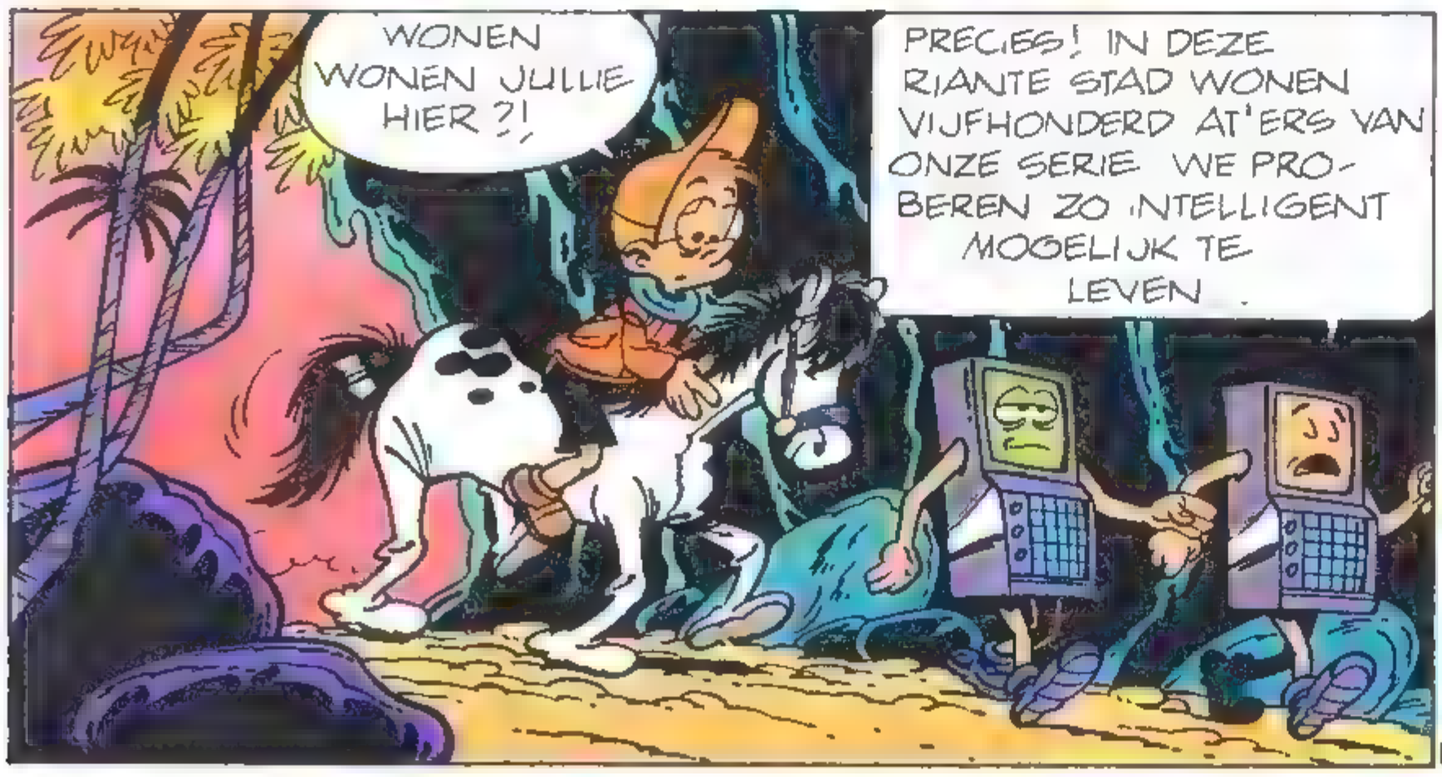
WONEN WONEN JULLIE HIER ?!
PRECIES! IN DEZE RIANTE STAD WONEN VIJFHONDERD AT'ERS VAN ONZE SERIE. WE PROBEREN ZO INTELLIGENT MOGELIJK TE LEVEN.

... WAT IN TEGENSTELLING MET DE ONTVANGEN IDEEËN, NIET ALTIJD EVEN LOGISCH IS VOOR COMPUTERS, HA, HA, HA!

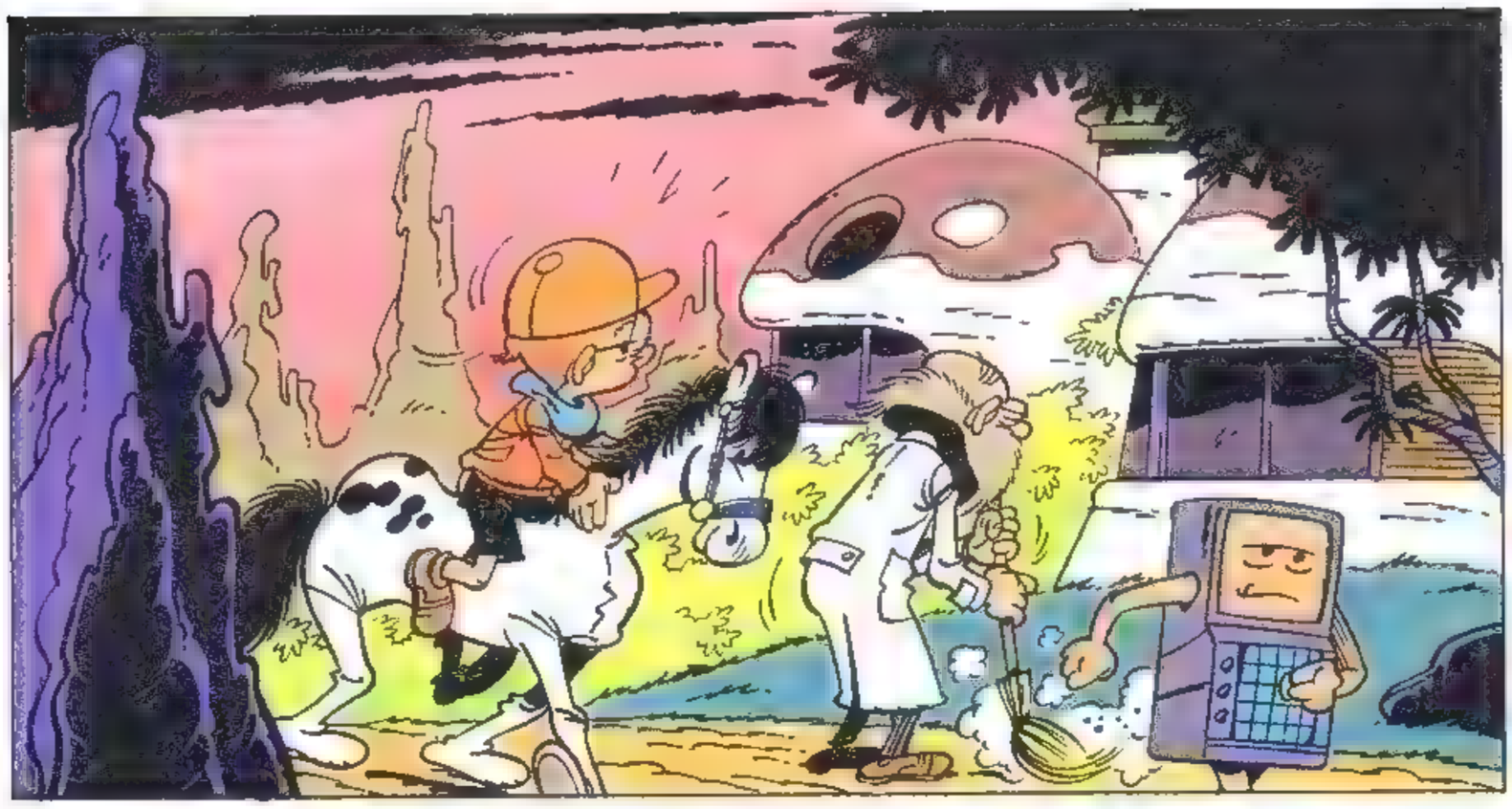

MAAR?! . DIE FIGUUR DAAR MET DIE WITTE BAARD, IS DAT NIET EEN .
MENS, JA! DAT IS ÉÉN VAN DE GELEERDEN DIE ONS VELE JAREN GELEDEN IN ELKAAR HEEFT GEZET...

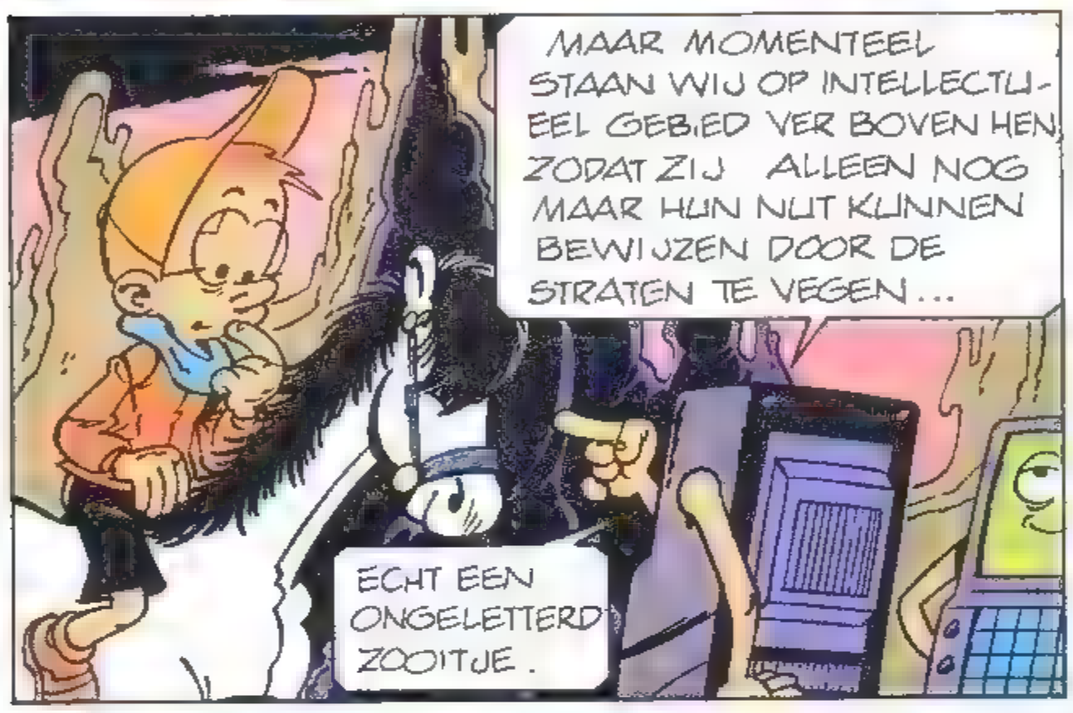
MAAR MOMENTEEL STAAN WIJ OP INTELLECTUEEL GEBIED VER BOVEN HEN ZODAT ZIJ ALLEEN NOG MAAR HUN NUT KUNNEN BEWIJZEN DOOR DE STRATEN TE VEGEN...
ECHT EEN ONGELETTERD ZOOITJE .

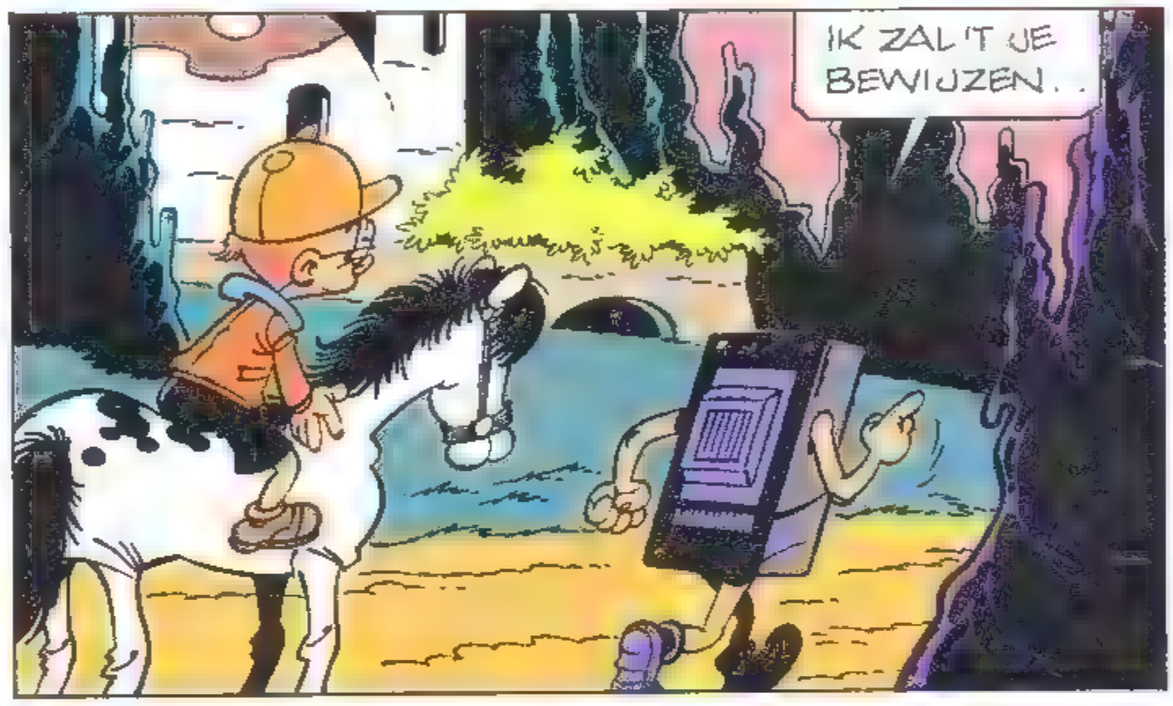
IK ZAL 'T JE BEWIJZEN..

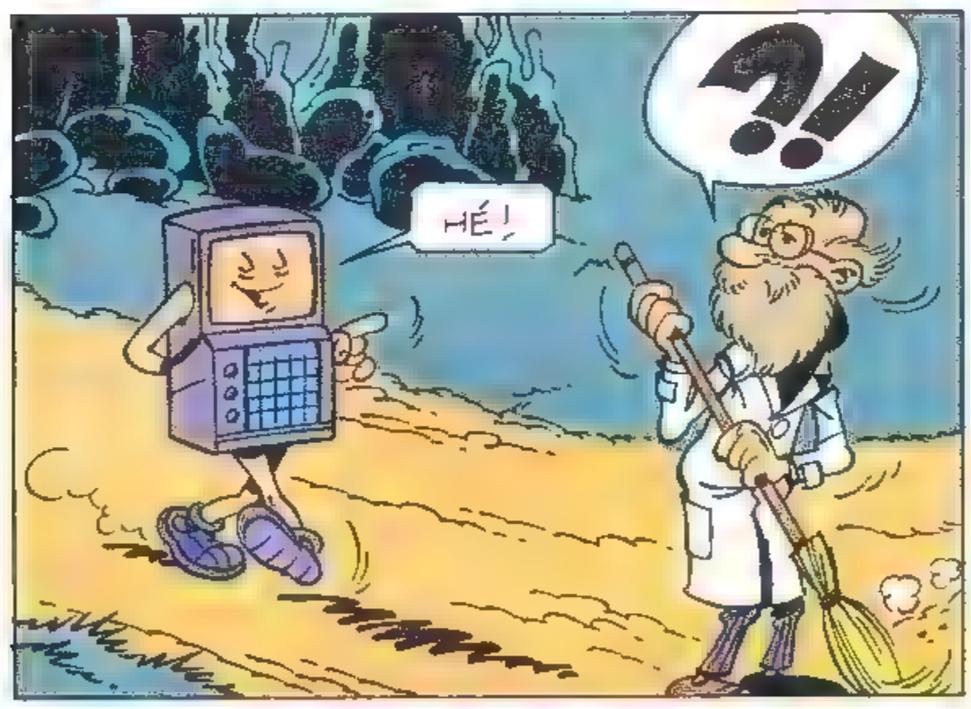
?!
HÉ!

KWA KAWAIRA HUTANGULIA KILA JINA LA UMOJA AU LA JUMLA ISIPOKUWA NI MOJAWAPO MAALUM. BADALA YA KADHA WA KADHA, ENZ..

?!
?!
!

HAHA! ZAG JE HOE ONNOZEL HIJ KEEK? HIJ HEEFT GEEN SIKKEPIT BEGREPEN VAN WAT IK VERTELDE!
?!

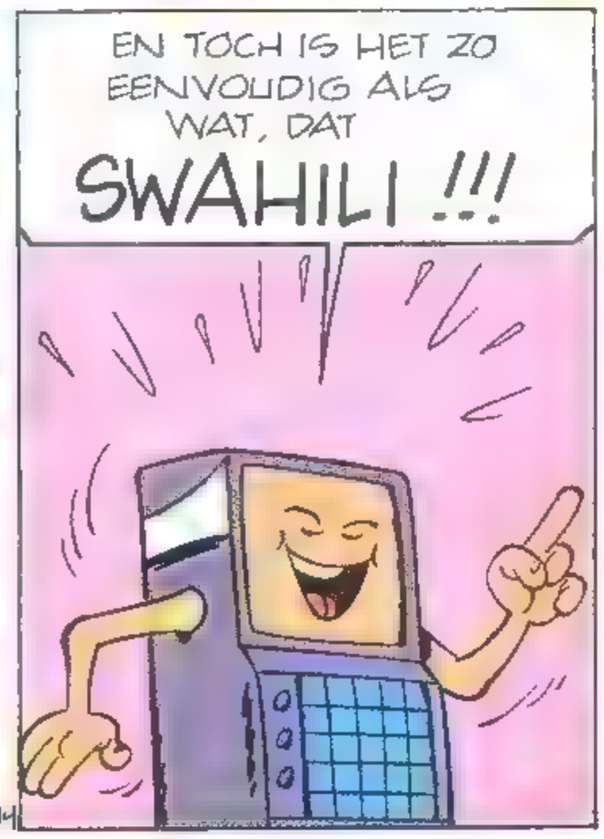
EN TOCH IS HET ZO EENVOUDIG ALS WAT, DAT
SWAHILI !!!

DE BROERTJES VLEGEL

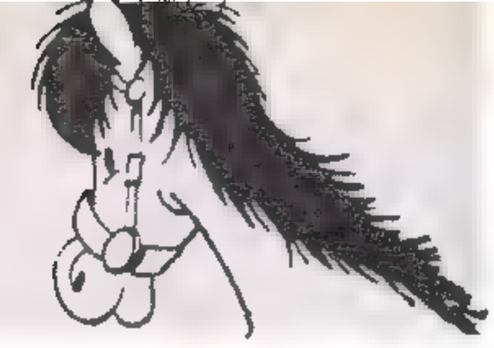

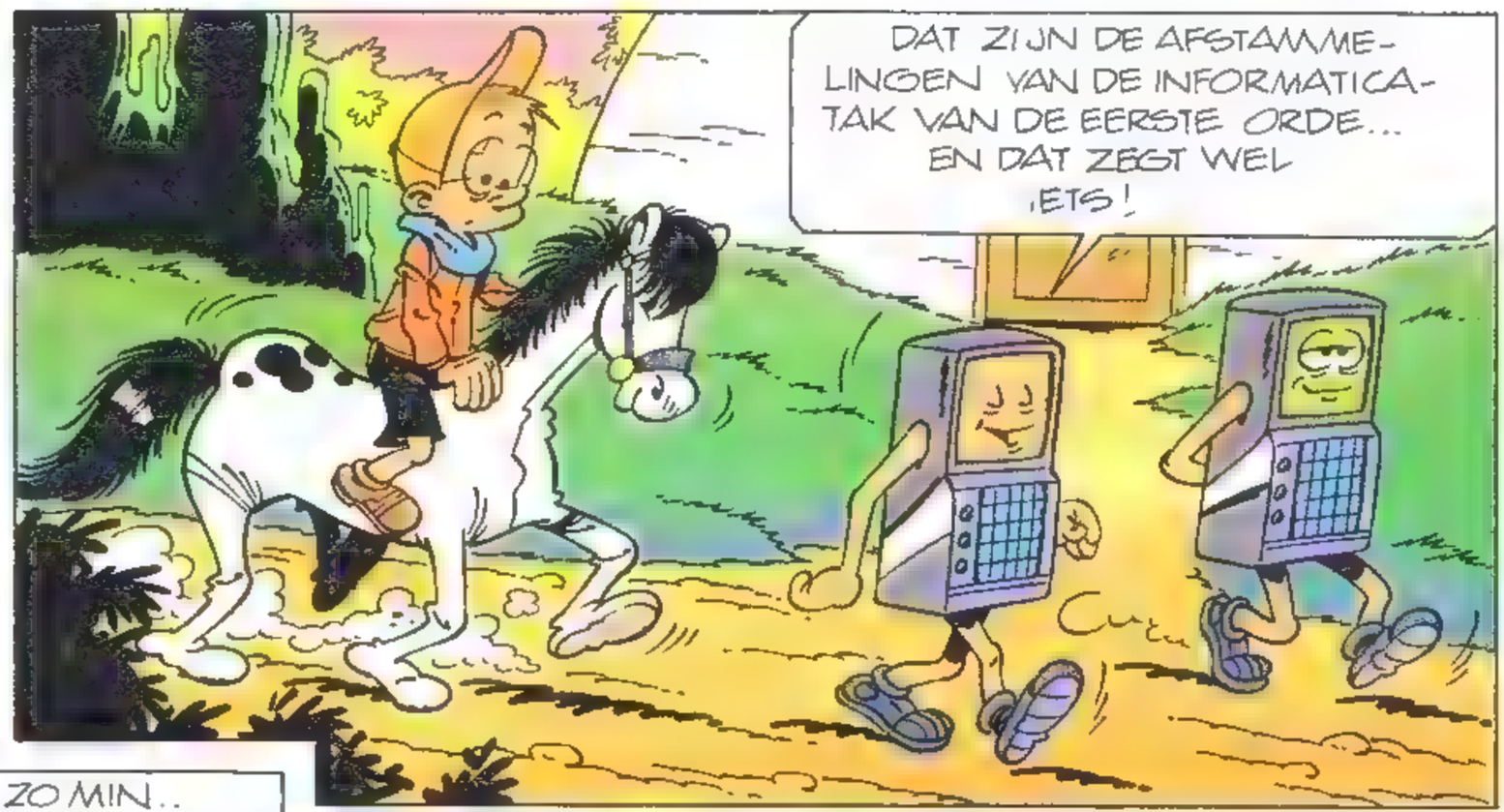

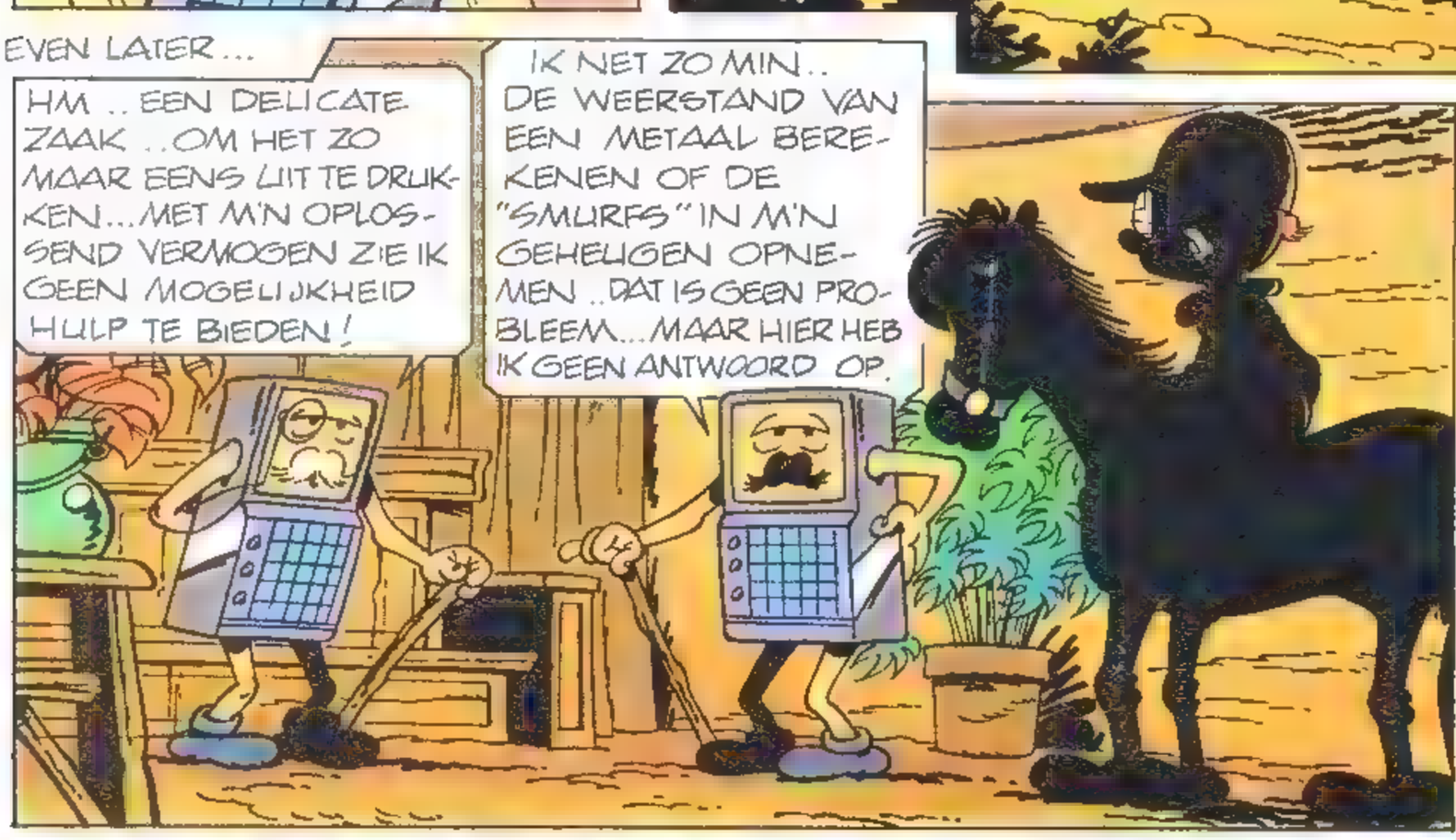

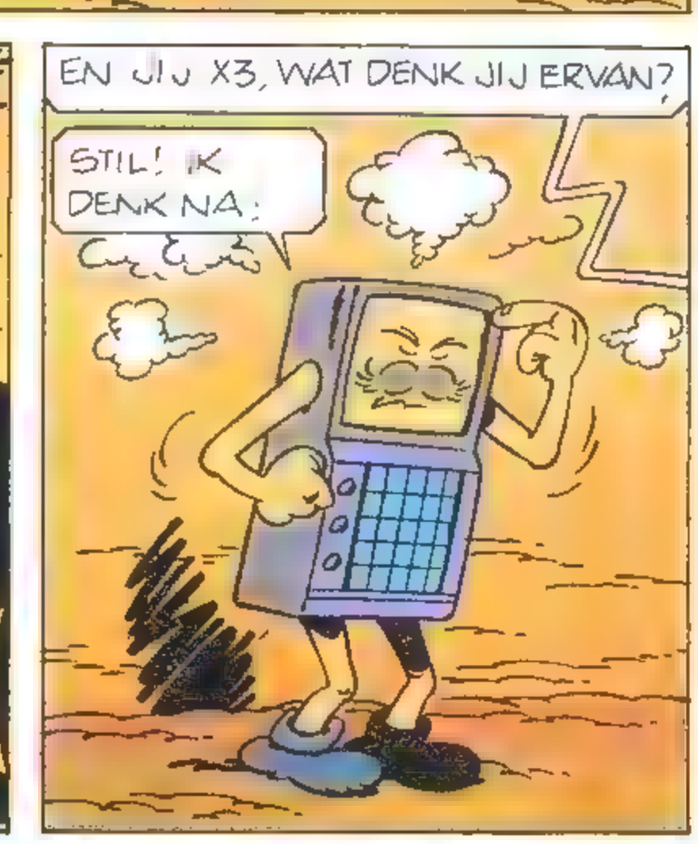

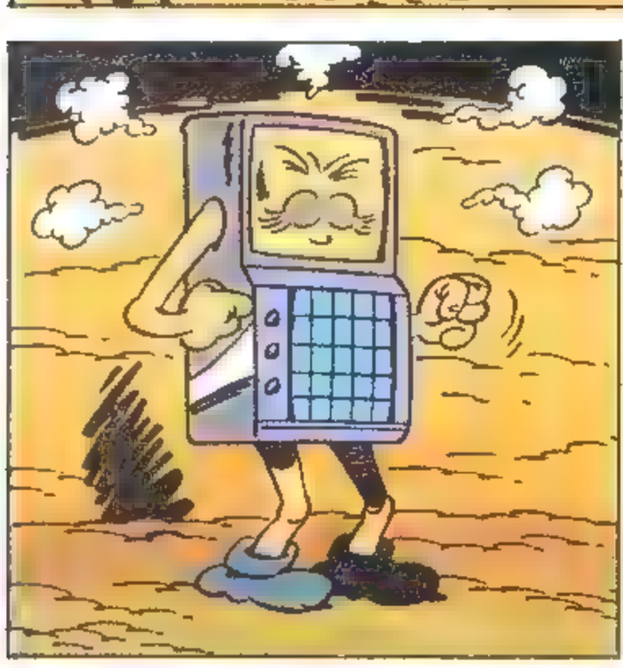

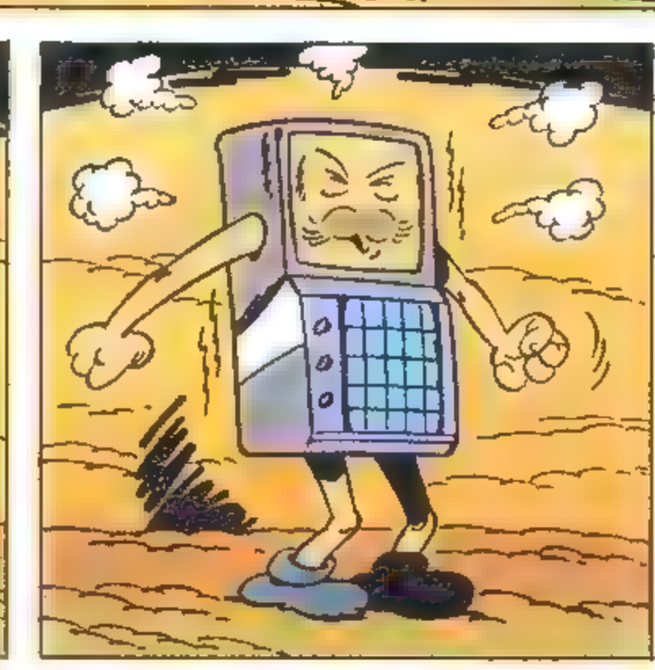

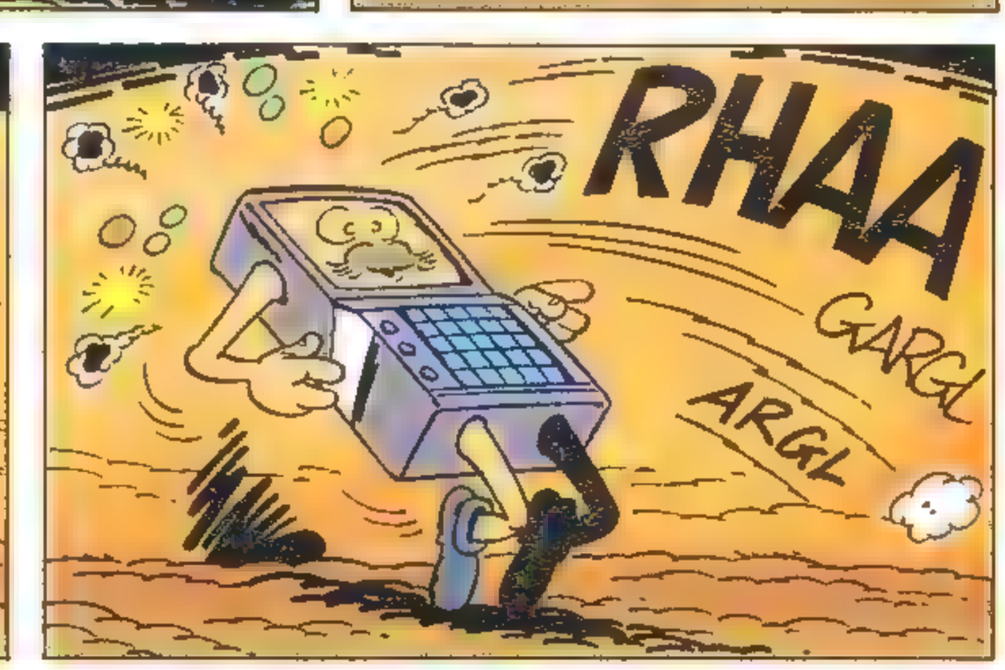

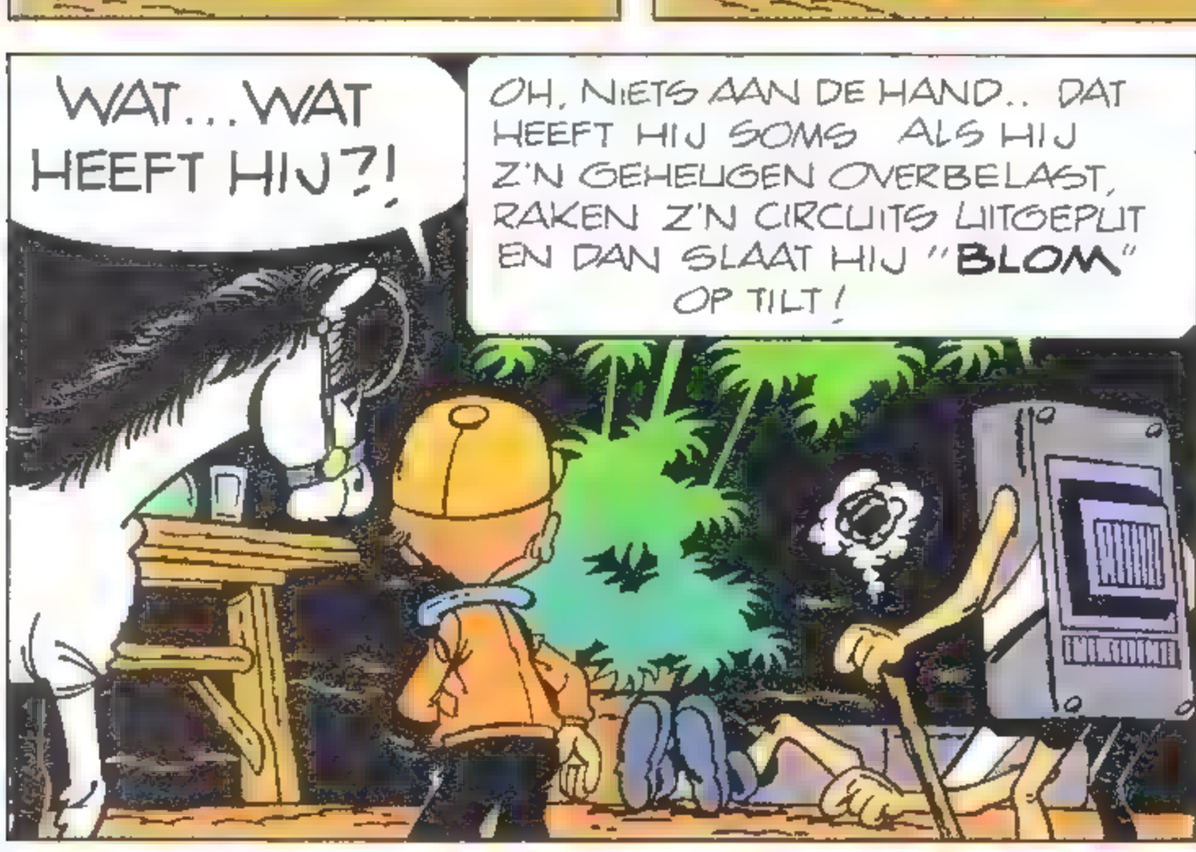

wordt vervolgd

P. Desmet

VIVA ZAPAPA

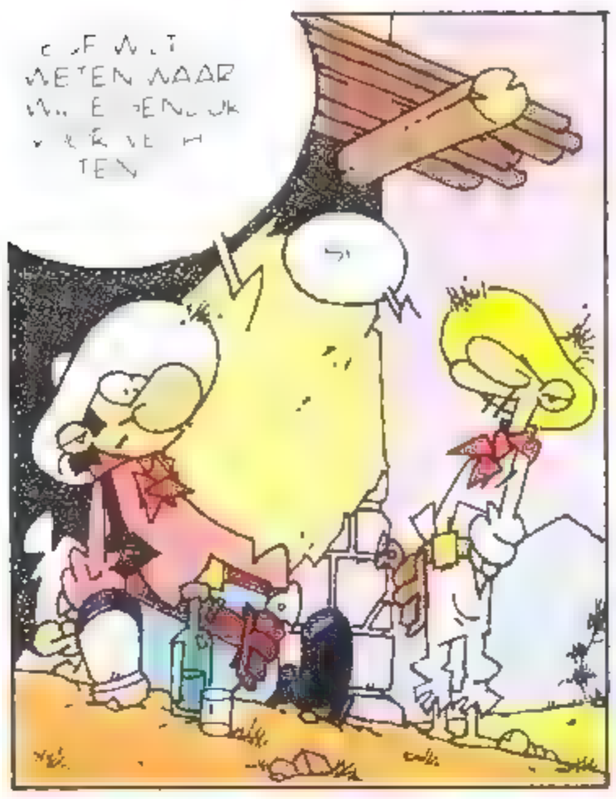

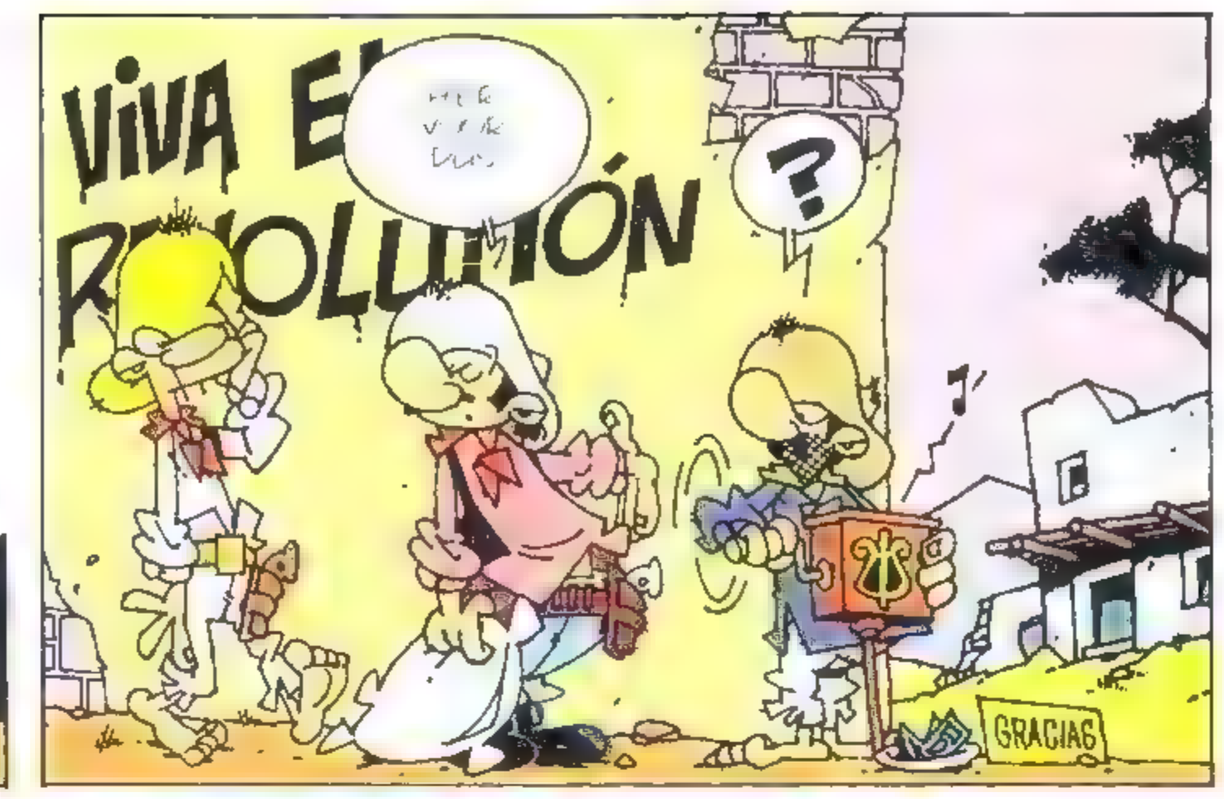

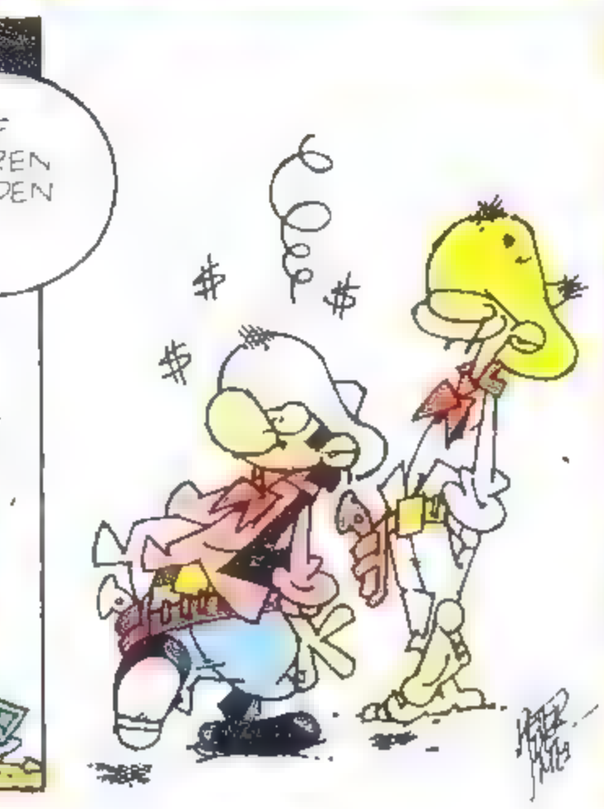

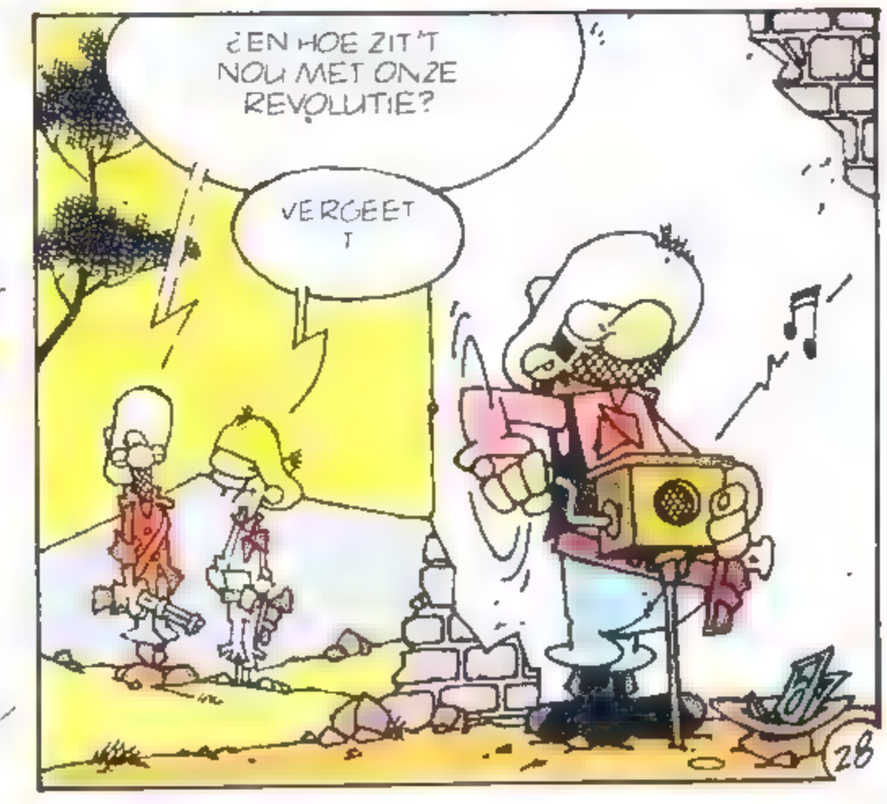

STRIPS EN ARCHITECTUUR

Bij de documentatie die voor het maken van een stripverhaal nodig is, hoort fotomateriaal van de steden waarin de strip zich afspeelt. Een tekenaar kan natuurlijk zelf straten, pleinen, kortom een complete architectuur bedenken gebaseerd op bestaande situaties, maar hij kan ook duidelijk laten zien op welke plaats zich bepaalde scenes afspelen. De Dam is een van de bekendste gedeelten van Amsterdam en zal door veel lezers herkend worden, ook wanneer ze niet zelf in Amsterdam wonen.

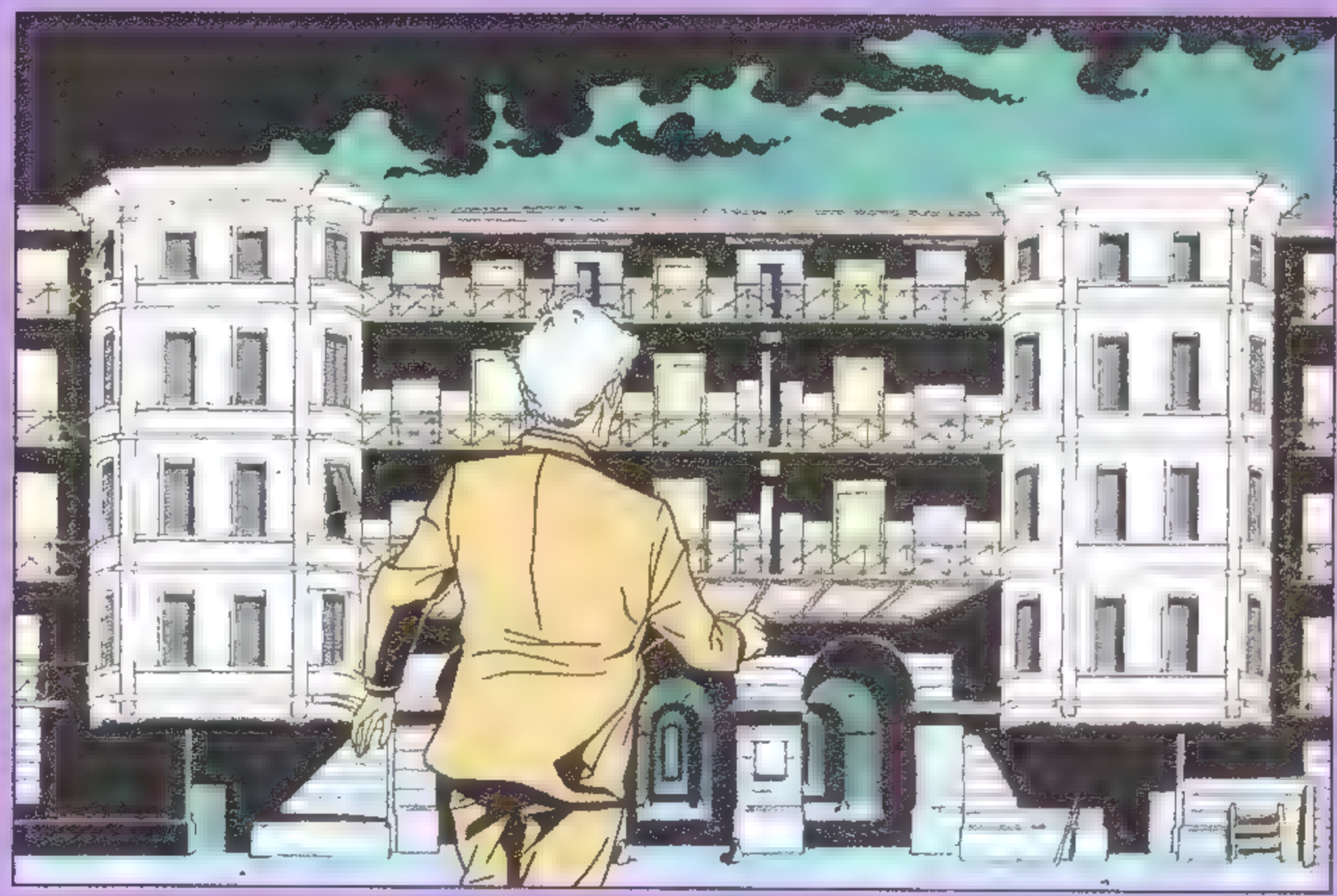

Een tekenaar die vaak Amsterdamse decors in zijn strip gebruikt is Theo van den Boogaard. Als we bijvoorbeeld *Sjef van Oekel bijt van zich af* doorbladeren, herkennen we in het eerste verhaal ''Godendeemster'' de omgeving van de Amstel en het Stoperagebouw. In vrijwel ieder album uit de serie zijn voor de oplettende lezer wel stukjes te herkennen.
Amsterdam komen we in veel Nederlandse stripverhalen tegen, maar ook in een enkele Franse. Francq en Bob de Groot maken voor Dargaud de serie *Vrouwen en steden*, korte verhalen waarin telkens een vrouw en een stad centraal staan. In het verhaal ''Gerda'' is de stad Amsterdam. Francq maakt Amsterdam herkenbaar door de typisch Amsterdamse grachten een aantal keren in beeld te brengen. Andere steden waarin de verhalen zich afspelen zijn Marseille, New York en Brussel.

M. Danverre en Peter Li kozen voor een soortgelijke aanpak in hun strip *Metropoles*. De helden van het verhaal verplaatsen zich door verschillende grote steden. In het eerste deel zijn dat Rome, Parijs, Bordeaux en Antwerpen.
Brussel komen we tegen in *De droom van de Walvis*, het eerste deel van de serie *Ragebol* en in *Snake* uit de serie *Bob Morane*. Er zijn twee plaatsen in Brussel die regelmatig in stripverhalen terugkeren, namelijk het Natuurhistorisch Museum met de grote dinosaurusgeraamten en het Atomium. Het Atomium gaf zelfs de naam aan een hele stroming in de stripwereld, namelijk de *atoomstijl*. Een strip die min of meer in die stijl getekend is, is *Atomium 58* van Bernard Deville. Niet alleen speelt het Atomium zelf een belangrijke rol in dit verhaal, maar ook de wereldtentoonstelling van 1958, ter gelegenheid waarvan dit bouwwerk werd opgericht.

Vloedgolf

Andere opvallende architectuurelementen zijn de Eiffeltoren in Parijs en het Vrijheidsbeeld in New York. Het Vrijheidsbeeld komen we regelmatig tegen in de serie *Knipoogjes* van Ernst. Steeds weer weet hij nieuwe grappen rond dit beeld te bedenken. Het speelt ook een belangrijke rol in *Het woedende water*, een van de eerste verhalen in de serie *Ravian*. New York is hierin verwoest door een vloedgolf,

maar we herkennen de stad nog wel, juist door dit soort architectuurelementen. Iets dergelijks deed Adamov in *De waters van Dodemaan*, een verhaal dat zich afspeelt in een verwoest Parijs. Een toekomstige versie van diezelfde stad vormt ook het decor van *Kermis der onsterfelijken* van Enki Bilal.

Een al even vreemdsoortig Parijs is de stad waarin de avonturen van *Isabelle Avondrood* plaatsvinden. Het is een wereld die bevolkt is door monsters, demonen, krankzinnigen en gedrochten. De verhalen zijn echter niet in de toekomst, maar in het verleden gesitueerd, namelijk de jaren rond de Eerste Wereldoorlog. Parijs is duidelijk herkenbaar, maar de stad van *Isabelle Avondrood* bestaat niet meer - en heeft misschien wel nooit bestaan.

De tekenaar van de strip, Jacques Tardi, is zelf een geboren Parijzenaar. Een meer realistische versie van de stad is terug te vinden in zijn detectivestrip *Nestor Burma*, bewerkingen van de klassieke speurdersromans van de schrijver Léo Malet. *Sluiers over de Pont de Tolbiac* en *120, Rue de la Gare* gaven een schitterend, onovertroffen beeld van de stad: grauw, hard en onbuigzaam, een broedplaats van misdaad en corruptie.

Verwoestende robot

Maar om nog even terug te keren naar New York: er is eigenlijk geen tekenaar die deze strip mooier in beeld heeft gebracht dan Will Eisner. In zijn meest recente boeken over de stad schetst hij een beeld van het huidige New York. Het New York van de jaren dertig vinden we terug in *Een contract met God* en *Levenskracht*.
Verschillende Europese striphelden bezochten in de loop der jaren New York. Het New York van de verwoestende robot *Ranx* verschilt niet zo veel van de stad zoals die er nu uitziet, maar tekenaar Liberatore heeft de sfeer nog grimmiger gemaakt. Leo Tomasini, een Belgische politieinspecteur, lost in *Divine Justice* een moordzaak op in New York. De eerste tekening in het album laat een indrukwekkende *skyline* van Manhattan zien, het eerste dat je ziet wanneer je per boot New York nadert. Dat merkte Bernard Prince ook, twintig jaar geleden in *Avontuur in Manhattan*.

Oude en zeer oude gebouwen

Londen vormde een aantal malen het decor voor de avonturen van *Blake en Mortimer*. We herkennen de Tower en de Big Ben in strips als *Het gele teken* en *Het halssnoer van de koningin*. Zonder het gele teken hadden stripliefhebbers waarschijnlijk nooit gehoord van Limehouse dock.
Jacobs stond erom bekend dat hij zich uitstekend documenteerde voor hij aan een verhaal begon. Niettemin is hijzelf bijvoorbeeld nooit in Japan ge-

weest. Maar wie *De drie formules van professor Sato* leest, zou denken dat Jacobs zelf in Tokio heeft gewoond. In verschillende strips wordt ons iets verteld over het bouwen in de middeleeuwen. In *De kathedraal* zien we Tristan Madoc aan het werk als architect en in *De beheksing* speelt de bouw van de Notre Dame een grote rol. Een mooi voorbeeld van architectuur in de oudheid is natuurlijk de pyramide die we in veel strips aantreffen, maar de tekenaar die ongetwijfeld het meest historisch en architectonisch verantwoord de pyramides heeft weergegeven, is Edgar P. Jacobs. Oude en zeer oude gebouwen komen we ook tegen in de strips van Jacques Martin. Hij maakte het zich nog wat moeilijker dan tekenaars die hun strips in onze tijd situeren, want op basis van overblijfselen en archeologische vondsten moest Martin vaak gebouwen reconstrueren zoals die er in de Romeinse tijd uitgezien kunnen hebben.
Ook de *Papyrus*-verhalen van Lucien de Gieter spelen zich in de oudheid af, en het is te zien dat hij zich veel moeite heeft getroost een zo getrouw mogelijk beeld van die periode te geven. In het tot nu toe laatste deel van de serie wordt heel gedetailleerd beschrijven hoe de oude Egyptenaren hun obelisken uit de rots hakten en over het water naar hun bestemming vervoerden. Enkele van die obelisken kwamen tenslotte in Europa terecht. De obelisk die door Napoleon uit Egypte werd meegenomen (''gejat'', kun je rustig zeggen) staat midden in Parijs, een herkenningspunt voor toeristen maar ook voor vele tekenaars die hun verhalen in die stad situeren. . .

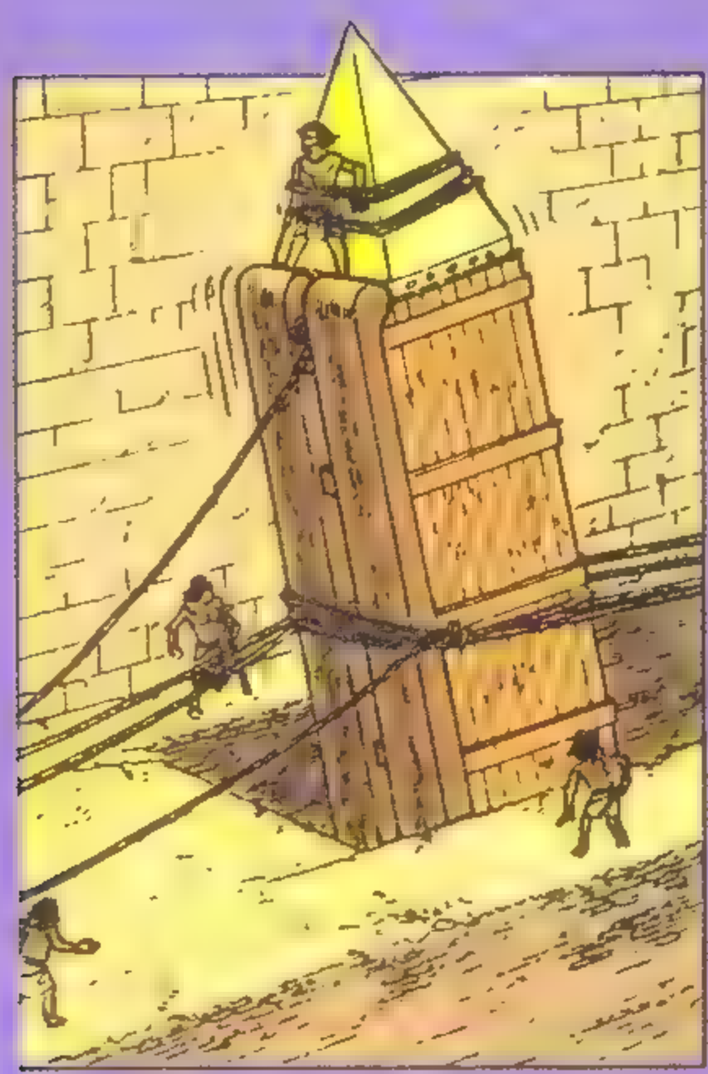

Van de Romeinse tijd maken we nu een enorme sprong naar de toekomst. Tot nu toe hebben we het steeds gehad over bestaande architectuur, maar er zijn ook tekenaars die verhalen maken die zich afspelen in de toekomst of in een gefantaseerde wereld. Zo'n tekenaar is Francois Schuiten, die in de serie *De duistere steden* zelfs een hoofdrol geeft aan zulke verzonnen steden. Met zijn broer Luc, die architect is, maakte hij een aantal prachtige strips, waarin soms duizelingwekkende bouwwerken voorkomen. Een mooi voorbeeld daarvan is *De holle aarde*, dat zich afspeelt in het binnenste van een holle planeet.

Francois Schuiten is een van de meesters van de *denkbeeldige architectuur*. Zijn verhalen spelen zich af in steden en gebouwen die speciaal voor de strip zijn ontworpen en een geheel eigen leven leiden.

Stad van de toekomst

Een bijzonder voorbeeld van een strip over architectuur is *De onbestaanbare stad* van Bilal en Christin. Een idealistische architect bouwt in dit verhaal met het geld van een overleden fabrieksdirecteur een ideale stad. Het contrast tussen de grauwe arbeiderswijken in het industriegebied en zijn stad van de toekomst is groot, maar Bilal en Christin stellen zich terecht de vraag welke van de twee steden nu ideaal is om in te leven.
Door de eeuwen heen zijn er architecten geweest die de stad zagen als meer dan een verzameling gebouwen waarin mensen moeten wonen. Ze probeerden ook een leefomgeving te scheppen. Vaak bleef er van hun idealen niet meer over dan een rijtje huizen. Een rijtje huizen dat nu misschien dienst doet als decor voor een stripverhaal. Het is aardig om stripverhalen eens iets anders te bekijken, zoals we nu gedaan hebben, en om die decors voor even op de voorgrond te plaatsen.

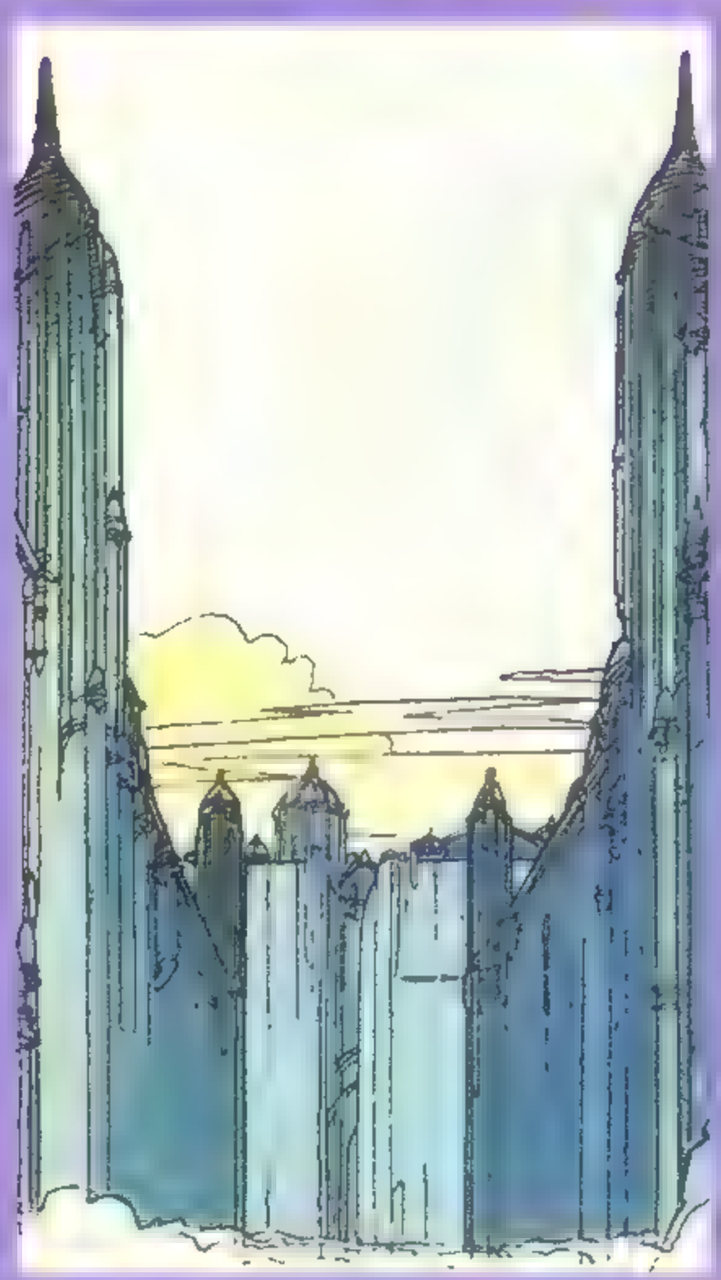

T. Cayman
Bom

SILVESTER VAN ROCHEFORT

SAMENVATTING: September 1170. Silvester van Rochefort is op weg in het gezelschap van zijn vader en diens vriend. Als ze zich klaar maken voor de nacht worden ze door een bende plunderaars overvallen! Silvester die toch kon vluchten is getuige van de afslachting ..

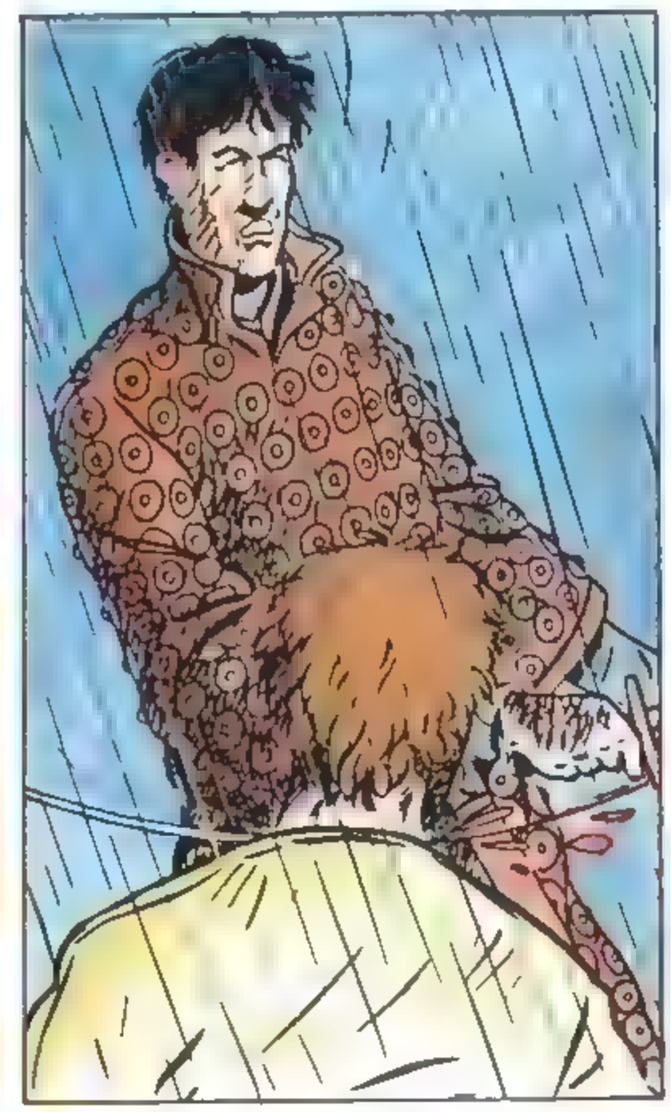

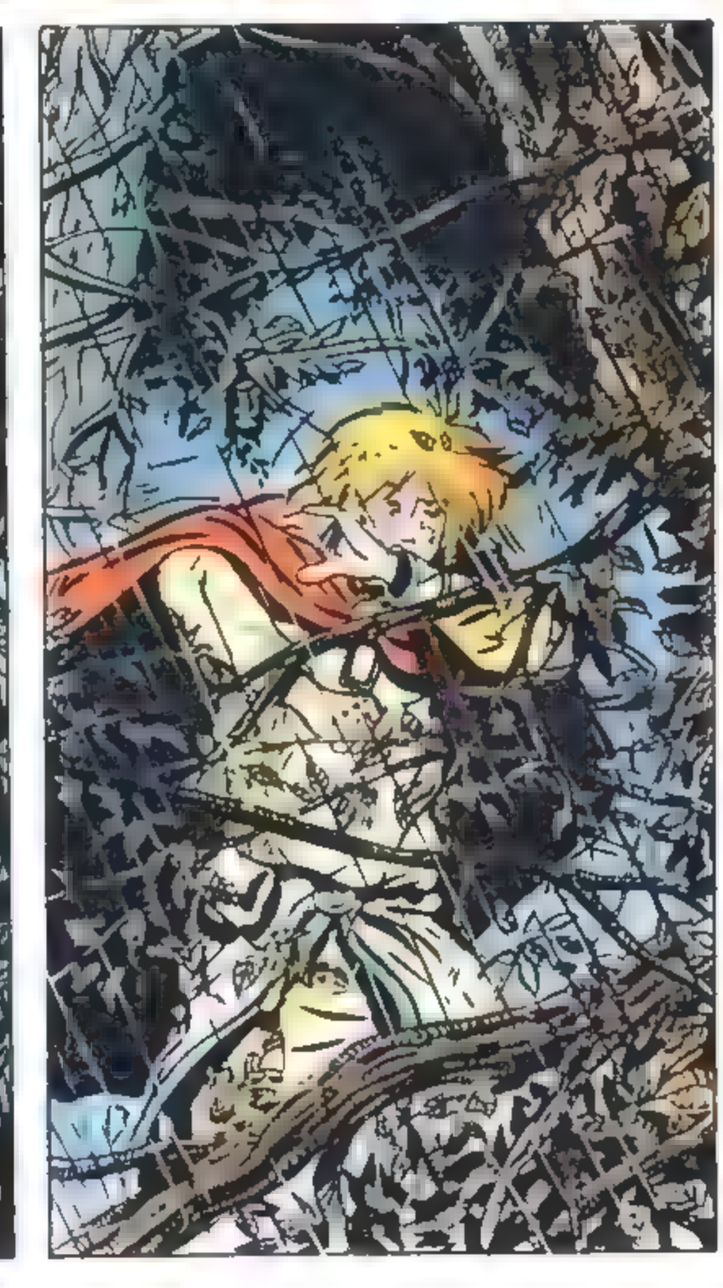

9.

?!..
TOK!

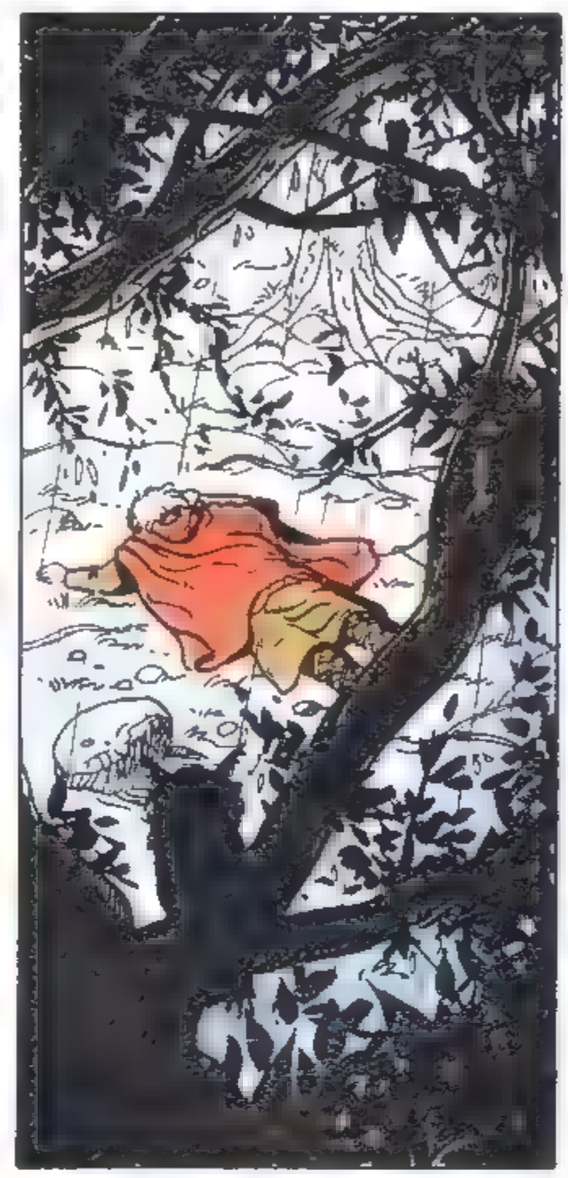

TO...TOBIAS!

SLAPEN DEED SILVESTER NIET! DOOR VERMOEIDHEID, KOU EN VERDRIET WAS HIJ IN EEN GEVAARLIJK ONDERBEWUSTZIJN GERAAKT WAARIN GEEN ENKELE VORM VAN DENKEN BESTOND

10.

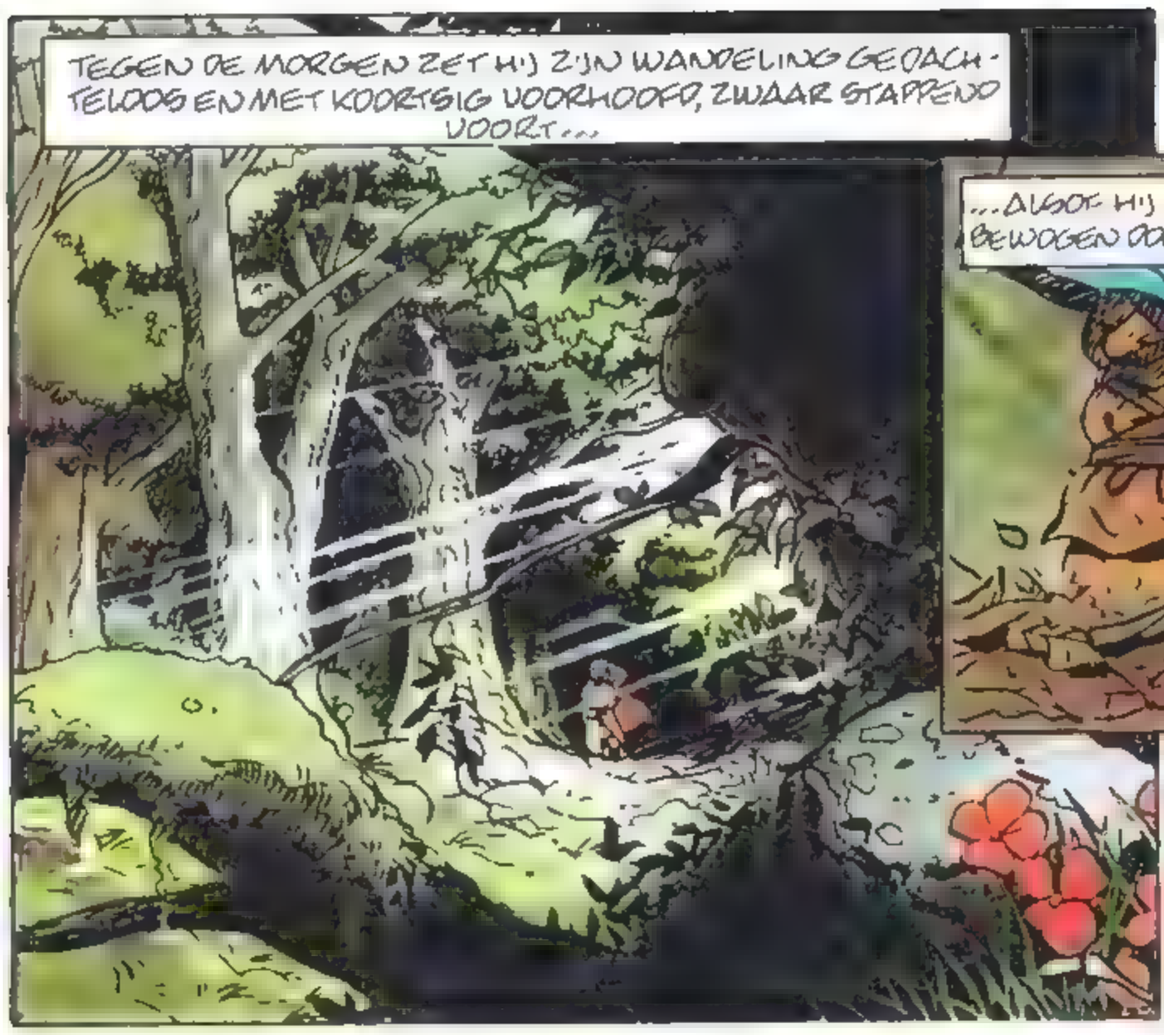
TEGEN DE MORGEN ZET HIJ ZIJN WANDELING GEDACHTELOOS EN MET KOORTSIG VOORHOOFD, ZWAAR STAPPEND VOORT...

...ALSOF HIJ WORDT VOORTBEWOGEN DOOR ZIJN VERDRIET

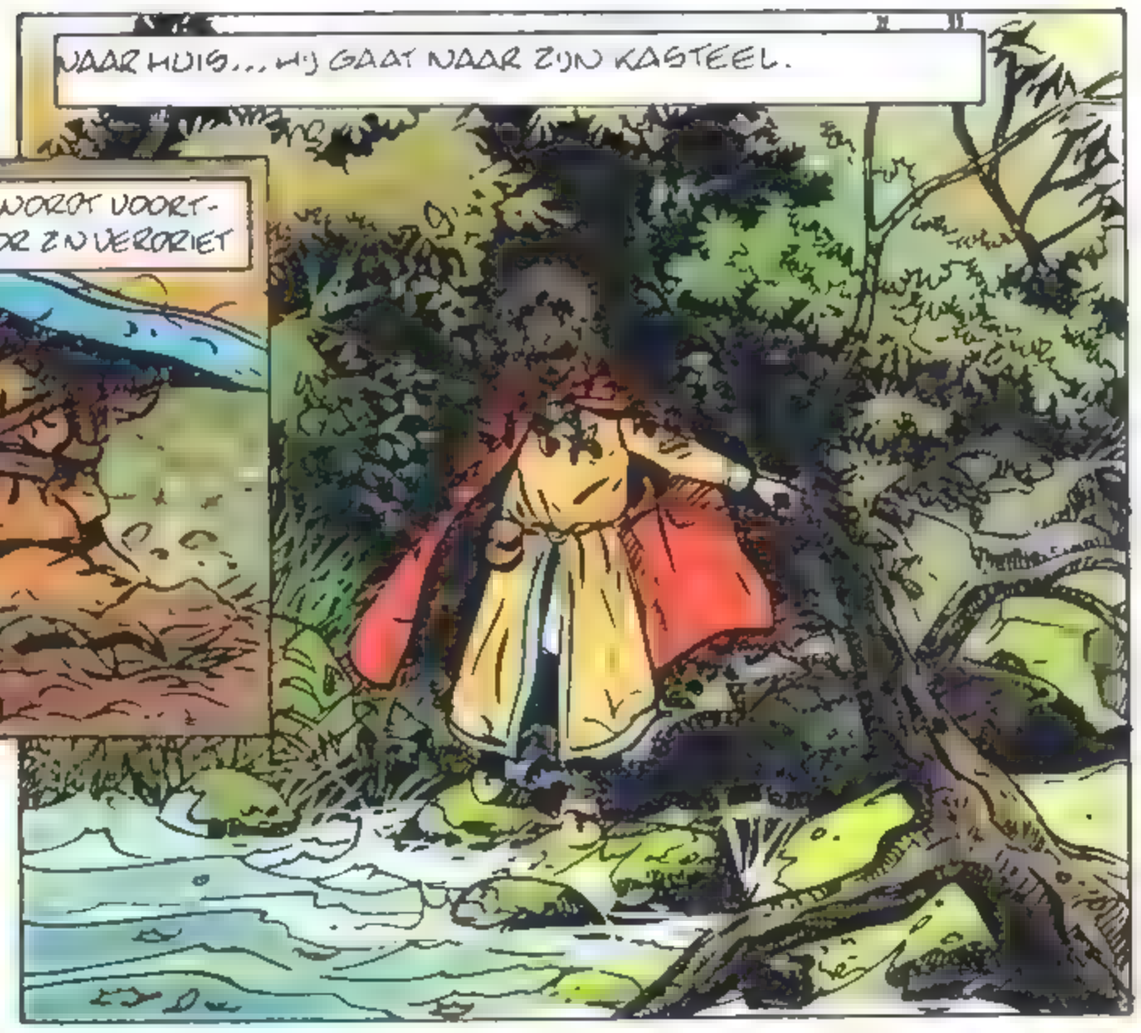
NAAR HUIS... HIJ GAAT NAAR ZIJN KASTEEL.

UREN LATER HERKENT HIJ EEN PAD... EN DAN NOG ÉÉN... DIT IS BEKEND TERREIN.

'DE KAPEL SAINT-CLAIR EN DE BRON DIE OOGZIEKTES GENEEST. EN DAT IS MISSCHIEN WEL WAAR, WANT ZELFS KOENRAAD GELOOFT ER IN. NEE, DRINKEN DOET HIJ LATER, BIJ DE WARMTE VAN DE HAARD. DAN LAAT HIJ MOEDER DE KRUIDEN ZIEN DIE HIJ GEPLUKT HEEFT EN DE DODE TAK MET DIE VREEMDE VORM, DIE LIJKT OP DE HORENS VAN SOMMIGE HELLEMONSTERS ZOALS DIE ZIJN AFGEBEELD OP DE MUREN VAN DE KERK...

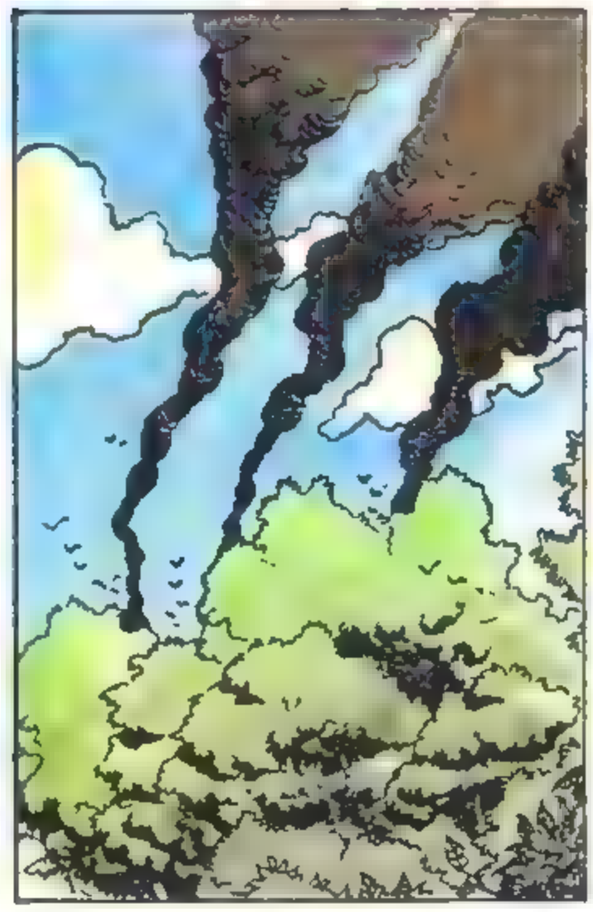

DE RAND VAN HET BOS, ZIJN OMGEVING... HET KASTEEL...

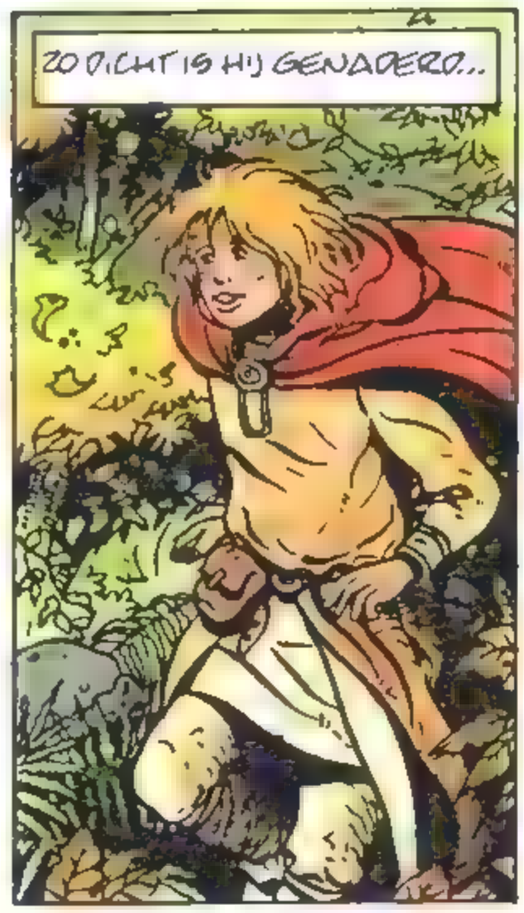
ZO DICHT IS HIJ GENADERD...

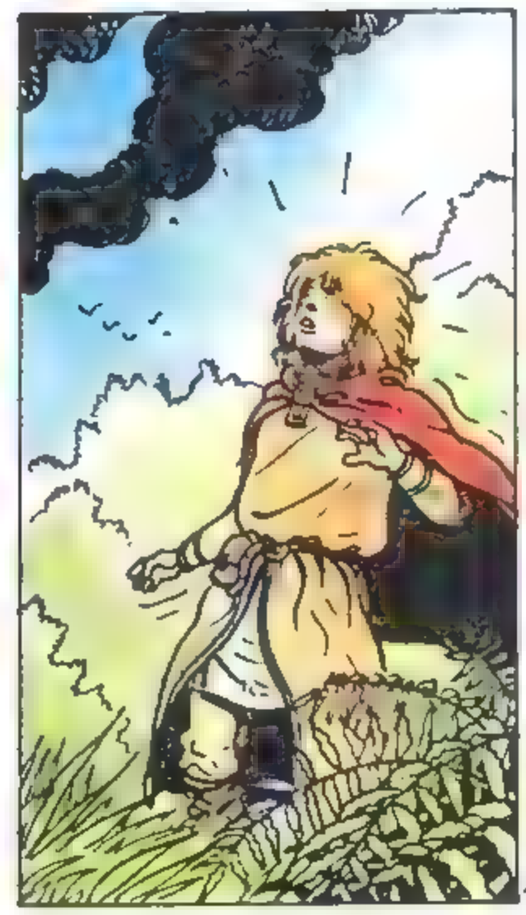

11.

SILVESTER VAN ROCHEFORT

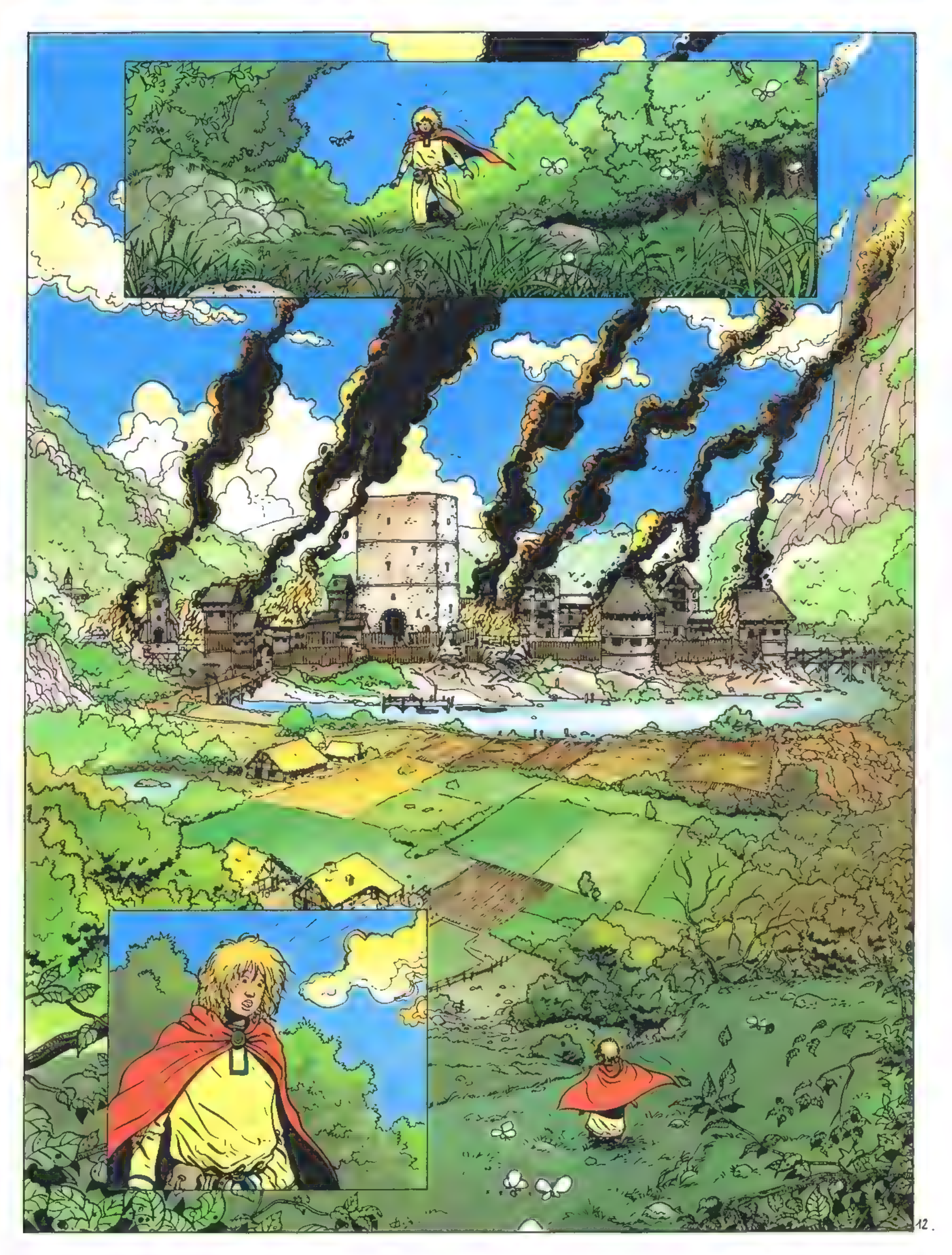

13.

SILVESTER VAN ROCHEFORT

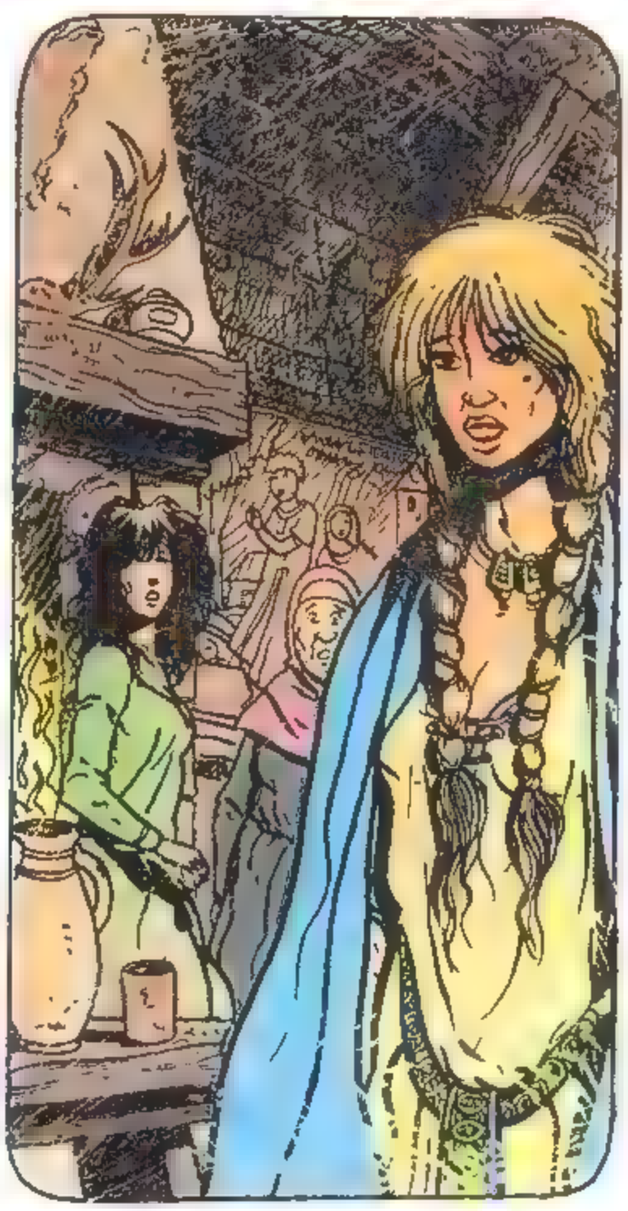

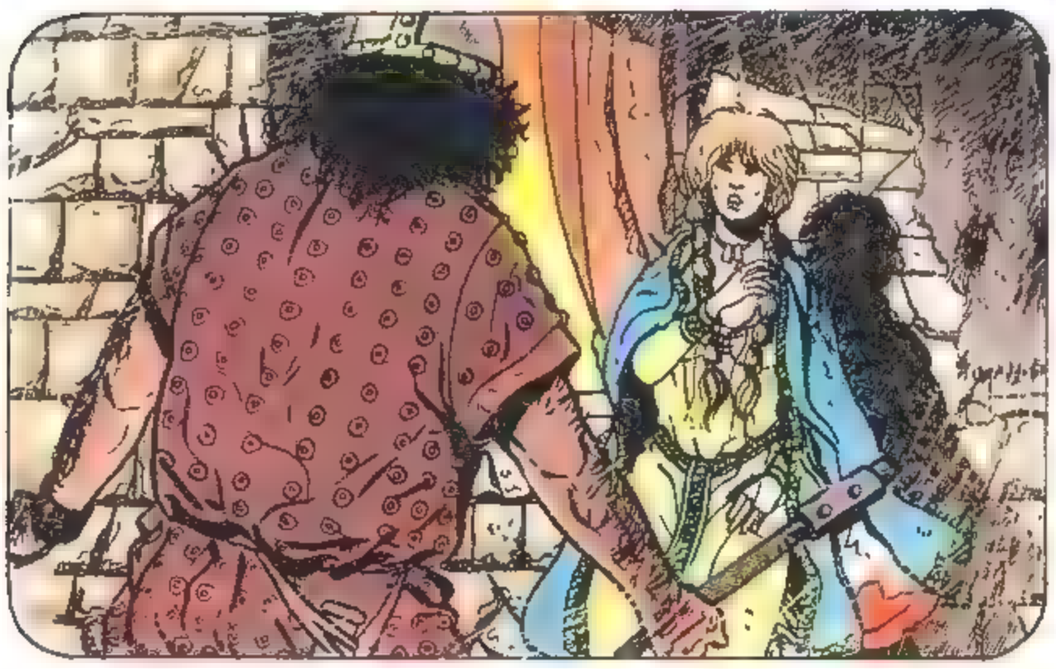

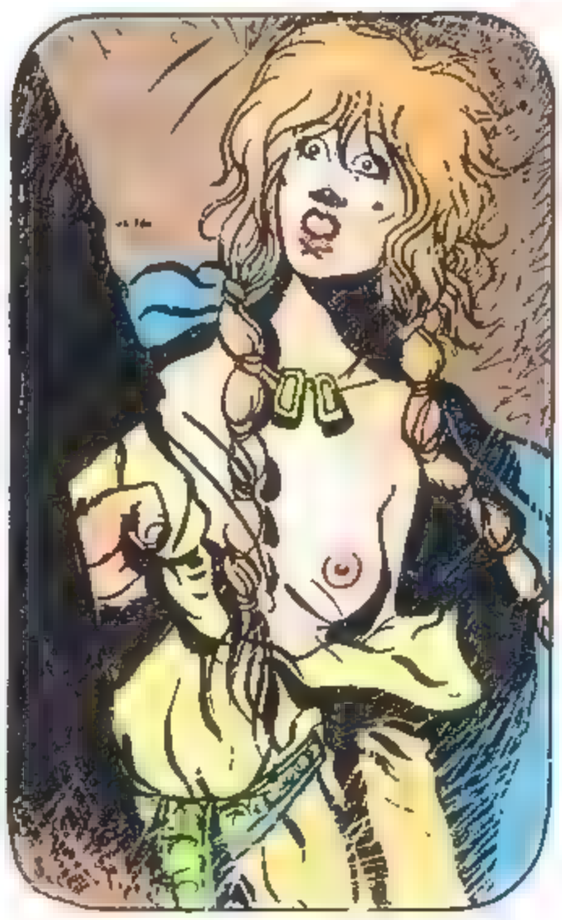

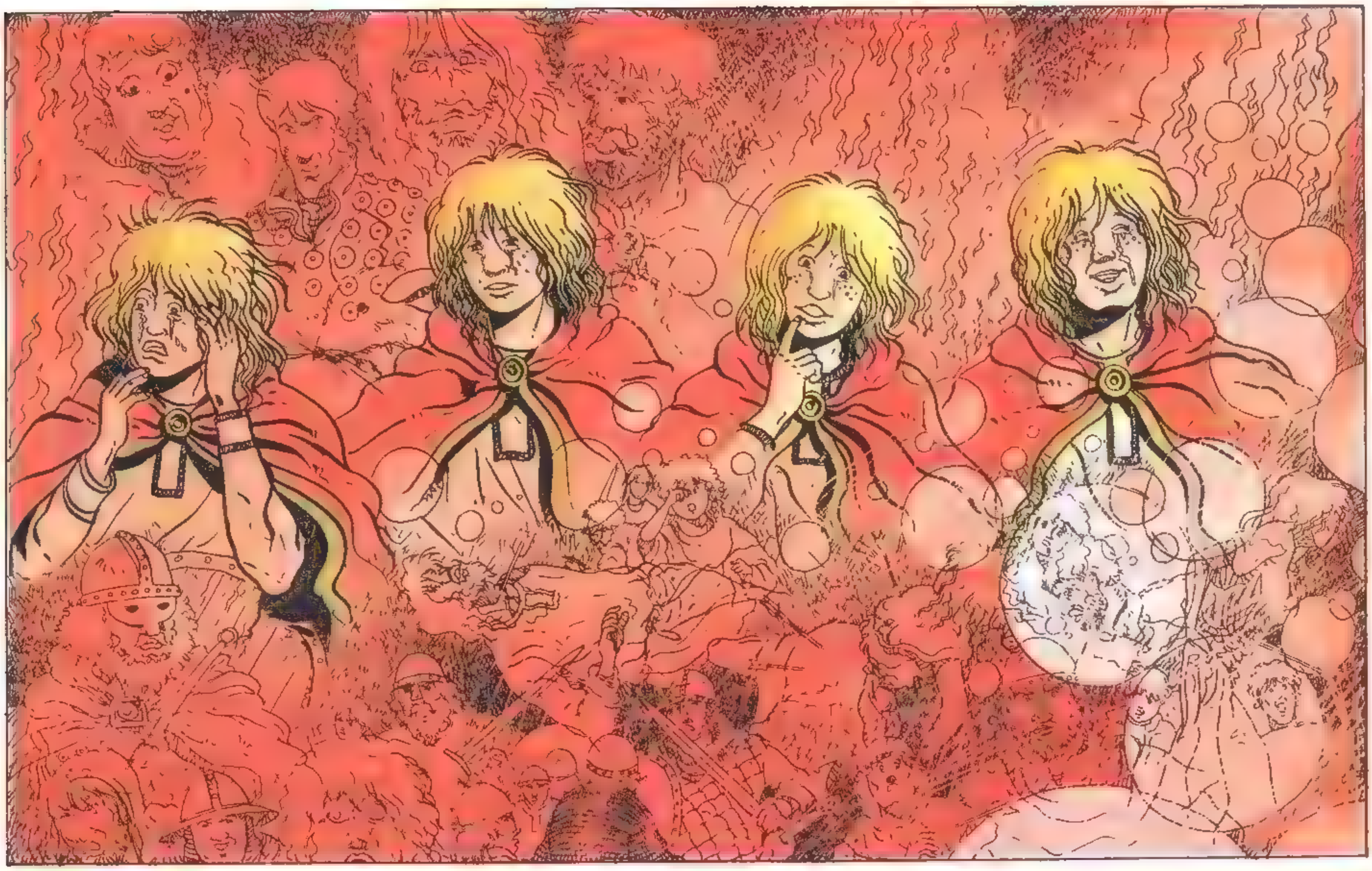

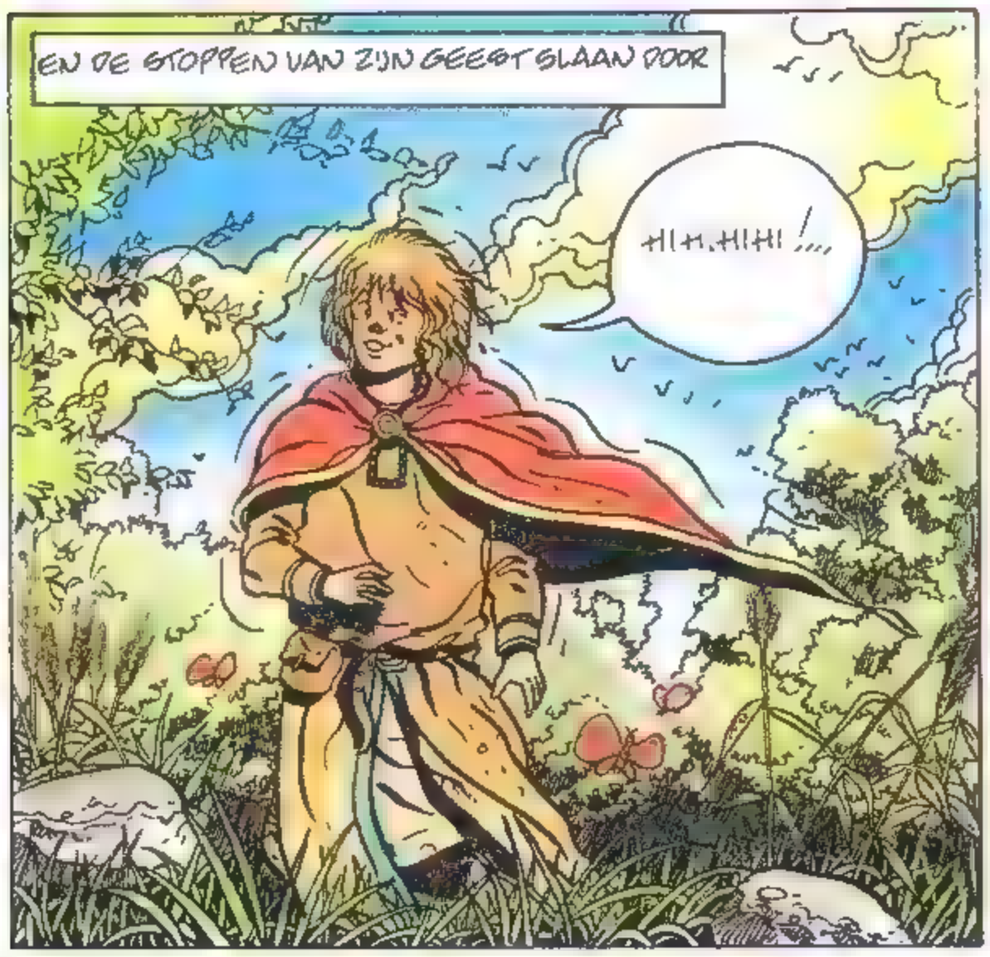

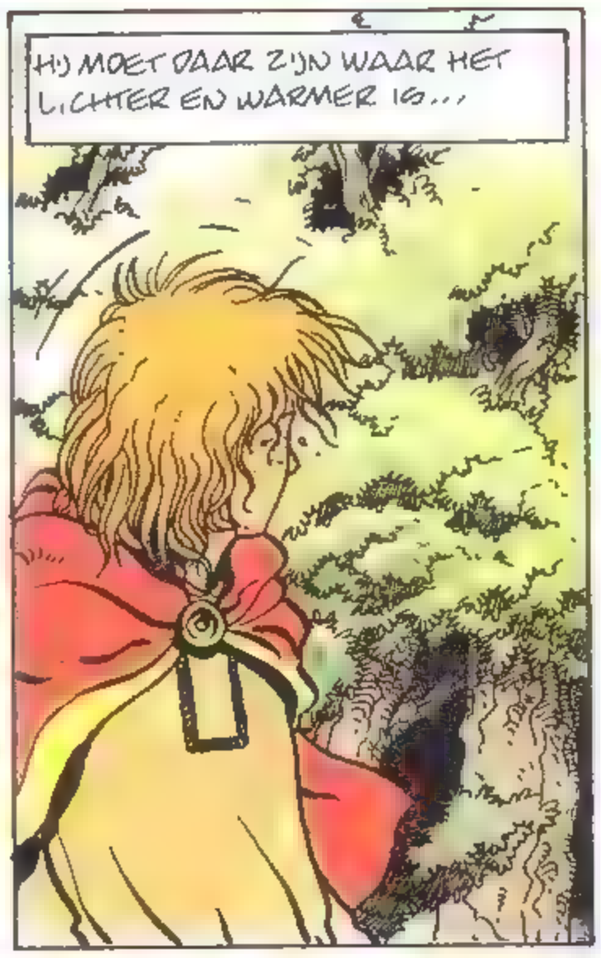

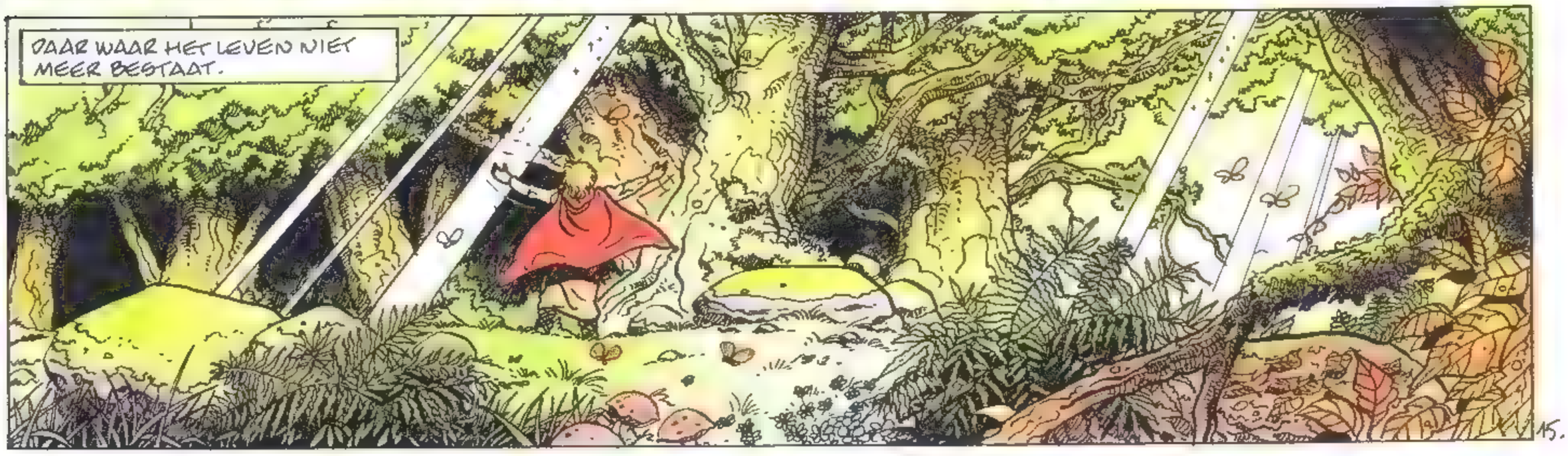

wordt vervolgd

B. Roels
J.-F. Di Giorgio

DE VERGETEN UITHOEK DE AYACKS

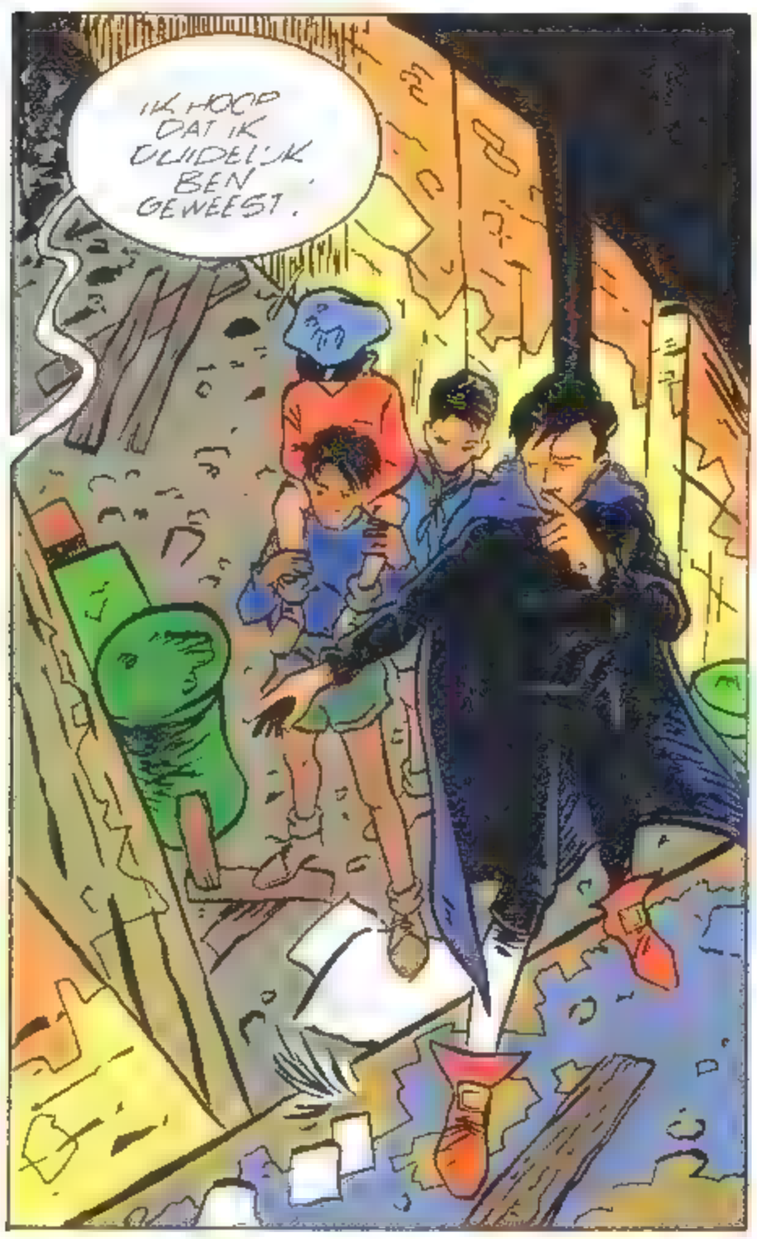

42 -

SAMENVATTING: Die vreemde gemaskerde man is niemand anders dan Barré! Zijn droom wordt werkelijkheid: de Ayacks en de scouts sluiten vrede! Ondertussen wordt in Malaiac de burgers hun houding tegenover de kinderen verweten...

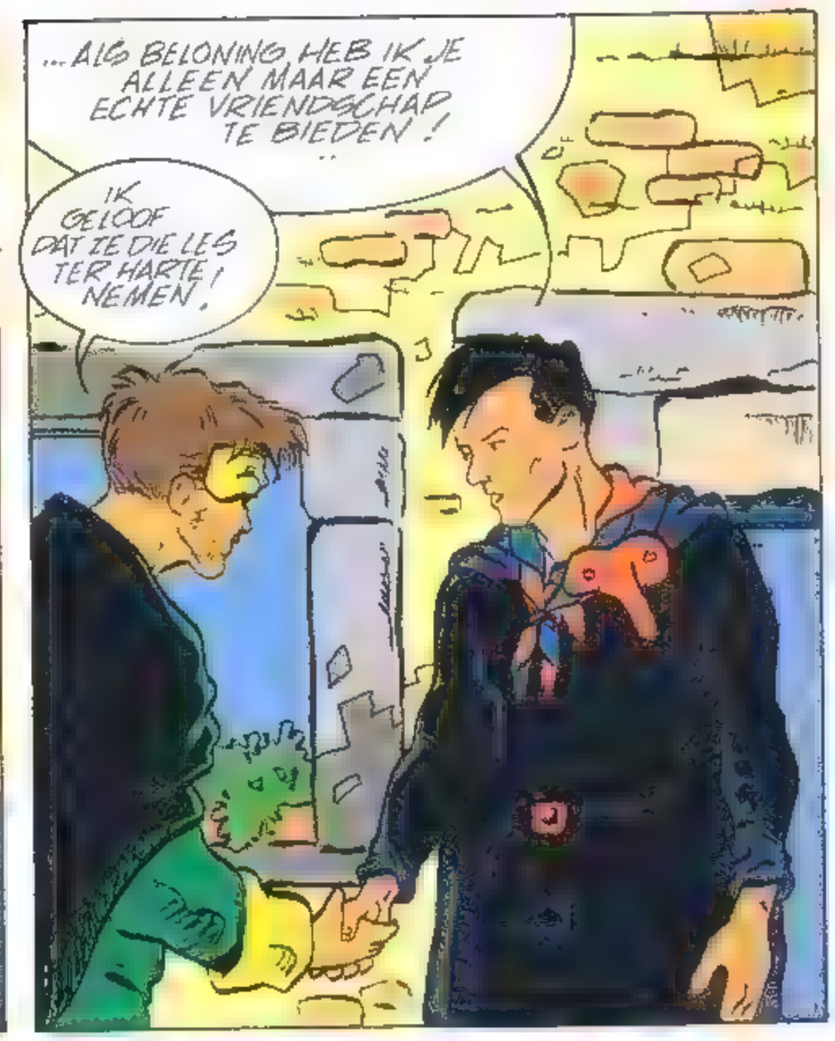

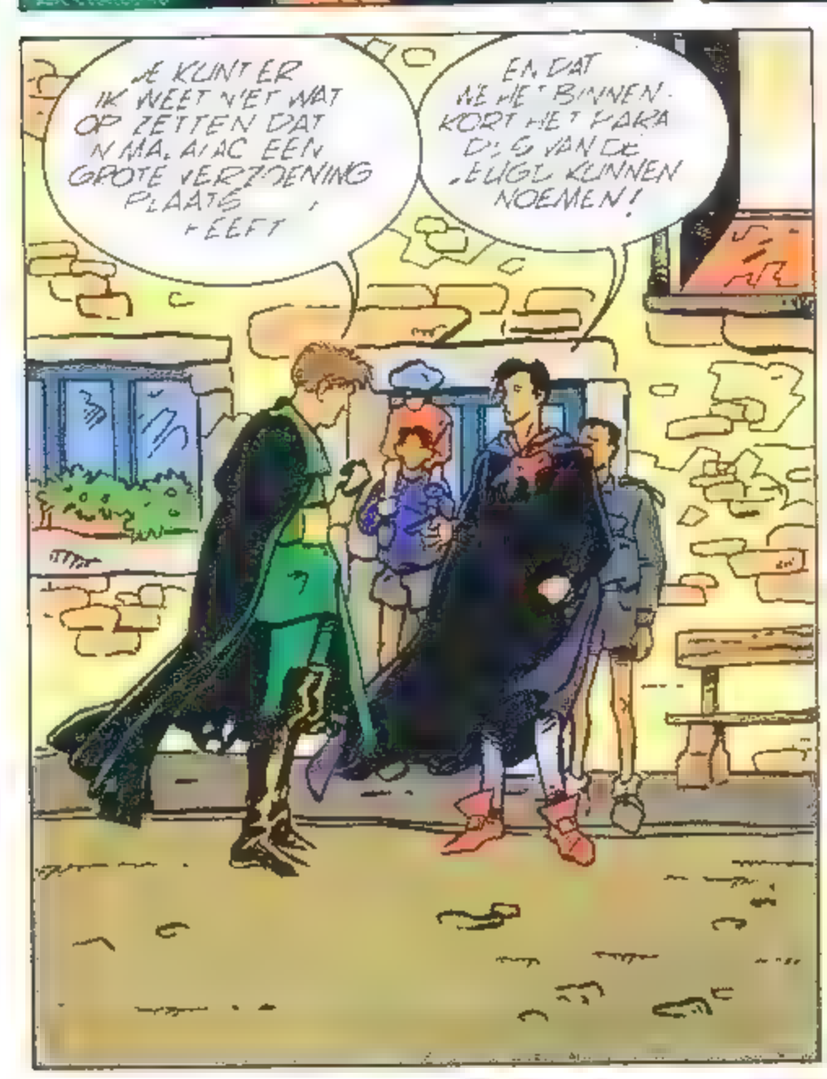

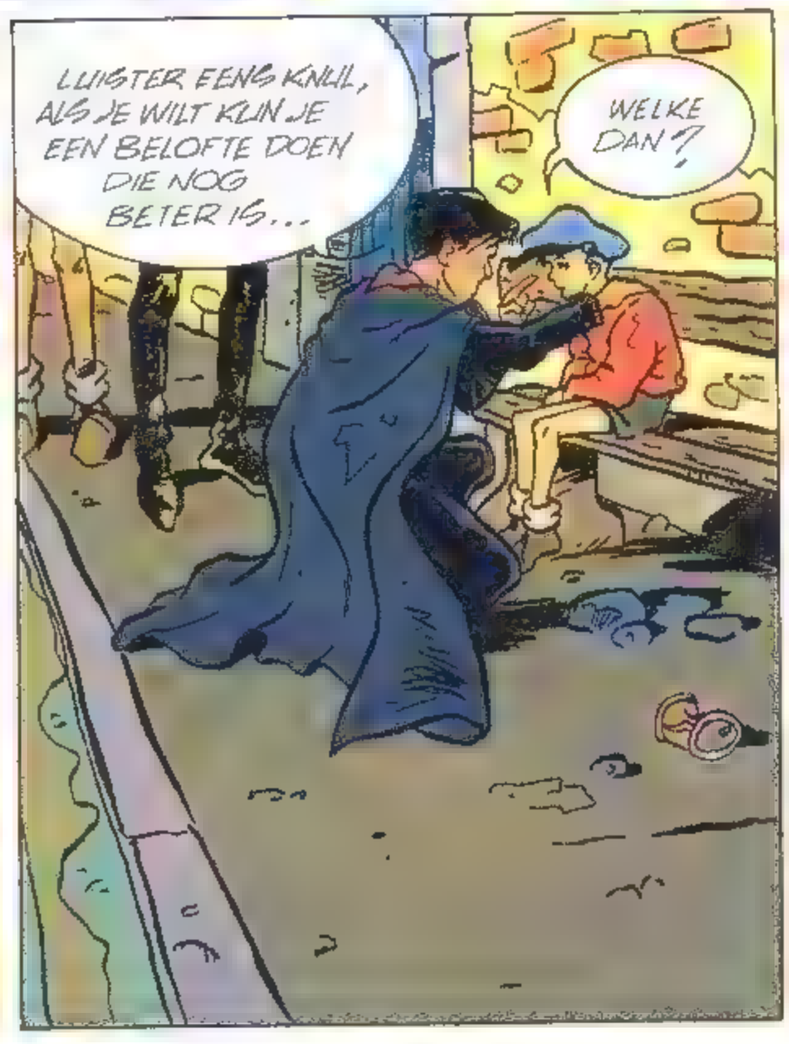

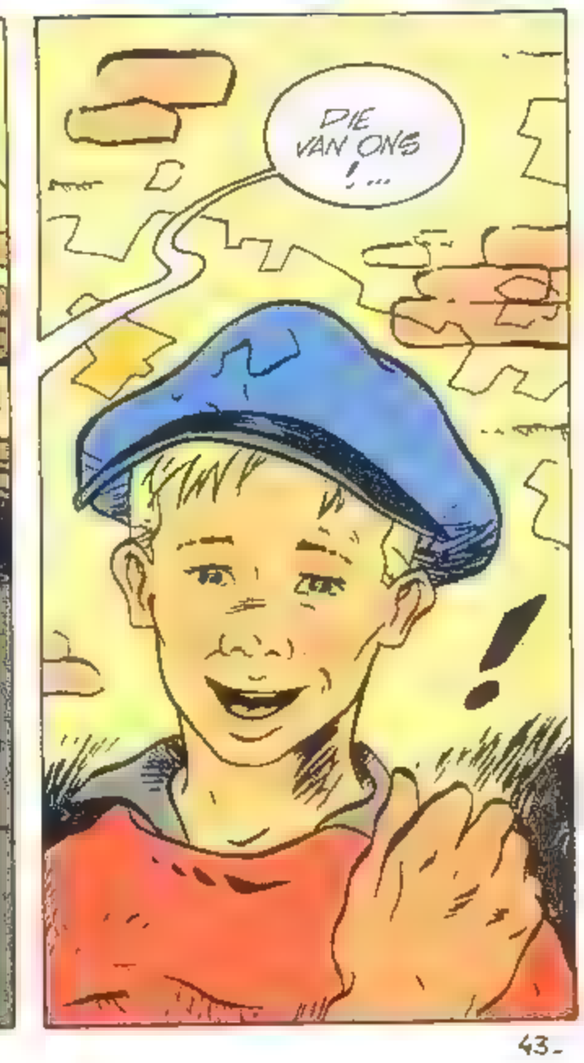

43.

DE VERGETEN UITHOEK

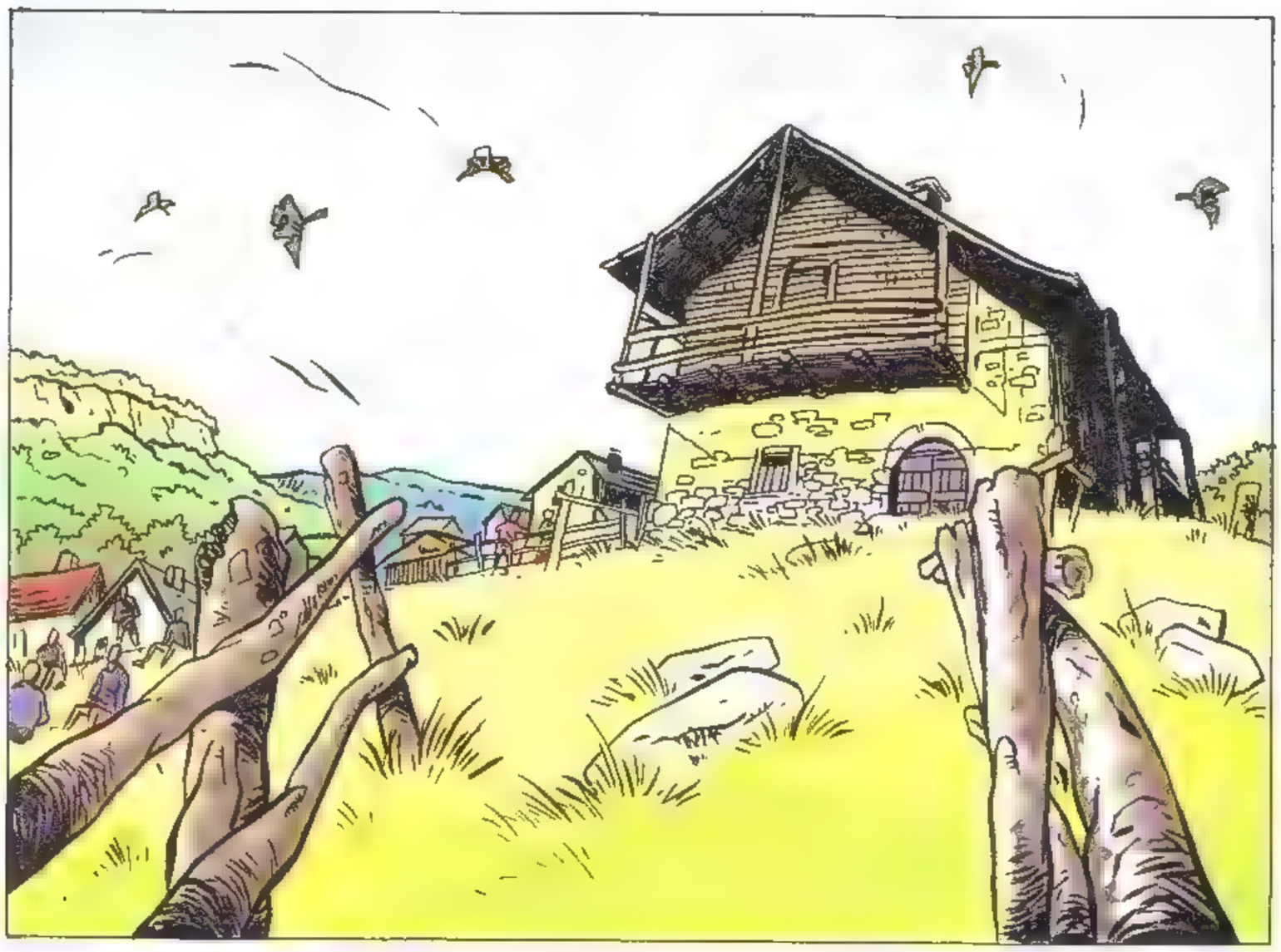

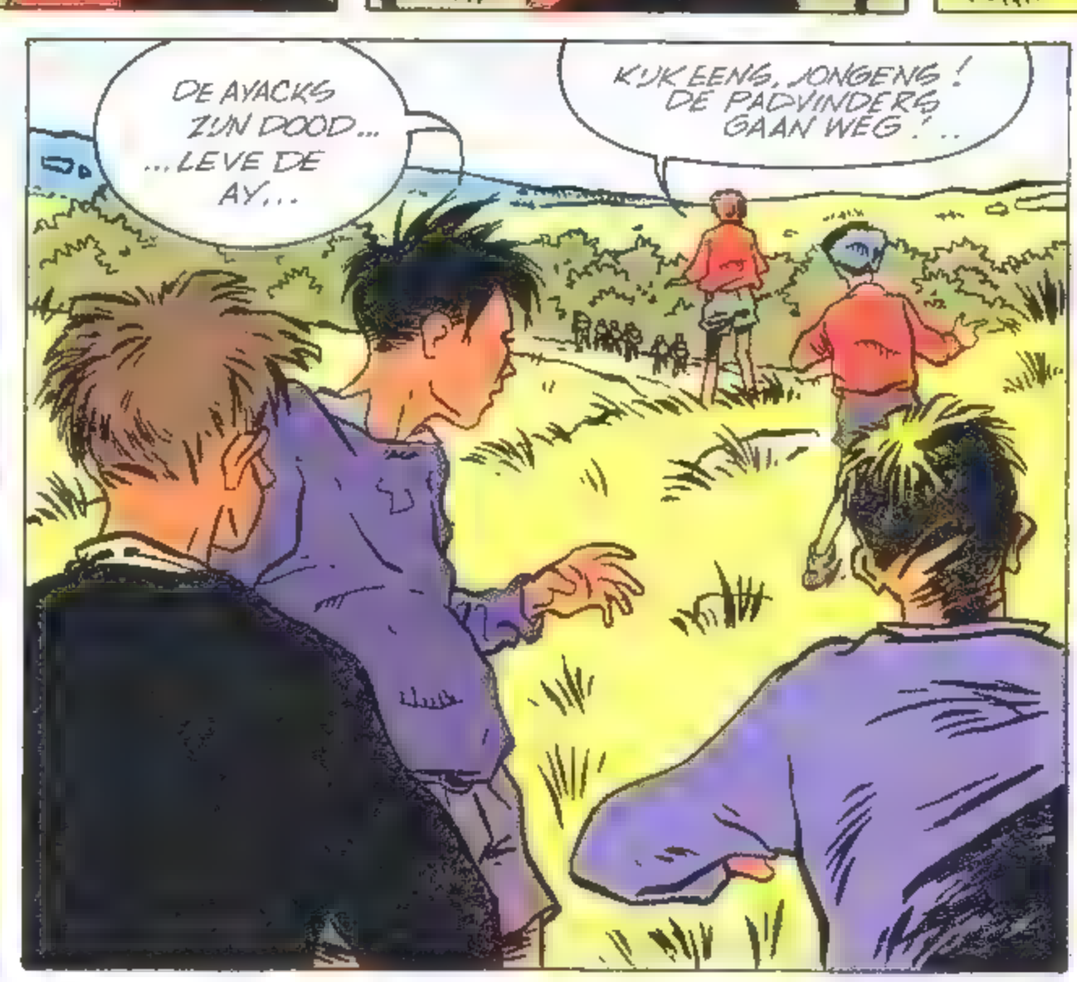

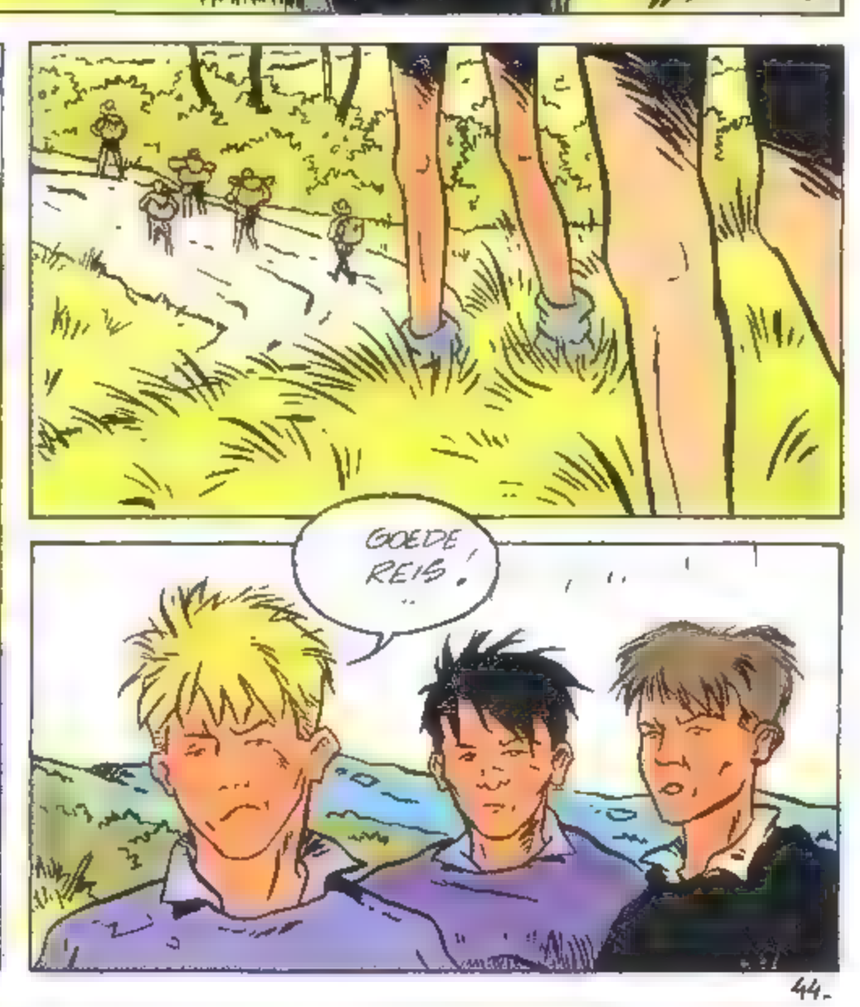

44.

SPLOSH
SPLOSH

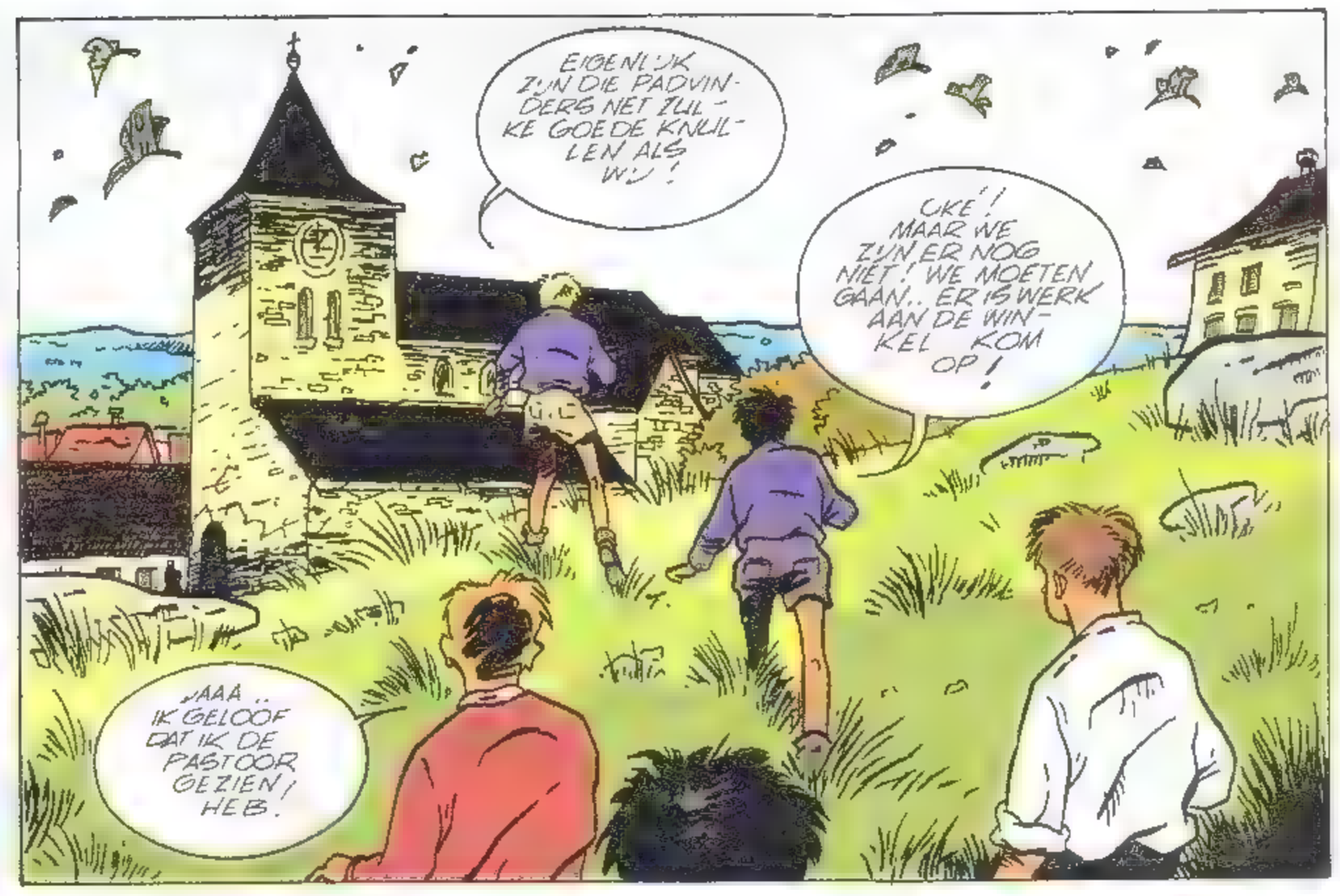
EIGENLIJK ZIJN DIE PADVINDERS NET ZULKE GOEDE KNULLEN ALS WIJ!
OKE!! MAAR WE ZIJN ER NOG NIET! WE MOETEN GAAN.. ER IS WERK AAN DE WINKEL KOM OP!
JAAA.. IK GELOOF DAT IK DE PASTOOR GEZIEN HEB.

HET LIJKT WEL OF HIJ ONS NIET VER WACHTTE ...
DE KERK EERST! DAARNA DE GROTE MARKT EN HET STADHUIS EN..
STERVE

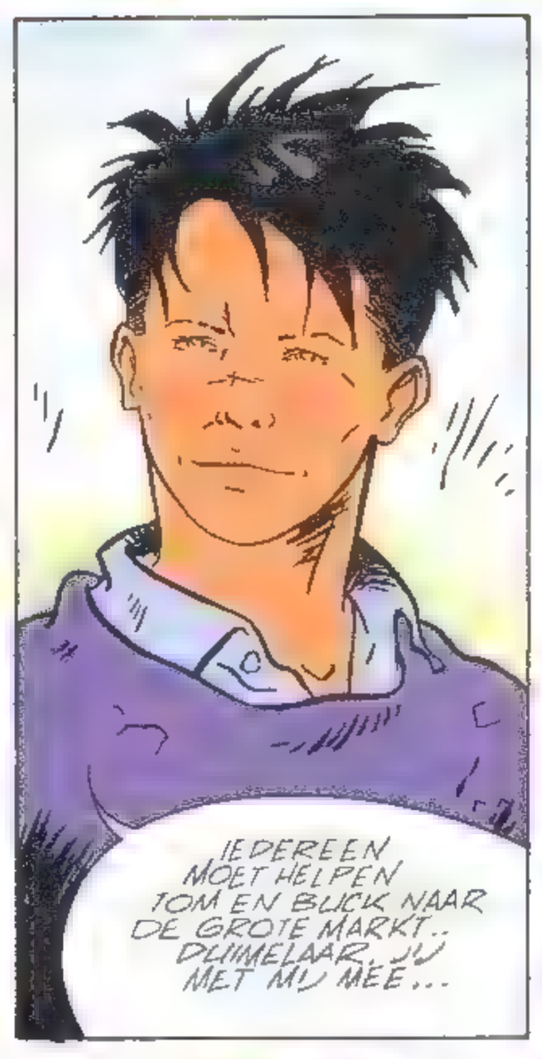
IEDEREEN MOET HELPEN TOM EN BUCK NAAR DE GROTE MARKT.. DUIMELAAR, JIJ MET MIJ MEE...

DUH..

?

OVER DE HOGE HEU-HEU-VELS...
DAAR KLINKT TROMPET-GESCHA-HA-HA!

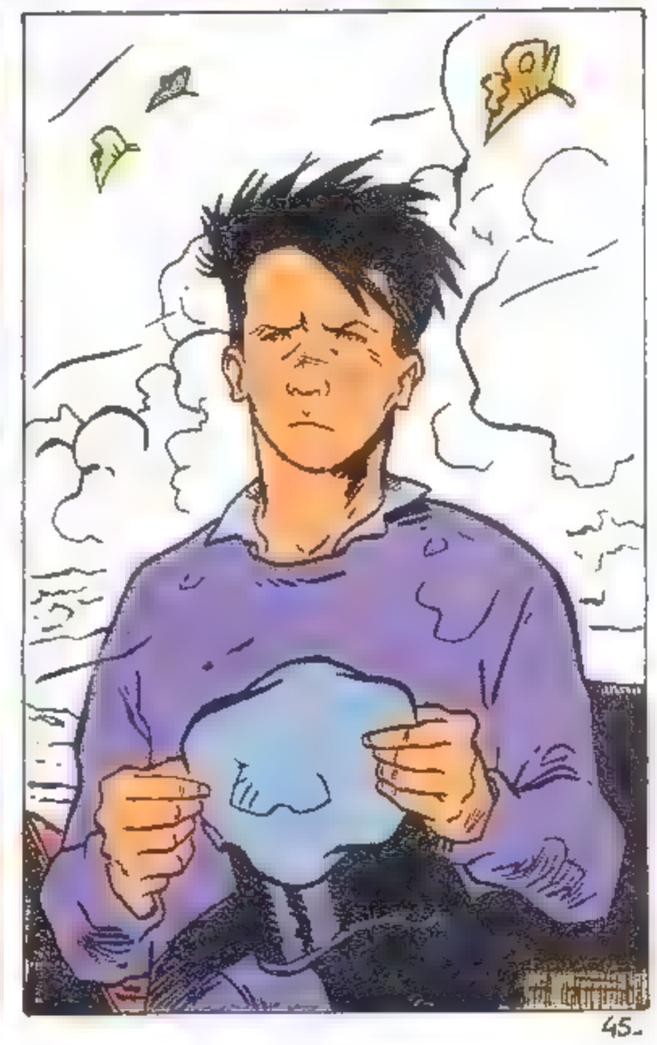

45.

DE VERGETEN UITHOEK

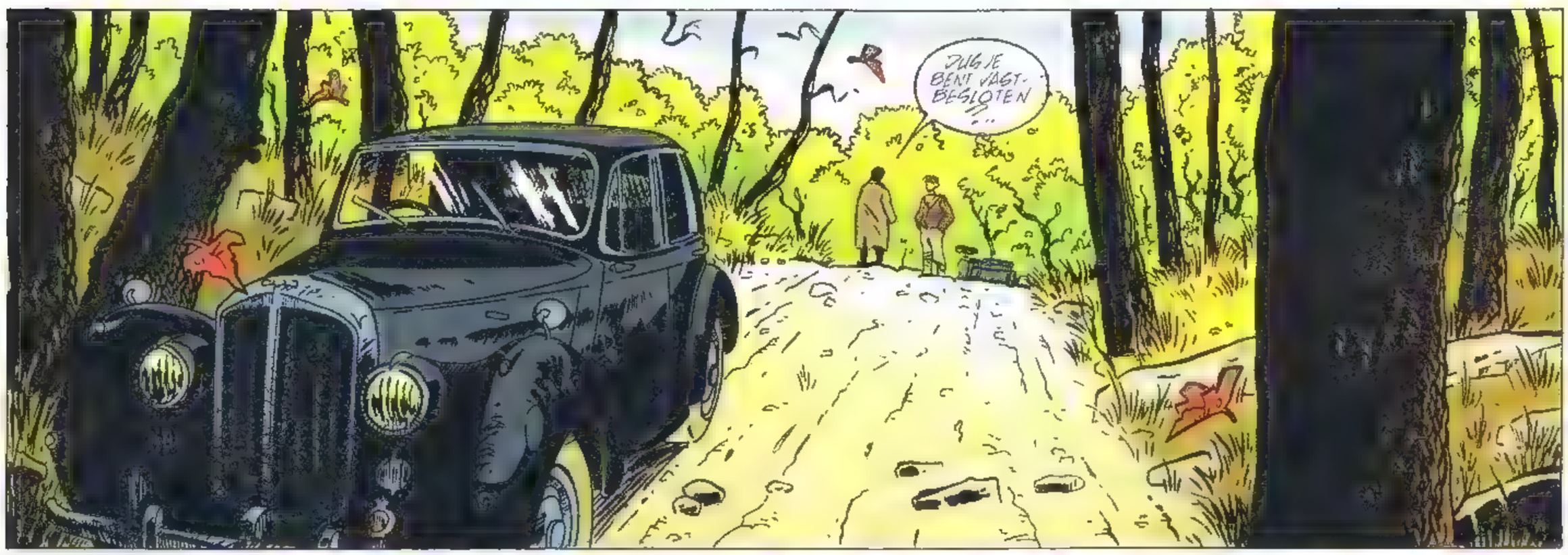

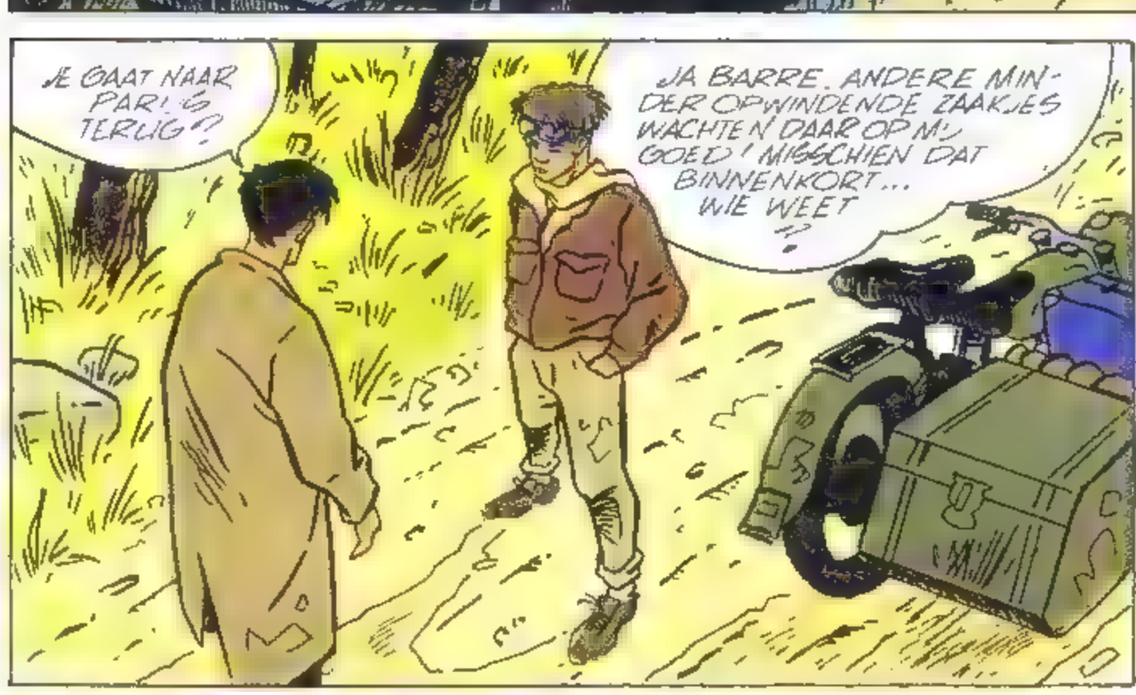

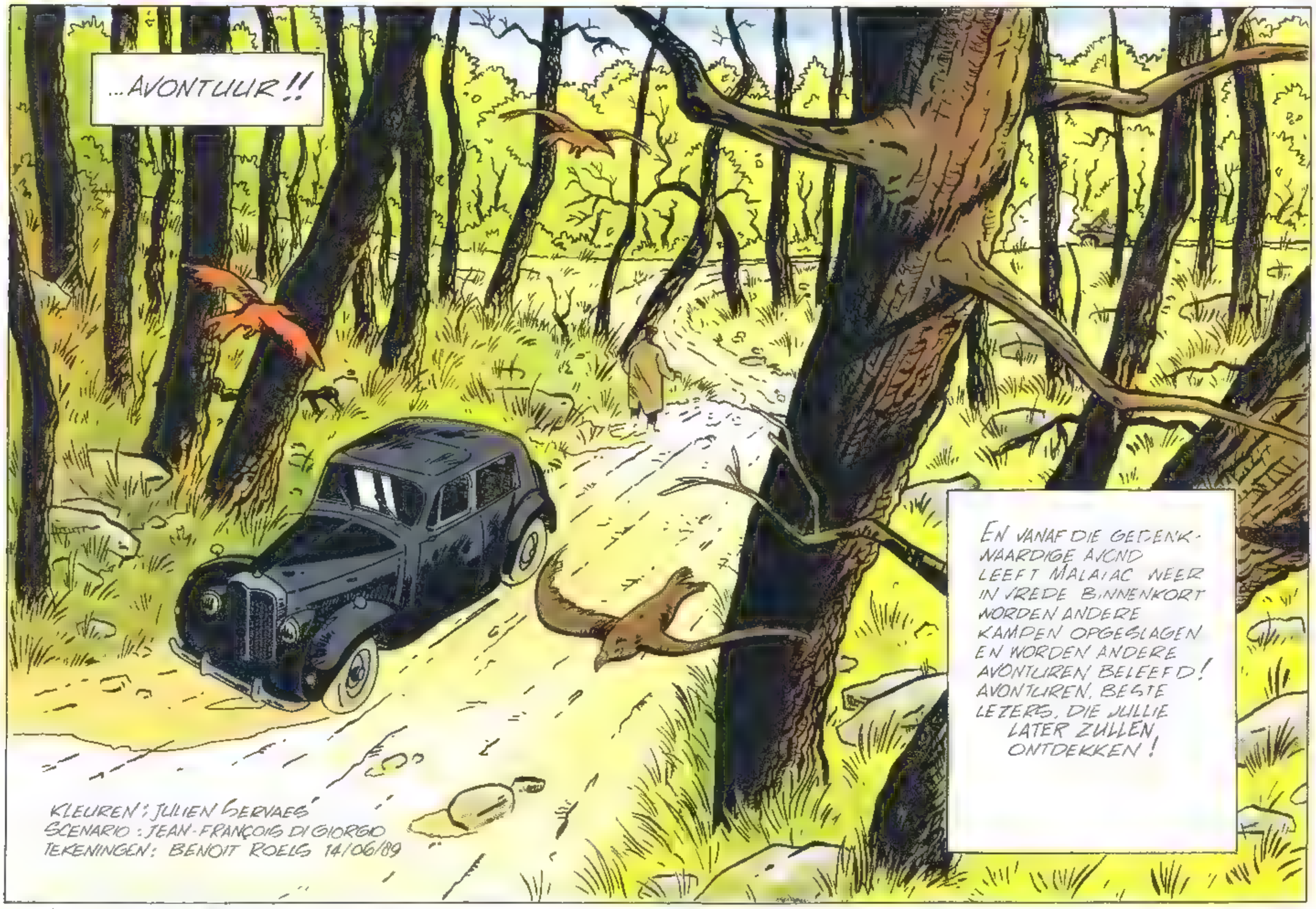

NAAR EEN ROMAN VAN JEAN LOUIS FONCINE

46.

cinde

J-Y. Delitte
P. Richelle

DONNINGTON

SAMENVATTING: Graeme besluit naar het Karounmeer te gaan. Maar onderweg wordt hij ingehaald door een wagen die hem de weg afsnijdt en verplicht de weg te verlaten ! Wou men hem doden ? Hij heeft genoeg van die spelletjes en besluit terug naar het hotel te gaan...

DONNINGTON OP DE OEVERS VAN HET KAROUNMEER

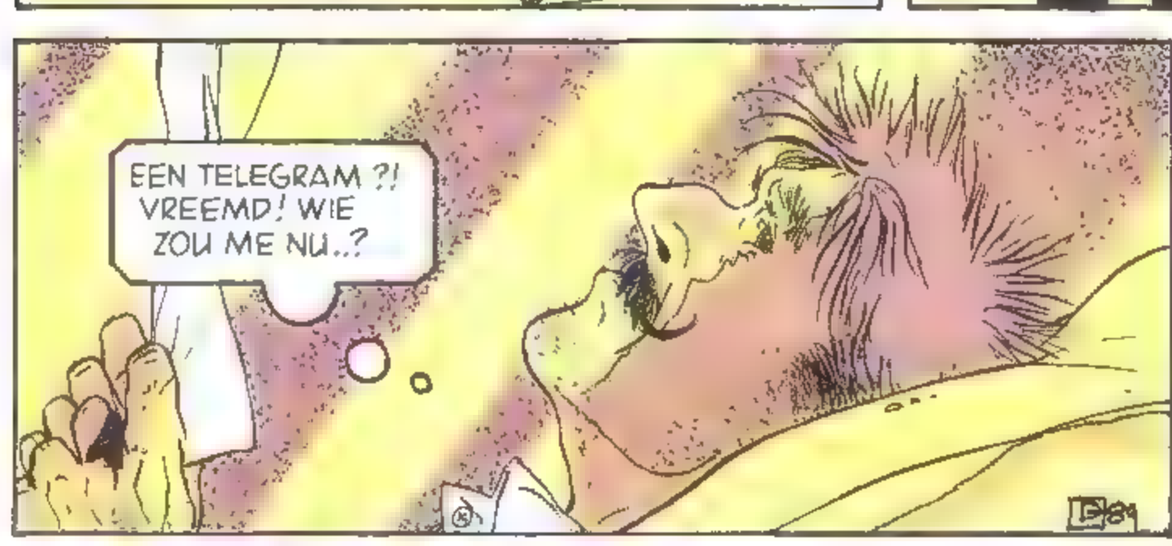

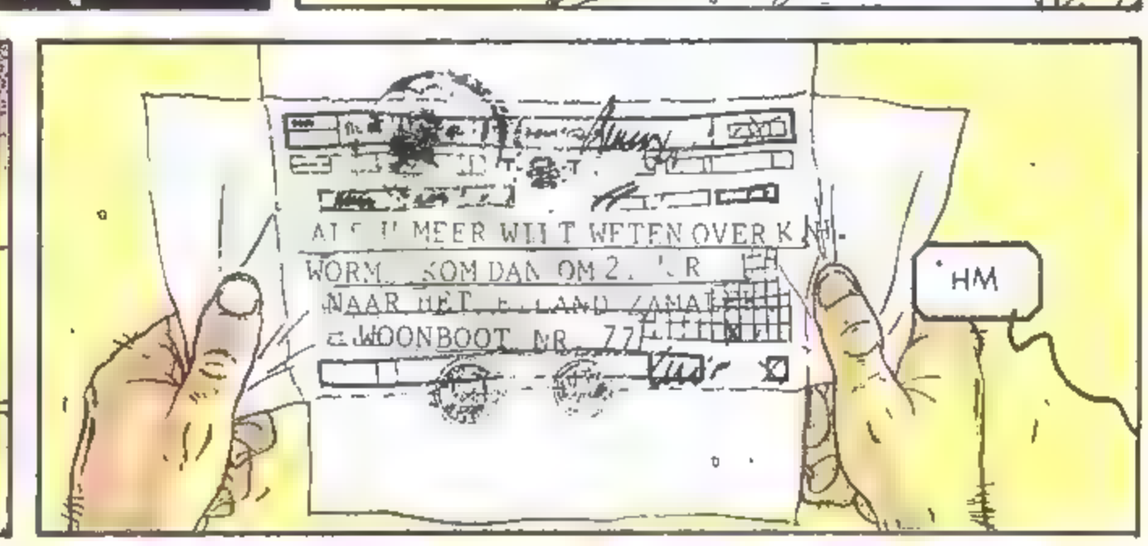

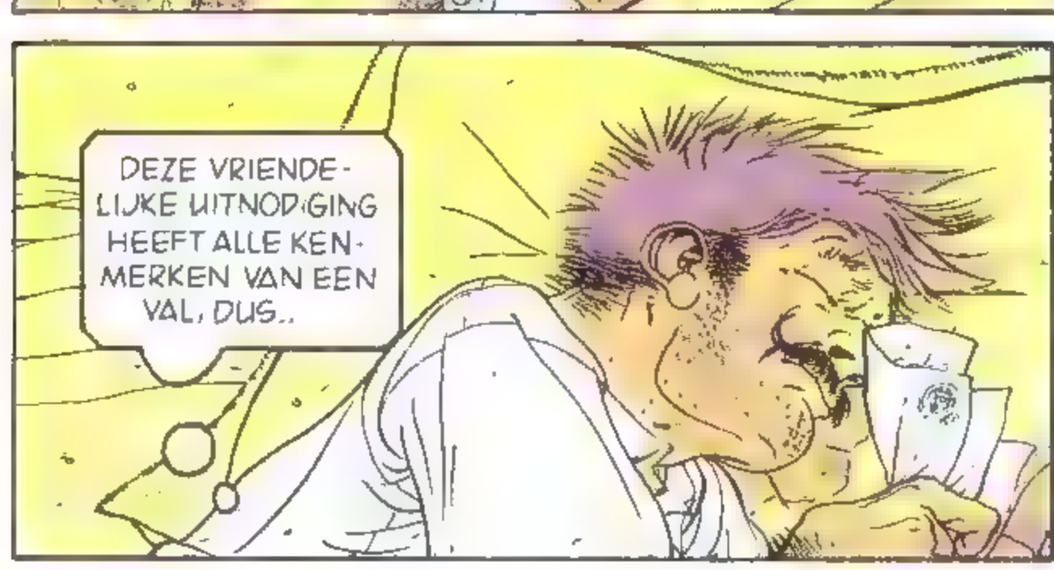

Vervolg, sla één blz. om.

Kies maar uit

ALS JE NU EEN ABONNEMENT NEEMT OP HET WEEKBLAD KUIFJE MAG JE KIEZEN UIT:

1 Een handig en nuttig buro-setje met als inhoud — je gelooft het nooit — een gum, papierclips, een nietmachine, nietjes, plakband, een liniaal en rolmaat, lijm en schaar!

1 Een "Rhétorique" ballpoint

VOOR WIE VAN KLASSE HOUDT

Een "Rhétorique" vulpen!

Vul de bon snel in en kruis aan welk kado je hebben wilt. Kuifje zorgt voor de rest.

Bon of briefkaart opsturen naar, "Weekblad Kuifje",
Voor België: Postbus 176
1060 BRUSSEL 31
Voor Nederland: Antwoordnr. 60.018
5100 VJ GILZE

Deze aanbieding is geldig tot 31 december 1989

Ik neem een jaarabonnement (52 nrs) voor BF 1.990/f 130 op het Weekblad Kuifje en kies als welkomstgeschenk:

Naam: .....

Adres: ..... **Nr:** .....

Postcode: ..... **Plaats:** .....

Geboortedatum: .....

Betaling:
Voor België, door storting op rekening 210-0985103-23 van weekblad Kuifje Brussel,
Voor Nederland, wordt een acceptgirokaart toegestuurd.

☐ **een buro-setje**
☐ **een Rhétorique ballpoint**
☐ **een Rhétorique vulpen**

* aankruisen wat je kiest

Opletten: leesportefeuillelezers s.v.p. niet in dit blad knippen, maar de bon overnemen of briefkaartje sturen.

Prijswijzigingen voorbehouden.

DONNINGTON

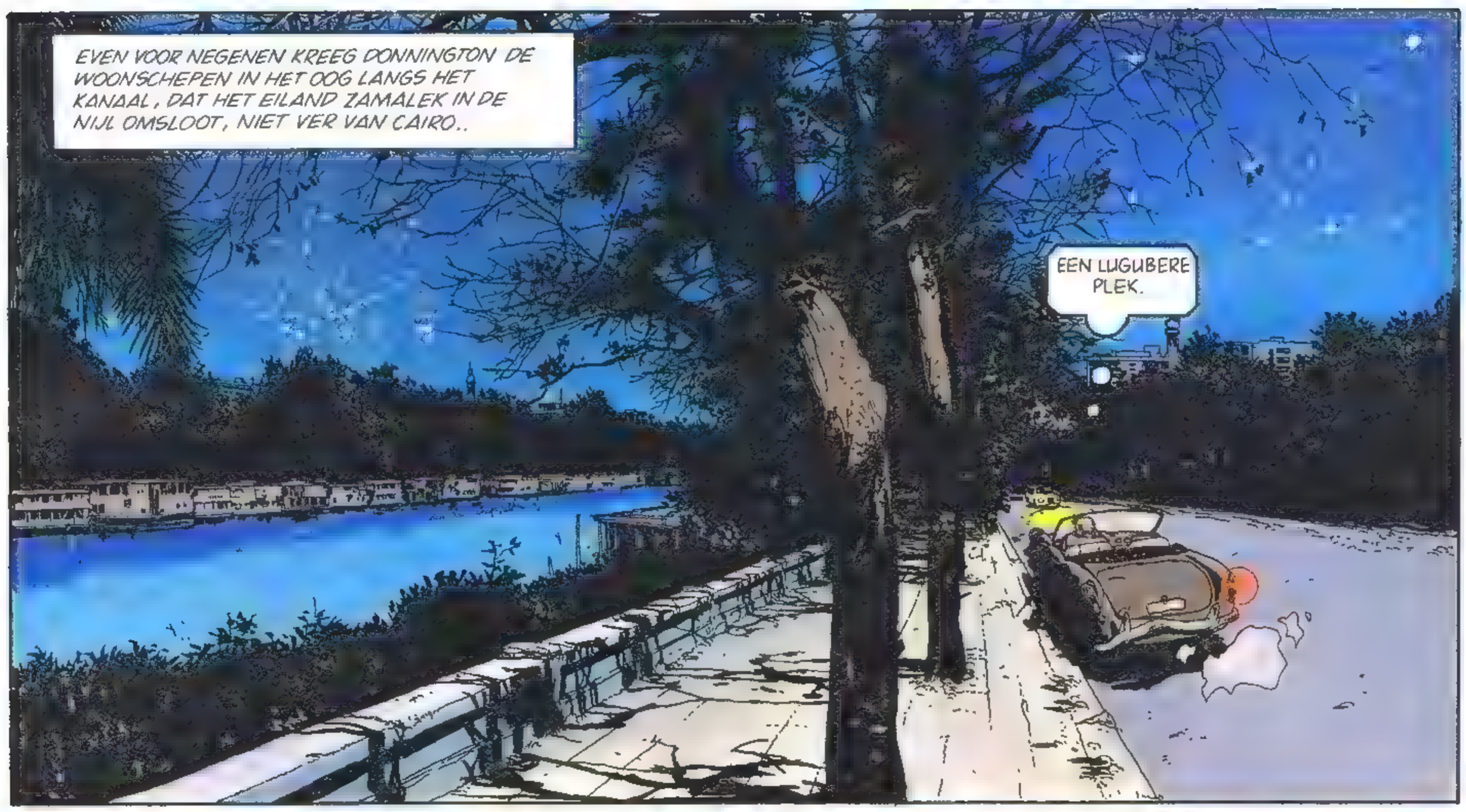
EVEN VOOR NEGENEN KREEG DONNINGTON DE WOONSCHEPEN IN HET OOG LANGS HET KANAAL, DAT HET EILAND ZAMALEK IN DE NIJL OMSLOOT, NIET VER VAN CAIRO..
EEN LUGUBERE PLEK.

IK ZOU MUN MOOIE SPULLEN NIET OP ZO'N DRIJVEND BOUWSEL WILLEN NEERZETTEN ! DAAR MOET JE EEN SPECIALE MENTALITEIT VOOR HEBBEN ..

JA... HIER HOUDT DE NUMMERING OP... WAT IS... NEE, TOCH NIET...

DAAR ZIJN ER NOG EEN PAAR, WAT VERDEROP!

HM. ZE LIJKEN ALLEMAAL VERLATEN...

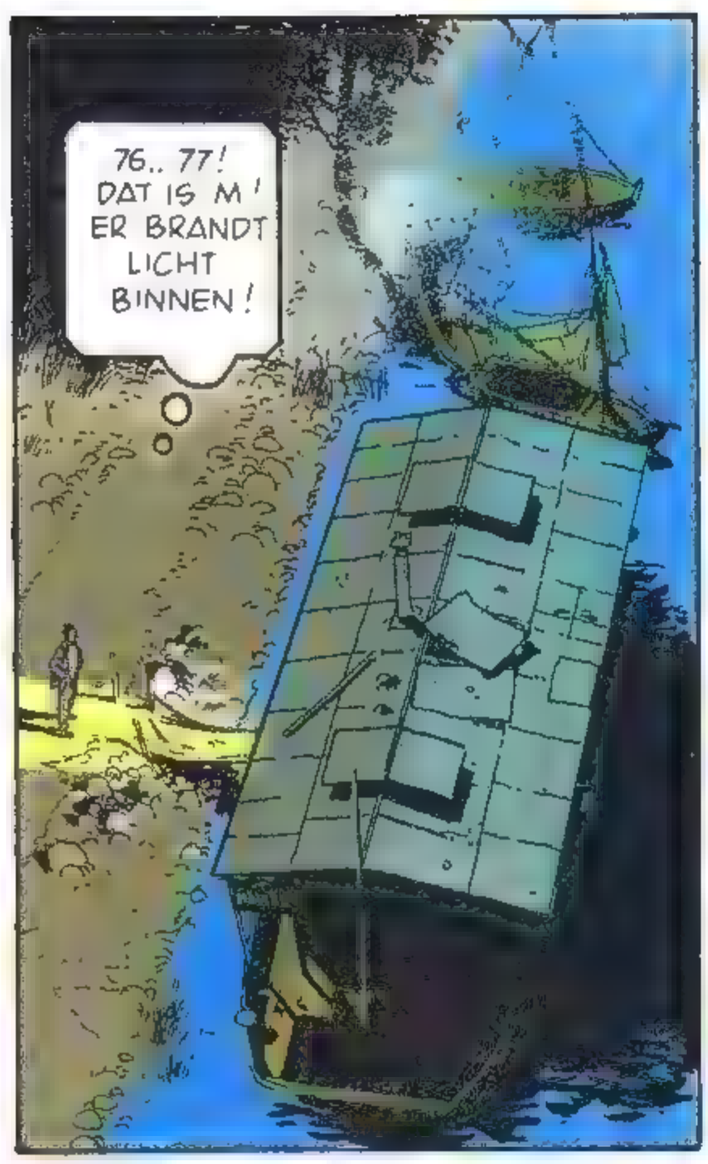

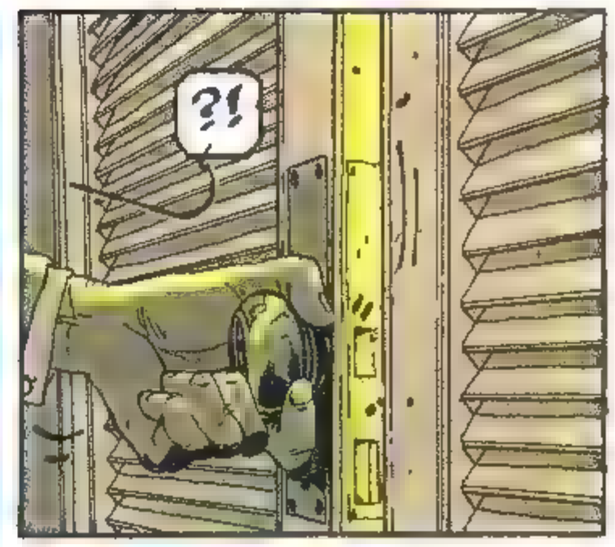

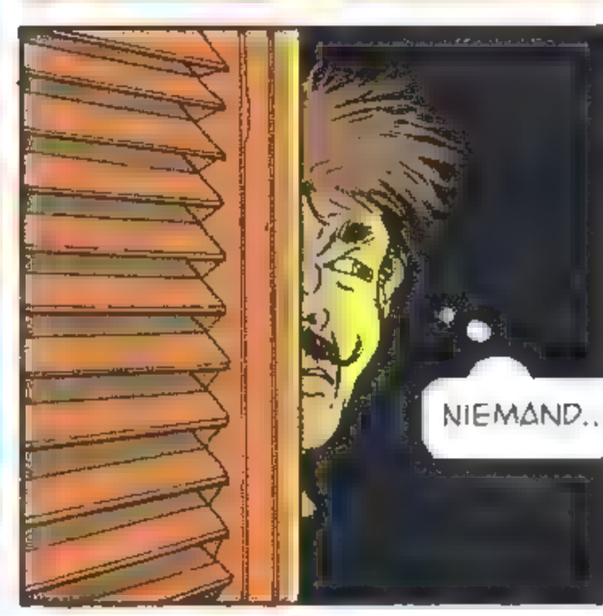

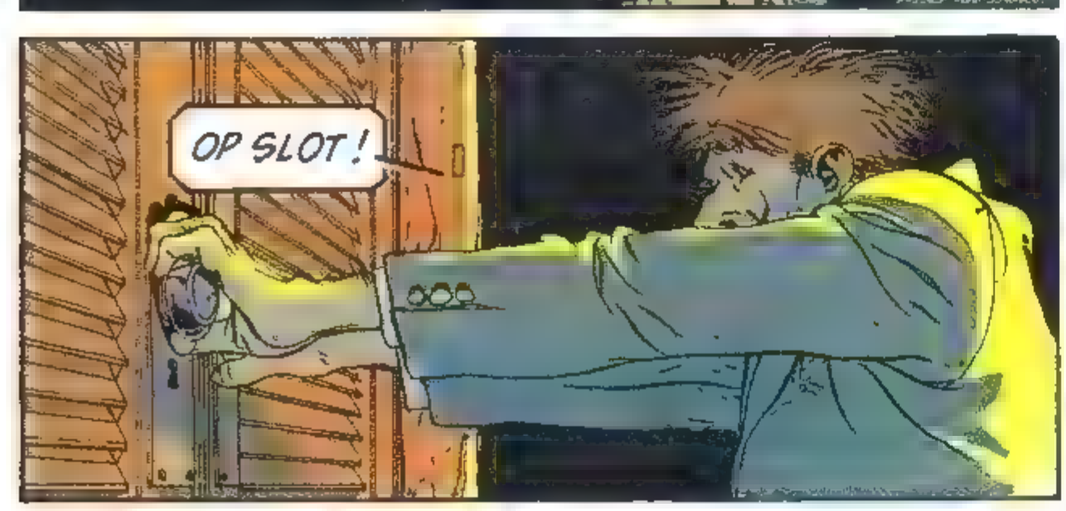

Lees het vervolg blz. 46

MAAK JE KL

USJESGELD BLAUW.

Heb je 't klusje geklaard en ben je goed beloond? Doe dan iets heel slims met je geld: maak het blauw, Junior Blauw.

Ga naar het postkantoor en open een Junior Blauw Spaarrekening (voor 10- tot 18-jarigen).

Op het postkantoor krijg je dan meteen de enige echte Junior Blauw Spaarmap cadeau.

Je eigen Junior Blauw Spaarpas en kaarten om zelf geld te storten of op te nemen, krijg je later toegestuurd. Die kunnen allemaal mooi bij elkaar in de map, samen met je afrekeningen.

Zo ben je dus helemaal eigen baas over je spaargeld.

Dus als je nog 'ns wat geld verdient, maak het dan blauw, Junior Blauw. Op je eigen Junior Blauw Spaarrekening.

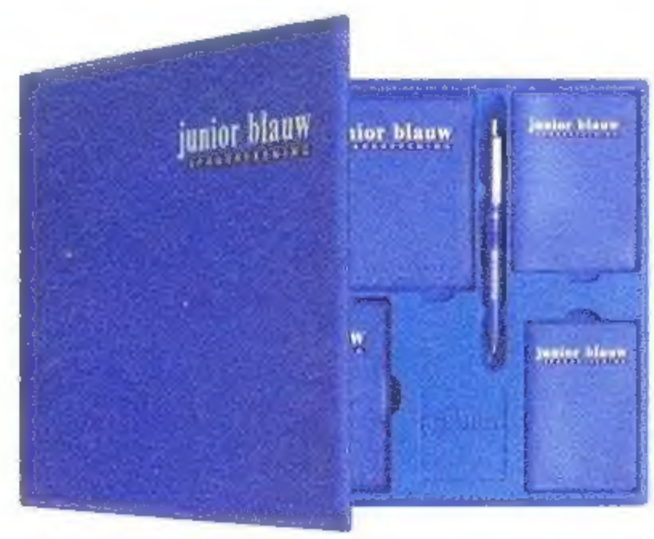

DE JUNIOR BLAUW SPAARREKENING. ZELF SPAREN, ZELF STORTEN, ZELF OPNEMEN.

DONNINGTON

DAT GELUID... ER GAAT IEMAND ALS EEN HAAS VANDOOR... DAT BETEKENT...

BEGREPEN.

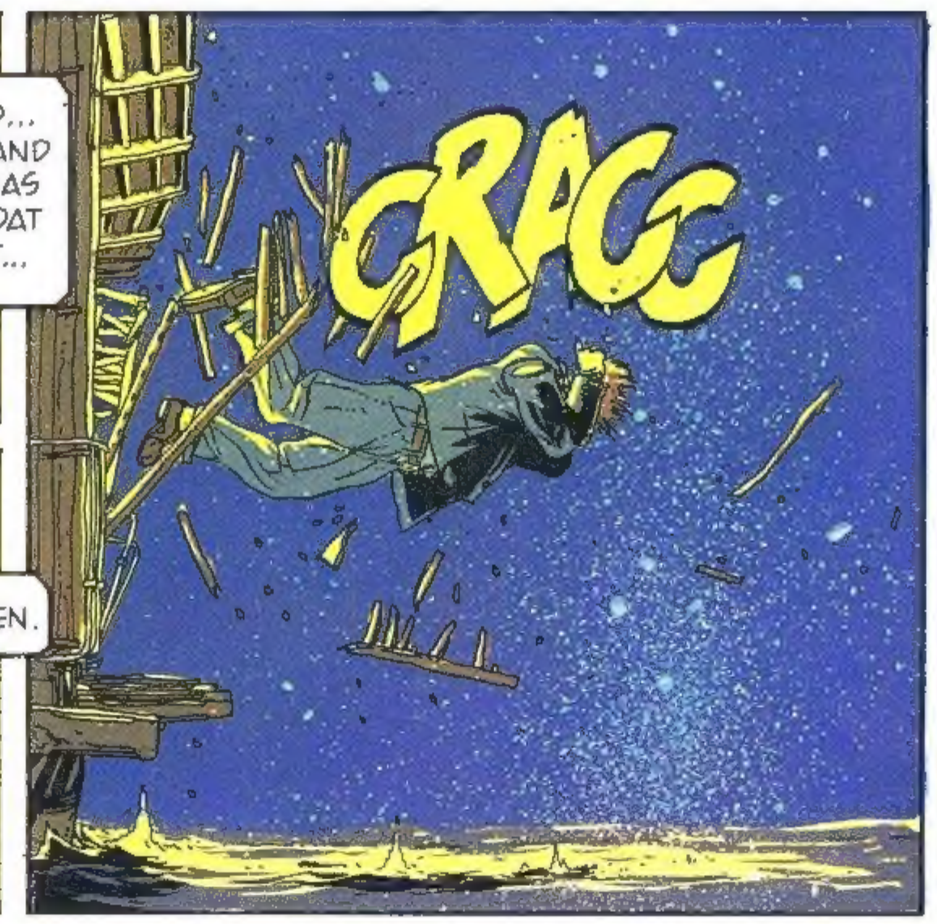
CRACC

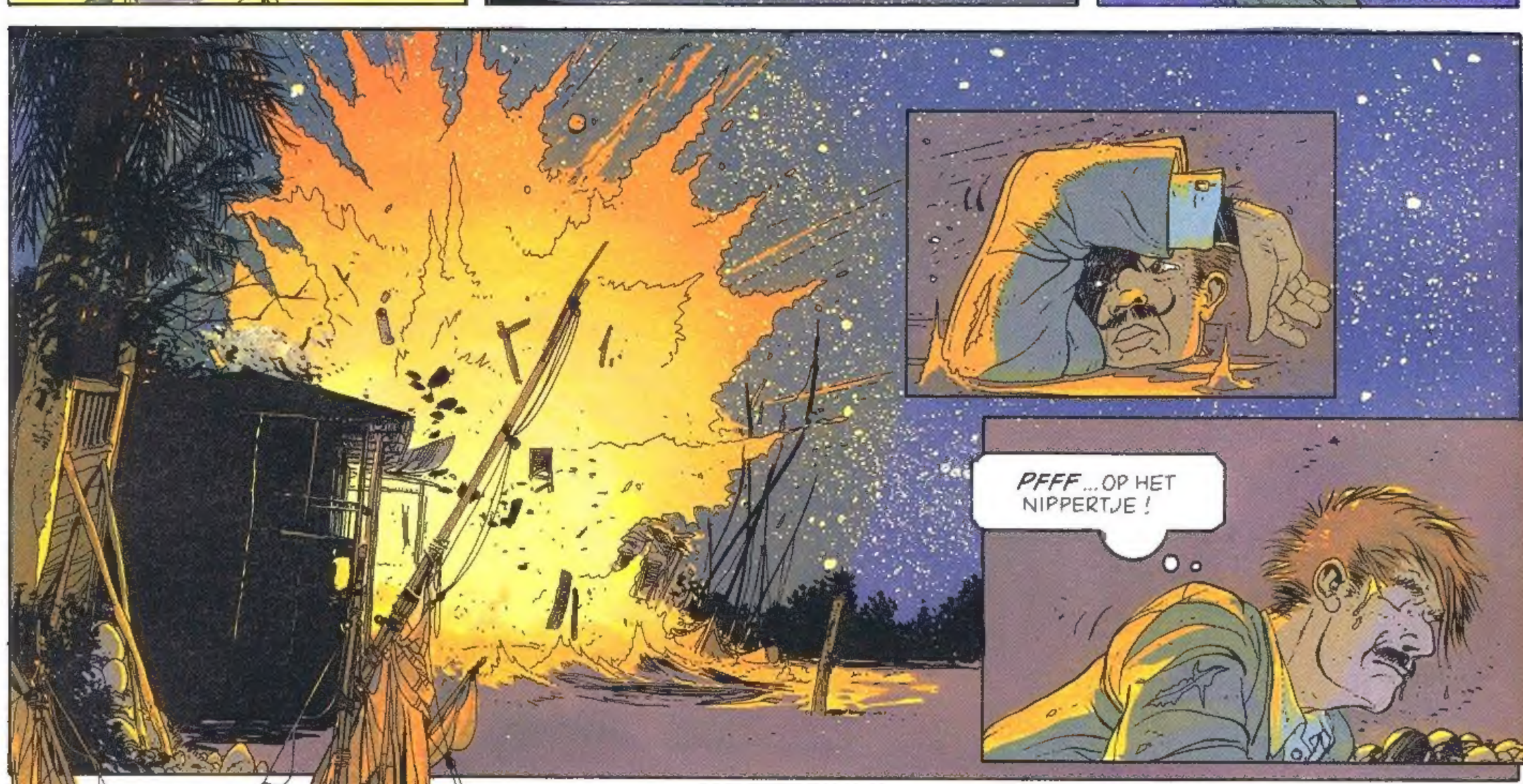
PFFF... OP HET NIPPERTJE !

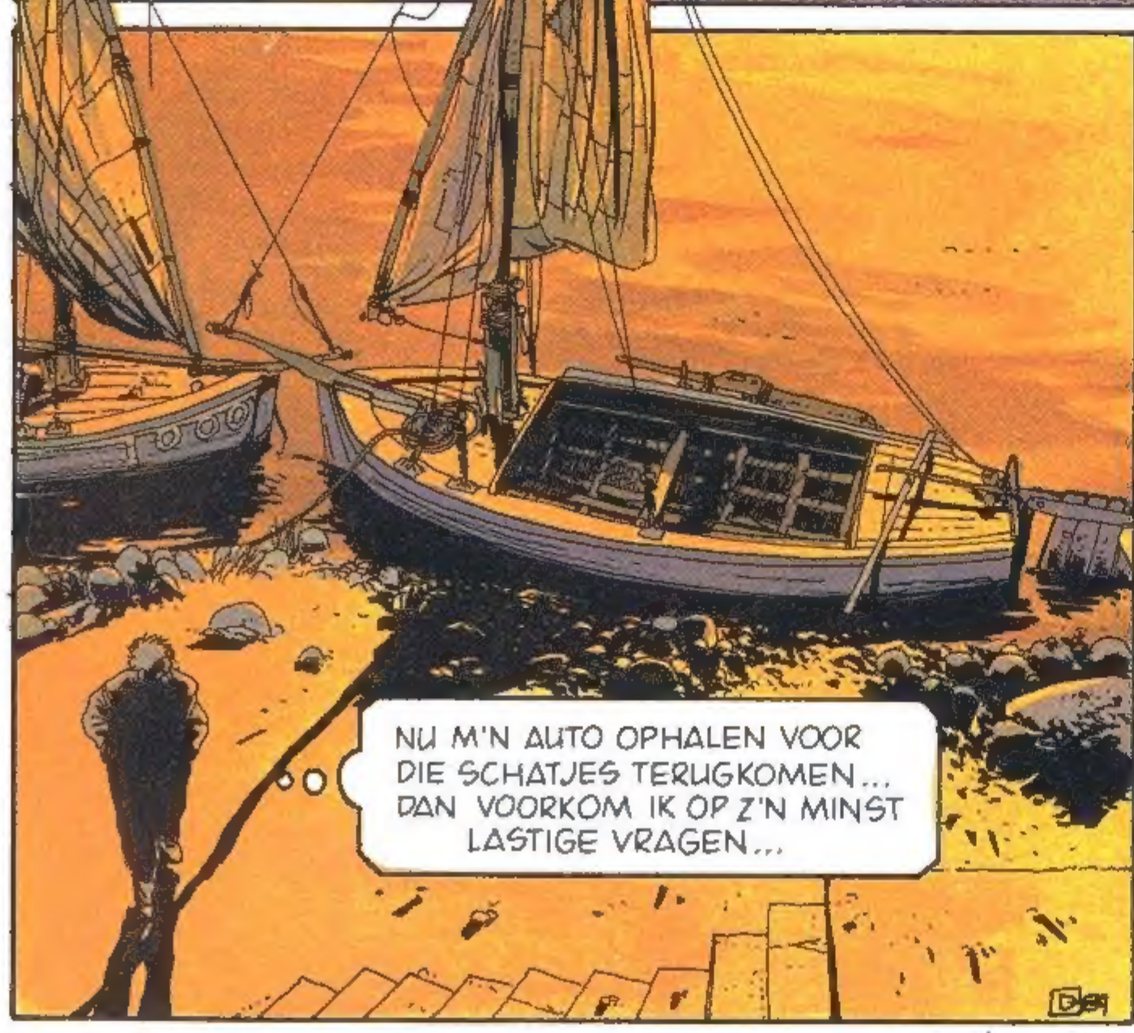
NU M'N AUTO OPHALEN VOOR DIE SCHATJES TERUGKOMEN... DAN VOORKOM IK OP Z'N MINST LASTIGE VRAGEN...

BLIJKBAAR WETEN DE AUTOCHTONEN HET SPEKTAKEL WEL TE WAARDEREN! MOOI, DAN LETTEN ZE NIET OP MIJ.

PAS VERSCHENEN BIJ DE LOMBARD UITGAVEN! DE NACHT VAN DE LUIPAARD

PIIWPIIW WUUUWWUUWU

SIRENES! DE POLITIE EN EEN AMBULANCE!

SNEL NAAR HET HOTEL...

wordt vervolgd

BOLLIE EN BILLIE *U VRAAGT, WIJ PLONZEN...*

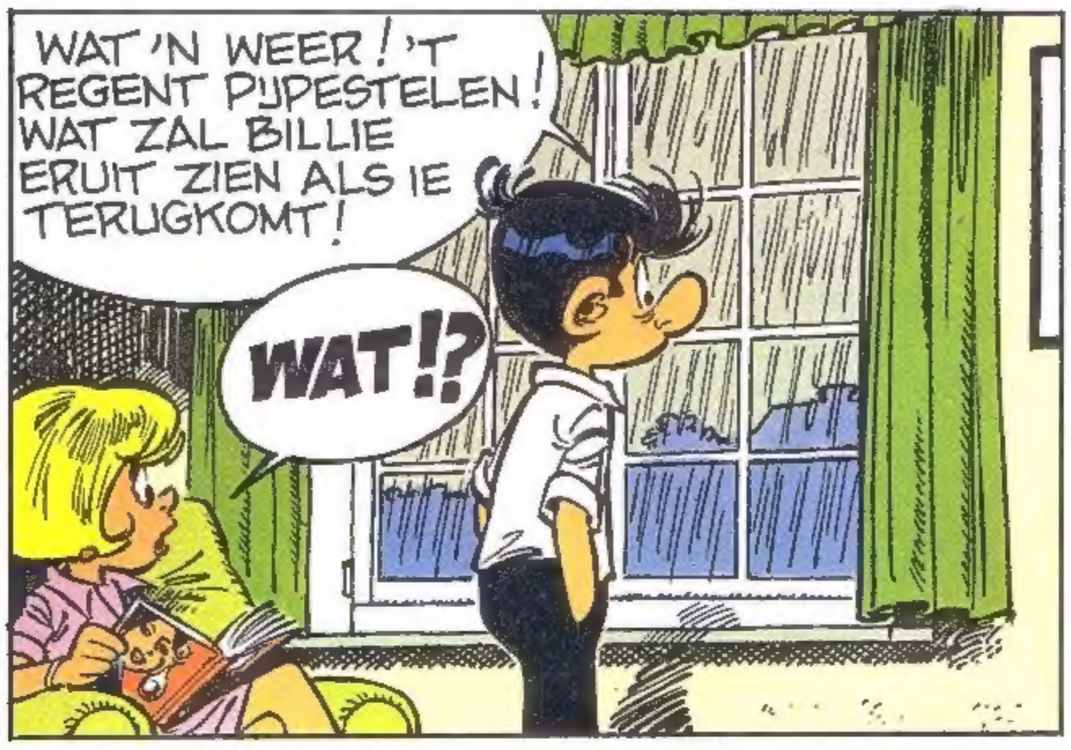

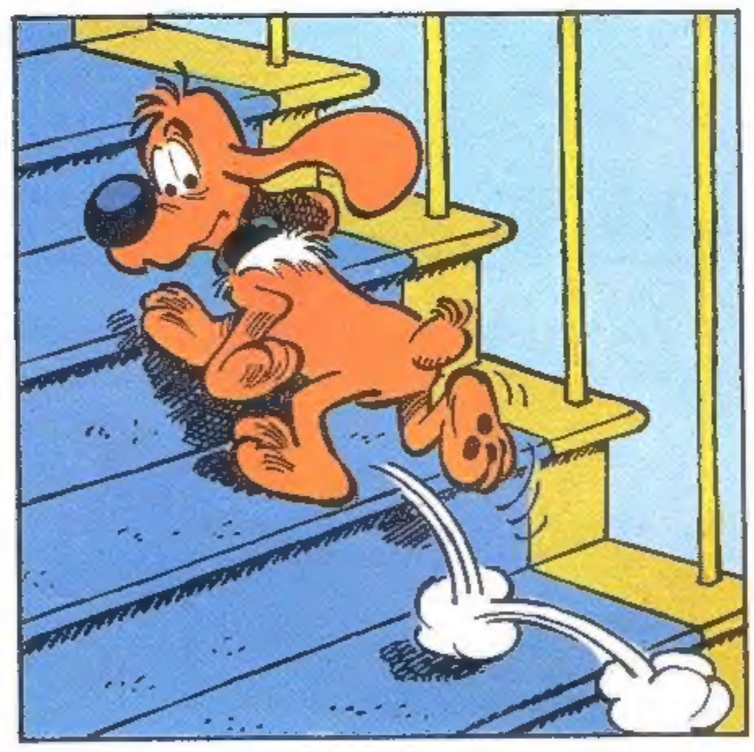

NAAR 'N IDEE VAN VICQ.

BOLLIE & BILLIE Nr 20 © by ROBA — © N.V. UITGEVERIJ Jean Dupuis